

TRIBUNA

V LJUBLJANI

**Jaz jih imam,
kaj pa ti?**

West

KAZALO

- 3 S Tribuno skozi čas
- 6 Intervju: Dr. Peter Tancig
- 9 Kako priti v parlament?
- 10 Študija (še) ne bodo zaračunavali
- 13 Ljubljanske študentske noči
- 19 ŠOU se predstavi
- 31 Zdrav duh v zdravem telesu
- 34 Hrvaški študentje tujci?
- 36 Nemške univerze
- 38 Sarajevski študentje – nikoli slabše
- 40 Film
- 44 Glasba
- 47 Nagradna križanka
- 48 Hamfri

ŠTUDENTJE ZDAJ!

Časi komsomolskih udarnikov in »deanovskih« upor-
nikov brez razloga so že zdavnaj minili. Fatalizem je
postal naš »way of life«. Sprijaznili smo se s tem, da se vse
spreminja samo zato, da bi vse ostalo isto. In nikoli ne
bomo dosegli tistega, kar bi lahko, ker ne moremo doseči,
kar si želimo. Pa vendar...

Tribuna se prav tako spreminja. Pa ne zato, da bi vse
ostalo isto niti zato, ker hočemo spremeniti svet. Naš cilj
je, da študentje spremenijo odnos do sveta, predvsem pa
do sebe. Resigniranost je samo izgovor za lenobo, letargija
namesto anarhije je geslo zadovoljnih nezadovoljnežev.

25.000 izvodov te številke revije je poskus zbuditi vaše
zanimanje in dokazati, da bi lahko Tribuna sčasoma res
postala študentski časopis. Vendar le z vašo pomočjo.
Pokličite, oglasite se! Zagotovo nam imate kaj povedati.
Hočemo delati vašo, ne našo revijo. Zaupajte nam! Naročite
se na najcenejšo tovrstno branje v »lepi naši«. Več kot nas
bo, lažje nam bo in bolj odmevni bomo. Poskušajmo ar-
tikulirati svoje interese skozi svoje glasilo. Naj bo Tribuna
drugačna zato, da bi bila boljša. Sprehodite se skozi
zgodovino študentskega časopisa, o kateri pišemo v tej
številki. Presenečeni boste! Oglejte si prilogo ŠOU. Spoz-
najte delo ljudi, ki vas zastopajo. Ne odmahnite z roko.
Pomagajte jim, da bodo sploh vedeli, kaj mislite o njihovem
delu. Feedback bo merilo našega uspeha. Izpolnite anketo,
nagrade so privlačne! Ne jemljite nam poguma že na
začetku. Dokažimo, da študij ni samo boj za preživetje!
Velja?!

Simon Blizjak

TRIBUNA je glasilo UK ZSMS Ljubljana. • Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana. • Naslov uredništva: Kersnikova 4, 61000 Ljubljana, tel. (061) 210-332, 319-496, telefax (061) 319-448, 222-618. • V uredništvu dežuramo vsak dan med 10. in 12. uro. • V.d. glavnega urednika: Bojan Korenini. • V.d. odgovornega urednika: Tomi Drozg. • Tehnični urednik: Karli Erdlen. • Lektorica: Nives Klinc. • Cena 10 din. • Oproščeno prometnega davka po sklepu št. 421-170 / 22. 2. 1973. • Naslednja številka izide 5. marca 1990. • Fotografija na naslovni strani: Srđan Živulović.

TRIBUNA

ODGOVOR DIREKTORICI ŠTUDENTSKEGA CENTRA KSENIJI PREŽELJ NA PROBLEME V 7. BLOKU

Problemi in težave, s katerimi se soočamo stanovalci v 7. bloku študentskega naselja Rožna dolina, kljub opozorilom in prošnjam ostajajo nerešeni. V zadnjem času se je število problemov drastično povečalo, zato smo sklenili ukrepati z demokratičnimi in legalnimi sredstvi.

Obnova sanitarij, ki se je začela 6. januarja 1992, povzroča enormni hrup, ki je popolnoma paraliziral delo in življenje stanovalcev 7. bloka. Ker je čas izpitov, se velika večina študentov uči pozno v noč, zato normalno rabi določeno količino spanja. Delavci, ki začnejo razbijati že v zgodnjih jutranjih urah, okrog sedmih, pa onemogočajo normalen počitek in pripravo na izpite. Prav tako so zelo kritične razmere glede uporabe sanitarij, ki so nastale zaradi slabe in neprimerne organizacije obnovitvenih del. Stanovalci 4., 5. in 6. nadstropja so zaradi navedenih razlogov prisiljeni uporabljati sanitarije nižjih nadstropij. Tu je od osmih stranišč uporabnih le šest, od tega so optimalno uporabna le štiri stranišča. Povedano drugače: 183 stanovalcev bloka mora opravljati svoje potrebe na štirih straniščih, tako da pride 45 stanovalcev na eno stranišče.

Dogaja se tudi, da ni mrzle vode ali pa je rjavo obarvana. Zaradi nestrokovnega opravljanja obnovitvenih del se mašijo odtočne kanalizacijske cevi, tako da prihaja do poplav. Tako poplavo smo imeli 16. januarja 1992, ko je voda iz kanalizacije poplavlila kopalnico in hodnik pritličja. Voda je prodirala tudi v sobe. To smo rešili stanovalci sami tako, da smo do ene ure po polnoči zmetali vodo z lončki skozi okno kopalnice. Vse to je tudi fotografsko dokumentirano.

Mislimo, da so to dovolj tehtni razlogi, da se nam stanarina zmanjša na 50 odstotkov, ker razmere in življenje v 7. bloku očitno niso normalne, kakor hoče prikazati gospa direktorica. Pri tem pozablja, da so lani v 4. bloku in pred letom in pol v 6. bloku, kjer je šlo za obnove podobne narave, olajšave pri plačevanju stanarine bile. Na našo pritožbo zaradi razmer v bloku, poslano upravi, smo dobili odgovor, kjer se prikrito skriva grožnja, da bodo nepokorne začeli izseljevati, kakor piše v pogodbi, ki smo jo študentje podpisali z upravo ŠC. Ob tem je potrebno poudariti, da je bila pogodba študentom vsiljena. Pri oblikovanju pogodbe študentje nismo imeli nikakršnega vpliva. Tako so v pogodbi našteje samo obveznosti in dolžnosti študentov do uprave ŠC, nikjer pa ni niti ene odločbe, ki obvezuje upravo ŠC do študentov stanovalcev. V pogodbi je samo en člen, ki govori o pravici študenta stanovalca in ki jo lahko izkoristi, ne da bi

bil kazensko izseljen. To je 14. člen, ki se dobesedno glasi takole: Stanovalec lahko vsak čas odstopi od pogodbe.

To so trenutno najaktualnejši problemi, ob katerih nismo mogli več molčati. Problemi v zvezi s katastrofalnim stanjem sob, predvsem trohena okna, razpadel parket, polomljene pisalne mize, omare in podobno, trenutno niso v ospredju, ker se zavedamo, da uprava nima denarja za vsa popravila. Zavedamo pa se tudi, da zelo malo naredi, da bi dobila kaj več denarja od vlade, ki na račun študentov zelo škrtari. Vprašanje je, do kdaj bomo študentje še mirno prenašali to socialno bedo in politiko, ki omogoča, da se določena ministrstva šopirijo z ogromnimi proračunskimi sredstvi, ki jih v glavnem porabijo zelo razsipno. Študentje pa naj plačujemo šolanje, stanarine, prehrano in vse ostalo s 100 markami na mesec.

Sprašujemo se, do kdaj še?

P.S. Gospo direktorico prosimo, da si pride ogledat »gradbišče« sama in se tako prepriča, da naše pritožbe niso neutemeljene.

Stanovalci 7. bloka
štud. naselja v Rožni dolini

Vaša ekselencja,

kljub temu da ste še vse preveč zasedeni z drugimi zelo pomembnimi zadevami, bi Vas rada opozorila na problem neobstoja kakršnekoli mednarodne institucije ali komisije, ki bi se ukvarjala s pravicami ljudi, ki jim država grozi ali nad njimi izvaja represijo.

O tem sem že osebno govorila s člani Mednarodne helsinške federacije, a so mi ti odrekli pomoč takoj, ko sem omenila imena nekaterih najvišjih slovenskih politikov.

Nekateri ljudje še vedno čakajo deset in več let na razsodbe sodišč in mnogi brezupno čakajo na kakršenkoli napredek. V primeru Republike Slovenije in v luči njene osamosvojitve in divje privatizacije pa gre vse le še na slabše. V preteklosti so imeli ljudje vsaj možnost pritožbe pred zveznimi oblastmi.

Tudi policija samovoljno postopa z državljanji in nadzira njihova življenja.

Obstoj mednarodne institucije, ki bi ukrepala v takšnih primerih, je zato nujno potreben. Ljudje bi morali imeti pravico javno spregovoriti in predstaviti svoje primere. Sam predsednik slovenskega predsedstva, Milan Kučan, je dejal, da tukaj ni demokracije, pravna država ne deluje in ni zagotovil za zaščito človekovih pravic.

Pozivam Vas, da se osebno zavzamete za vzpostavitev prej omenjene institucije. S spoštovanjem,

Boža Rus

P.S. Poslano generalnemu sekretarju OZN in g. Hansu Van Den Broeku.

LJUBLJANA NA FESTIVALU »ANTWERPEN 93«

V januarski publikaciji, ki jo je izdala tiskovna agencija Antwerpen 93, mesta, ki bo leta 1993 Kulturna prestolnica Evrope, je objavljeno, da je Ljubljana eno od izbranih mest za projekt DE ARK, ki predstavlja posebno zanimivost znotraj festivala.

Za oblikovalca štiridnevnega programa, v katerem se bo predstavila mlada ljubljanska kulturna scena, so organizatorji povabili Mirana Sušteršiča, direktorja Plesnega teatra Ljubljana.

Avtor DE ARK-a, plavajočega prizorišča, zgrajenega na trupu petin-sedemdeset metrov dolge ladje, je Bob van Reeth, eden najpomembnejših belgijskih arhitektov. Ta izjemna arhitektura metamorfoza zaobsega gledališče, glasbeno in filmsko dvorano, prostor za kulturna srečanja, restavracijo, 15-sobni hotel ter poslovne prostore.

Namen tega prizorišča je dvojen. Med 17. julijem in 22. avgustom bo gostil poletni festival, v mesecih pred in po festivalu pa bo prostor namenjen kulturnim srečanjem in ustvarjalnosti mladih umetnikov iz različnih mest, v katerih deluje močna in inovativna umetniška scena. Do sedaj izbrana mesta so: Gent, St. Petersburg, Montreal, Rotterdam, Glasgow, Berlin in Ljubljana. Ustvarjalci bodo v času enotedenskega bivanja na plavajočem DE ARK-u živeli, delali in predstavili svoj program.

S projektom DE ARK nudi Antwerpen možnost za zanimivo mednarodno soočenje in kreativen dialog.

Cis Bierinckx

IN MEMORIAM

Umrli je naš prijatelj, slovensko-francosko kulturni delavec Jean-Didier Castagnou. Pomagal nam je, svetoval in nas bodril. Širil je slovensko kulturo v francoskem prostoru, bil je eden tistih, ki so največ pripomogli k odkrivanju in afirmaciji slovenske literature v Franciji. Predvsem pa se je rad družil z mladimi in jih bogatil s svojimi izkušnjami. Hvaležni smo mu. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Uredništvo

Posebno obvestilo!

Uredništvo Tribune se seli v nove prostore na Beethovnovi 9. Nova telefonska številka je 210-332. Tudi tam bomo dežurali ob delavnikih od 10. do 12. ure.

S TRIBUNO SKOZI ČAS

8. decembra 1951, torej pred več kot štiridesetimi leti, je izšla prva številka študentskega časopisa Tribune. Kljub vzponom in padcem lahko rečemo, da je odigrala pomembno, v določenih obdobjih celo pionirsko vlogo pri odpiranju in demokratizaciji slovenskega novinarskega in s tem tudi družbenega prostora. Še važnejše pa je morda to, da je bila poligon in odskočna deska mnogim študentom, ki so se kasneje uveljavili na najrazličnejših področjih ustvarjanja, v znanosti in predvsem na političnem prizorišču.

Ustvarjalci časopisa so bili vseskozi ujeti v labirint interesov študentske oblasti na eni ter strpnosti in demokratičnosti državne oblastniške strukture na drugi strani. Od spretnosti, poguma ter prilagodljivosti urednikov in sodelavcev je bila odvisna kvaliteta Tribune. V »svinčenih« časih je časopis praviloma plesal na robu prepada, preizkušal in pomikal prag tolerantnosti države in se s svojim namernim izzivanjem z razlogom večkrat znašel onkraj. Tribuna je bila predvsem v šestdesetih in sedemdesetih, delno pa tudi v prvi polovici osemdesetih let znanilka in odsev časa, ki je šele prihajal. Ko je bila svoboda tiska floskula, demokracija pa demokracija kompartijskih »insiderjev«, si je Tribuna ustvarila image drugačnega, da ne rečemo opozicijskega časopisa. Ko je danes toliko opevana in »zaslužna« Mladina trobila v partijsko-komsomolski rog, se je Tribuna otepala z zaplembami. Prav nič prijetni pogovori urednikov s partijskimi sekretarji vseh rangov so bili prej pravilo kot izjema.

In vendar Tribuna ni bila samo niti predvsem politično glasilo. Z menjavami urednikov se je spreminjal tudi koncept časopisa in njegova vsebina je v vseh mogočih odtenkih variirala od političnega, družbenoteoretičnega, študentskega (v ožjem smislu) do kulturnega lista v najširšem pomenu te besede.

Čas teče, problemi ostajajo

V vseh teh letih pa so problemi ostajali isti, kot so bili leta 1967, ko je o njih pisal Franci Pivec: »Urednik Tribune ni motiviran s honorarjem, zato je njegova prisotnost v dejavnosti časopisa vezana na možnost preverjanja lastnih osnovnih spoznanj in hotenj. Če te možnosti ni, so vse preostale obstoječe motivacije prešibke, da bi bile ekvivalent angažmaju, ki ga urejanje časopisa (dobro urejanje dobrega časopisa) od človeka zahteva.«

Kvaliteta in medijski vpliv Tribune sta bila praviloma obratno sorazmerna z močjo študentske organizacije in njenim neposrednim vmešavanjem v uredniško politiko. Nekaj podobnega je ugotovil že prej omenjeni Franci Pivec pred petindvajsetimi leti: »Običajne kritike vsebinske orientacije Tribune demonstrirajo izredno borno sposobnost diferenciranja informacij in še bornejšo refleksijo. To pa seveda ni ugodna atmosfera za učinkovito cirkulacijo idej, pač pa utemeljitev za malodušno ugotovitev, da celo Univerza ne more prenesti Tribune. Prenesla pa bi konglomerat Sportskih novosti, TT-ja, zadnjih petih strani Arene, Nedeljskega in uvodov Dela - k sreči pa takšne zmešnjave ne prenese tiskarski stroj.« In še ena Pivčeva opazka v poduk sedanjim in bodočim tutorjem Tribune: »Tribuno financira Univerza in od tod tudi prihajajo

Foto: Fotoarhiv Tribune

pripombe glede vsebinske orientacije časopisa - in te pripombe naj bi imele posebno težo. Te pripombe pa dejansko ne smejo imeti nobene posebne teže, razen če so zapisane v dobrem kritičnem članku. Pač pa je Univerza dolžna vnaprej precizirati pogoje, pod katerimi je pripravljena financirati časopis in predvideti situacijo, ko te pripravljenosti pri njej ne bo več.«

Mi smo na liniji

8. decembra 1951 je torej izšla prva številka Tribune kot naslednica Študentskega lista. Ta je izhajal od 20. marca 1949; urejevali so ga: Franci Ambrožič, Daro Bratoš, Rudi Mahkota, Miloš Kobe, Milan Starin in Miloš Mikeln, ki je bil tudi urednik prvega letnika Tribune. Prvi letnik je obsegal devet števil, ki so izhajale štirinajstdnevno. Naslednji letnik je uredil Boris Mikoš, kasnejši generalni direktor RTV. Leta 1953 pa je s šestnajsto številko urednikovanje prevzel Primož Kozak, znani slovenski dramatik. Od četrtega letnika dalje je izhajalo dvajset števil časopisa na leto. Najprej je Tribuno urejal lani umrli novinar Bogdan Pleša, zamenjal pa ga je Janko Popovič.

Zanimivo je pogledati, kaj je priobčila prva številka Tribune. Uvodnik je bil seveda rezerviran ljubljenu maršalu Titu, »tvorcu trojnega lika naše domovine: herojskega, delovnega in dosledno demokratičnega«, ki je v svojem govoru spregovoril o revoluciji. Seveda pa nadobudni komsomolci niso pozabljali na ekonomske probleme študentov. Že takrat aktualno geslo je bilo: »Študentske menze in domovi naj bodo socialne ustanove in ne gospodarska podjetja!« Veliko pros-

tora je bilo v prvem letniku namenjenega novo ustanovljeni Zvezi študentov Jugoslavije ljubljanske univerze, organizaciji, ki je »sprejemala program KPJ in si prizadevala za njegovo izvršitev ter delovala pod splošnim vodstvom KPJ.« Zadnja stran sta v skladu z geslom kultura in prosveta, to naša bo osveta ter s sokolsko tradicijo zavzemali kulturna in športna rubrika. V prvih letih je Tribuna nasploh zvesto sledila pravi liniji in šele kasneje, s popuščanjem oziroma delno liberalizacijo na področju medijev, je začela uveljavljati kritičsko pisanje, tako značilno za mlade nezadovoljneže v vseh obdobjih. Ne moremo pa reči, da je Tribuna v tem času v slovensko novinarstvo prinesla kaj bistveno novega, saj je po večini šlo le za opozarjanje na negativne pojave, neskladne s smernicami partijskih plenitev in kongresov. Kljub vsemu pa je bila Tribuna že od vsega začetka odprta v svet, saj je bilo mnogo prispevkov

namenjenih predstavitvi življenja in študija po Evropi. Šlo pa je vsekakor bolj za obveščanje kot pa navduševanje nad »gnilim« zahodnim študijskim sistemom. Kajti leta 1953 tribunaši z olajšanjem zapišejo: »Ob deseti obletnici nove Jugoslavije vemo - na pravi poti smo!« Da je imel študentski časopis v prvih letih izhajanja predvsem politično buditeljsko vlogo, dokazuje tudi »boj proti apolitičnosti in za pravilno pojmovanje socialistične demokracije ter prizadevanje za poživitev političnega propagandnega dela na Univerzi«. K temu je zagotovo sodilo tudi nestrinjanje s predlogom, da bi študente verskih šol izenačili s študenti drugih fakultet leta 1953.

Agitropi so mrtvi, živel komunizem!

V drugi polovici petdesetih let se je politično ozračje že nekoliko otopilo, kar je omogočilo tudi objavo nekaterih »heretičnih« člankov. Pa vendar je bila smer še vedno dokaj jasna, saj lahko v petnajsti številki leta 1957 v uvodniku preberete: »Nekje v tebi živi človek, pravi, resnični človek, in ko ga boš našel, boš doživel svoj veliki Oktobar.«

Od leta 1959 do 1964 so Tribuno urejevali: Dušan Voglar, Stane Čehovin, Jože Šušmelj, Niko Tičar, Peter Jambrek, Drago Mirošič in Ivan Kreft.

Zanimivo je, da je Milan Kučan že leta 1962 izjavil, da morajo biti komunisti korak pred prakso. Sicer pa je bil Kučan kot tribunaš zadolžen za vprašanja, povezana z Univerzo, predvsem zaradi takratne vloge v univerzitetnem političnem življenju. Kasneje se je kot predsednik predsedstva Zveze mladine Slovenije pojavil v rubriki Štafetni razgovori, v kateri so bili predstavljeni družbeno-politični

delavci. Že kot SKOJ-ec je ugotovil, zakaj ni možna reforma Partije: »...ker samoupravna organizacija v najbolj čistem smislu besede Zveza komunistov po mojem mnenju ne bo postala, dokler ne bo za enega od njenih temeljnih organizacijskih principov veljal demokratični centralizem...«

Nekako v tem času se je začela seksualna revolucija, ki pa je sprva Tribuno le sramežljivo oplazila. Bolj zanimivi so bili odkriti juriši na barikaade. Tako je študent prava Drago Demšar zapisal: »...Človeku se poraja občutek, da so v naši družbi ustvarjeni tabuji in plafoni, v katere ni dobro posegati. To pa bistveno krši temeljna načela socializma - družbeno lastnino in samoupravljanje vseh ljudi.« Za leto 1962 dovolj ostro in drzno, hkrati pa je bila to že najava novih liberalnih reform, ki so Jugoslavijo zajele sredi šestdesetih let.

Teorija in pesmice

Sredi šestdesetih let se je Tribuna kadrovsko okrepila, sodeč vsaj po kasnejših dosežkih te generacije. Marko Kerševan, Mitja Meršol, Rastko Močnik, Milan Pintar, Franci Pivec, Spomenka in Tine Hribar, Rudi Rizman, Miha Jazbinšek, Peter Vodopivec... Mnogo današnjih univerzitetnih profesorjev pa tudi politikov, torej. V skladu z zvišanjem kvalitete nivoja pisanja je začela leta 1965 Tribuna izdajati teoretsko prilogo Zasnove, ki jo je urejeval Tine Hribar, ukvarjala pa se je predvsem z razmerjem med kulturo in politiko. Med dokaj dejavnimi pisci je treba omeniti Pavleta Čelika, takratnega študenta sociologije in vodja Centra za marksistične krožke pri CK ZSM. Leta 1965 je v rubriki Razgovor sanjaril o svojem bodočem kulturno-pedagoškem delu, kritiziral pa je tudi osnutek novinarskega kodeksa oziroma izenačitev poklicnega novinarja z občanom, ki ob priložnosti napiše prispevek za določeno sredstvo obveščanja. Menil je namreč, da bi to lahko zavrlo demokratizacijo množičnih medijev.

Posebno poglavje seveda zahteva današnji zunanji minister Dimitrij Rupel, ki se je prvič pojavl leta 1964 v dvaindvajseti številki z aktualno polemiko o problemih, dijaških domov. Kasneje je z njim polemiziral Mitja Rotovnik. Dimitrij Rupel je blestel v študijskem letu 1967/68, ko je med drugim razmišljal o komunistih v kulturi in družbeni kritiki. Intimna stiska je bila nedvomno velika, saj Rupel priznava, da je v odnosu partija - kultura »homo duplex in da se istočasno giblje po dveh tirih«. V opravičilo pa na koncu doda: »Če hočem vztrajati v dupliciteti, hočem to iz razloga, ker jo hočem do kraja živeti, jo misliti in skoz njo živeti samo bistvo sveta.«

Prav tako bi bilo zanimivo, če bi si tako Rupel kot njegov intervjuvanec **Stane Dolanc**, v tistem času politični sekretar UK ZKS, še enkrat prebrala pogovor iz leta 1968. Takrat je Dolanc razglabljal o pozitivnih lastnostih mlade generacije, ki »nima predsodkov, ni kompromisarska in je polna elana, kar je v dani situaciji zelo pomembno...« Škoda, ker sta tako tovariš kot gospod prehitro ostarela...

Bodimo realni, zahtevajmo nemogoče!

Ob koncu šestdesetih in na začetku sedemdesetih je bila Tribuna v vsej svoji zgodovini verjetno najmočnejša ter za tiste čase brutalno kritična in radikalna. Res je, da so bile za tako usmeritev ustvarjene idealne razmere (vietnamska vojna, praška pomlad in njene posledice, študentski nemiri...), po drugi strani pa drži, da jih je znalo takratno uredništvo sijajno izkoristiti. Če je bila Tribuna v študijskem letu 1968/69 (takrat je začel oddajati tudi Radio Študent) pod vplivom Rupla, Švabiča in Šrota kulturno in pesniško usmerjena, je leto 1970 pod vodstvom **Aleksandra Zorna** že najavilo premike. Najprej so se spravili nad študentsko organizacijo kot neustrezno obliko organiziranja študentov, ki je, kot je pokazala anketa, študenti ne bi pogrešali.

Družbena kritika, podprta s filozofskimi temelji, je vse bolj izrinjala kulturniška samospraševanja. **Pavle Kristan** je že leta 1970 pripravil projekt uvedbe volonterskega dela kot nadomestilo za služenje vojaškega roka. Leta 1971, ko je bil odgovorni urednik **Jaša Zlobec**, so se stvari še bolj zaostrole. Anketa med študenti, iz katere je bilo mogoče razbrati negativen odnos do armade, je sprožila celo poslansko vprašanje v republiški skupščini o Tribuninem načinu pisanja, uredniški koncept pa je napadel tudi **Franč Šetinc**, takratni odgovorni urednik Komuniste.

Uredništvo enaindvajsetega letnika Tribune je postalo slavno. Naklada 8.000 izvodov je vsakokrat pošla, dodaten čar pa je pomenila kar štirikratna zaplemba. Povod za prvo zaplembo je bilo odprto pismo Pavleta Kristana, v katerem je spraševal tovariša Tita o motivih njegovega obiska pri perzijskem šahu. Razlog za drugo prepoved je bil članek **Adama Franka** z naslovom *Univerzitetni komite med CK in študentsko levico ter pojavi slovenskega neostalinizma*, ki je bil objavljen v deveti številki. Pojav slovenskega neostalinizma je avtor analiziral ob navajanju izjav posameznih politikov. Tretjo zaplembo je sprožil **Jaša Zlobec** s člankom *Povampirjeno oblastništvo*, v katerem se je ukvarjal z dogodki v Zagrebu po zmagi nad maspokom. Kmalu je prišlo še do četrte zaplembe. Dežurne dušebrižnike sistema je zbodla v oči naslovnica z golo žensko z razkrečenima nogama, kateri Lenin, ki stoji ob njej, s klobukom v roki pokriva spolovilo, z drugo roko pa drži za dojko in govori: »Tovariši, ne pozabite na ljubezen!« Argumentiranje odločitve o prepovedi je bilo zanimivo: »...Takšno prikazovanje Lenina bi povzročilo zgražanje in razburjanje med ljudmi, istočasno pa bi ogrozilo prijateljske odnose s Jugoslavijo s Sovjetsko zvezo.«

Četrta zaplemba časopisa je bila labodji spev mladih udarnikov na čelu z **Jašo Zlobcem**. Sledilo je dolgo mrtvilo v zlatih sedemdesetih letih, ko razen manjših ekscesov (štrajk uredništva decembra 1973 zaradi neurejenih finančnih in političnih razmer) ni bilo globljih pretresov. Študentsko gibanje je bilo mrtvo,

Skupnost študentov se je prelevila v UK ZSMS, teoretično obračunavanje z marksističnimi literati je zamenjal praktični boj proti njihovim zaničevalcem.

Naj živi proletarska revolucija!

In potem je prišel **Igor Bavčar**. Pisal je tako zanimivo, pronicljivo in marksistično zavzeto, da ga moramo natančneje vzeti pod drobnogled. V letih 1978 - 1981 se je Bavčar izmenjeval na mestih odgovornega urednika, urednika za Univerzo in urednika za teorijo. Že v prvi številki urednikovanja se je proslavil z ortodoksnim jugokomunističnim manifestom, v katerem je med drugim zapisal: »Sedaj je naša hrbtnica trdna in čisto določene barve zastav vihrajo v prvih vrstah. Naše delo bomo nadaljevali z vsemi (ki jih ni malo!), ki v geslu **NAJ ŽIVI PROLETARSKA REVOLUCIJA** vidijo poziv k razrednemu boju s stališč proletariata, k boju za socialistično samoupravljanje z vsemi, ki z nami vzklikajo **DA, NAJ ŽIVI!**« Nabrekel socrealistični slog je vedno podkrepil z udarno parolo na koncu svojega članka. Gesla so bila različna, npr. **NAJ ŽIVI DELAVSKO SAMOUPRAVLJANJE**, **NAJ ŽIVI PROLETARSKA REVOLUCIJA**, **DOL S SHOLASTIČNIM DOGMATIZMOM**... Bavčarjevi uvodniki so bili vedno kom-somolsko udarni, z bombastičnim agitpropovskimi naslovi kot: *Usmerjeno izobraževanje in razredni boj*, *Za delavsko samoupravo*, *razredni boj v družbi prehodnega obdobja*, *Proti klerikalizmu in nekritičnemu marksizmu*, *O ekonomistični in tehnokratski (ne)argumentiranosti ločevanja dela in samoupravljanja*...

Ob koncu prvega letnika svojega urednikovanja je Bavčar ponosno zapisal: »Študentski časopis Tribuna ostaja z marksistično teorijo oborožen in za delavsko samoupravljanje bojujoč se časopis.« Tudi leta 1980 in 1981 še vedno trdno verjame v zmago proletarske revolucije in komunistične pravičnosti, ko neusmiljeno napada **Dimitrija Rupla** kot enega od »ideologov slovenske meščanske srenje, ki je sovražna vsakršni marksistični teoriji«. Da, da, časi se spreminjajo.

Oživitev sredi osemdesetih

Kljub (ali celo prav zato) trdi boljševistični usmeritvi je Tribuna tudi leta 1982 (številka 11-12) doživela prepoved razširjanja. Povod je bilo odprto pismo predsedstvu SFRJ, v katerem je bilo temu organu očitano, da zaslepljuje delavski razred.

V študijskem letu 1984/85 se je pojavila nova ekipa: **Andrej Klemenc**, **Igor Lukšič**, **Mojmir Ocvirk**, **Dejan Verčič**, **Dragica Korade** kasneje še **Igor Mekina**, **Robert Botteri**, **Stanislav Vidovič**...

Ponovni vzpon

Predvsem pod vodstvom »Botra« je Tribuna naredila korak naprej in podobno kot v začetku 70-ih razkrivala in demistificirala do tedaj tabuizirane teme: ugovor vesti, ekološka vprašanja, legalizacijo stavk, ukinitve štafete in praznovanja dneva mladosti, vprašanja človekovih pravic, pornografijo...

Kratek sprehod brez voznega reda skozi Tribunino zgodovino je pokazal, da je bil naš študentski časopis lakmusov papir demokracije, bolj ko je bil na liniji študentske in »ta prave« oblasti, manj se je bral, bolj ko so mu očitali, da je časopis klike, ki ne odraža interesov širše študentske populacije, bolj je bil udaren. Sicer pa so imena nekdanjih sodelavcev dovolj zgovorna...

Simon Bizjak

Dr. Peter Tancig

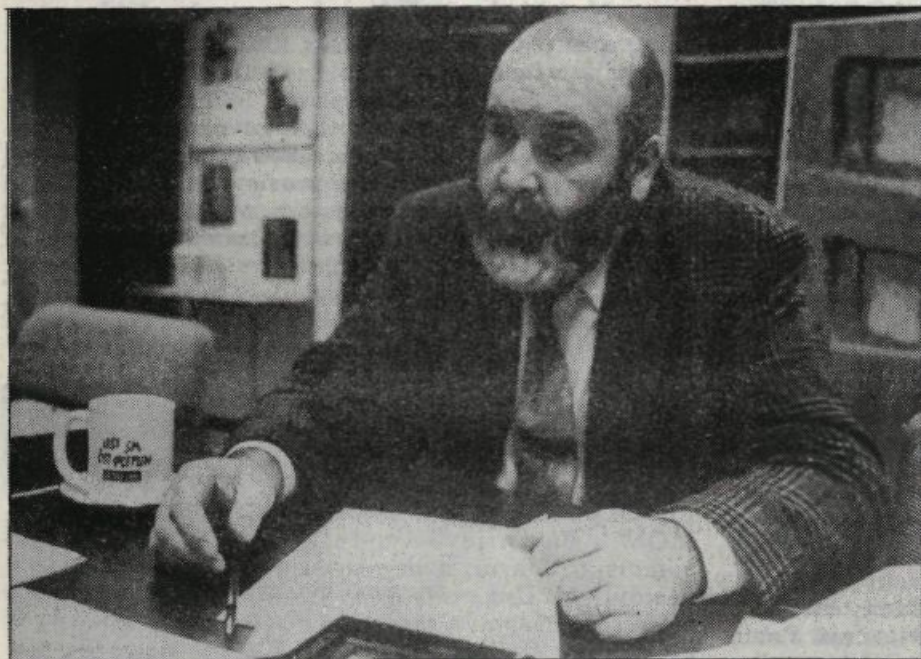

Foto: Žiga Koritnik

»UNIVERZA BREZ ZNANOSTI NI UNIVERZA«

Minister za znanost in tehnologijo je prišel na svoj položaj iz »znanstvene baze«. Na inštitutu Jožef Štefan je vodil jezikovni laboratorij in predaval na Fakulteti za elektrotehniko. V zadnjem času je v središču pozornosti zaradi polemike okrog nakupa superračunalnika.

TRIBUNA: Kot znanstvenik in profesor na fakulteti ste verjetno imeli svojo vizijo politike na področju znanosti. Kaj ste kot minister uspeli uresničiti in kaj bi v svojem mandatu še želeli storiti?

TANCIG: Imel sem prednost, da sem bil dolgo časa na drugi strani ograje, če temu lahko tako rečem. Ta prednost pogleda od spodaj navzgor oziroma od znotraj navzven mi sedaj precej pomaga. Na sedanji položaj sem prišel z željo spreminjati na bolje oziroma uresničevati stvari, ki sem jih na prejšnjih položajih v raziskovalno-pedagoški sferi občutil kot

pomanjkljivosti oziroma slabosti. Na začetku svojega mandata sem raziskovalni sferi povedal, naj me ima za, kot sem se izrazil, "trojanskega konja", da poskušamo skupaj izboljšati stvari, ki nam niso bile všeč. Bojim pa se, da te moje ponudbe vsaj začetkoma niso vsi vzeli dovolj resno in se je naš partnerski oz. soupravljaljski odnos oblikoval bolj počasi. Začeli smo razlikovati med avtonomijo znanosti in njeno vpetostjo v širšo družbo. Obenem ves čas poudarjam vlogo države kot servisa, ki mora skrbeti za svoje družbene podsisteme. Tako moderno vizijo smo dejansko soustvarjali skupaj in jo naposled kodificirali v t.i. beli oziroma modri knjigi, ki je imela za podlago najprej temeljito delo dveh široko zasnovanih ekspertnih skupin in nato še široko javno debato. V praksi to vizijo dovolj hitro sproti implementiramo skozi različne vsebinske in formalne oblike, kot npr. Zakon o raziskovalni dejavnosti, Svet za znanost in tehnologijo,

raziskovalna polja in nacionalni koordinatorji, kriterialni in proceduralni sistemi, ekspertni sistem itd. Zdaj pa smo sredi vsebinske in formalne reorganizacije sfere v skladu z Zakonom o javnih zavodih in Zakonom o raziskovalni dejavnosti. Zdi se mi, da smo znanosti dopovedali, da ni sama sebi namen, širši družbi pa predvsem to, da sta znanost in tehnologija bistvena razvojna dejavnika in da ju je treba zato podpirati in računati nanju, ne pa obravnavati kot strošek, ki ga v trenutni preživetveni optiki lahko damo malce v hladilnik. Do konca svojega mandata pa si predvsem želim, da bi še bolj vpletli stroko in vednost v družbeno odločanje oz. v politiko.

TRIBUNA: Mnogi menijo, da znanost in politika nimata veliko skupnega. Ste morda našli kakšne vzporednice?

TANCIG: Menim, da je bil Platonov ideal, da bi družbo vodili prosvetljeni filozofi, ki so bili takrat edini znanstveniki, nerealističen. Večkrat sem že dejal, da je znanost v osnovi amoralna, kar pa seveda ne pomeni proti oz. nemoralna, zato recimo raje nevtralna. Politika pa odraža interese, ki jih mora zato znati ustrezno soočati in integrirati. Po drugi strani pa se mi zdi, da mora biti politika, če hoče biti vsaj kolikor toliko uspešna, z znanostjo komplementarna. S takšnim sodelovanjem precej zmanjšamo tveganje napačnih odločitev.

TRIBUNA: Zanimivo bi bilo izvedeti Vašo definicijo politike.

TANCIG: Povedal vam bom bom nekaj asociacij. Po predvolilni evforiji in volitvah sem se naenkrat znašel v centru politike, čeprav to ni bil nikoli moj življenjski cilj. Zato je bilo zame precej šokantno, ko me je takrat šestnajstletna hči - v teh letih je človek še ustrezno kritičen - rahlo zgrožena vprašala, če sem sedaj postal politik. Po vsem tistem, kar smo o politiki in politikah vedeli povedati tudi pri nas doma, moram priznati, da sem debelo pogoltnil. Odgovoril sem, da želim biti dober politik. S tem želim povedati, da je osnova mojega delovanja v politiki korektno komuniciranje in sodelovanje z ljudmi. Vsak učbenik psihologije in pedagogike pove, da najboljše rezultate dosegamo s pozitivno motivacijo, s partnerstvom in s participacijo. Zanimivo je, kako začetni, povsem pragmatični, utilitarni vidik kar naenkrat prinese večjo humanistično kakovost medčloveških odnosov. Če torej zelo poenostavim, je moja definicija politike spretnost in umetnost (to besedo poudarjam) pripraviti ljudi k sodelovanju v smeri k dogovorjenemu cilju. Jasno je, da mora tudi dogovor potekati ob splošni participaciji, drugače je cilj odtujen.

TRIBUNA: V mislih sem imela Vaš način razmišljanja, ki je verjetno drugačen od ustaljenega načina političnega razmišljanja.

TANCIG: Pravzaprav se politični in znanstveni način razmišljanja ne bi smela razlikovati, samo da politika deluje v dosti bogatejšem, bolj zapletenem, "mehkejšem" oz. bolj nedeterminiranem svetu kot znanost. V najbolj posplošenih opisih pa bi oba načina (kvalitetna !) morala sovpadati: študij sistemov (entitet in relacij), prepoznavanje vzorcev, zasledovanje trendov. Ko smo znotraj ministrstva za znanost in tehnologijo osmišljali naše delo, nismo zanemarili vsega dela naših predhodnikov, za katerega se je večkrat slišalo, da je bilo popolnoma zanič. Stvari smo nadaljevali na svoj način s pomočjo korektnega t.i. "human engineeringa" oziroma optimalne organizacije ljudi. Na ta participativni način, ob velikem sodelovanju raziskovalne sfere, smo najprej definirali našo vizijo v t.i. beli oziroma modri knjigi o znanstvenoraziskovalni in tehnološkorazvojni politiki na Slovenskem. Ta knjiga, ki jo sam večkrat imenujem kar biblija, je bila izhodišče za reševanje niza tudi popolnoma konkretnih zadev, kot je na primer problematika mladih raziskovalcev, infrastrukturnih centrov z veliko opremo itn. Nadaljevali smo z oblikovanjem zakona in nizom vsakodnevnih akcij. Vedno poskušam poudariti dihotomijo oziroma dvojni odnos države, ki mora po eni strani osmisлити vlogo posameznega sektorja, ga vpeti v širša razvojna prizadevanja, po drugi strani pa mora ta sektor izrazito dobro servisirati, če želi, da ustrezno funkcioniра.

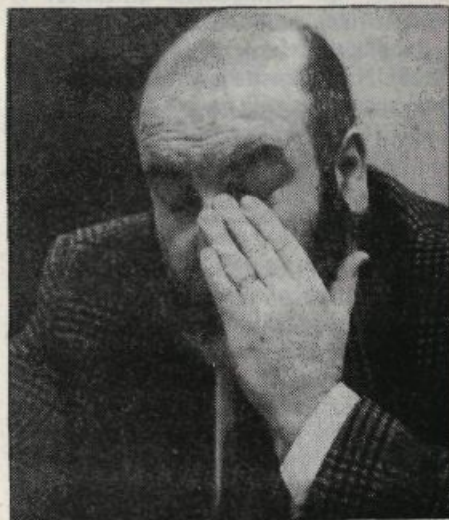
TRIBUNA: Zanima me, kako delujete, kadar v svoji funkciji zaidete na področje družboslovja, saj je znano, da po izobrazbi

sodite med t.i. naravoslovce. Se Vam ne zdi, da jih zaradi tega favorizirate. Namigujem namreč na pritožbe kandidatov za mlade raziskovalce z družboslovnih fakultet in belo knjigo, ki je ob izidu naletela na precejšnje kritike iz vrst humanistične inteligence.

TANCIG: Vtaknili ste me v napačen predalček, saj menim, da je moja prednost, za moje sogovornike pa včasih problematičnost, da spadam v več predalčkov. Moja osnovna univerzitetna izobrazba je tehnična (elektronika, kibernetika, računalništvo), toda glede na to da sem končal klasično gimnazijo, bi rekel, da me je njena širina pustila precej nedeterminiranega. Absolviral sem tudi študij psihologije in se v okviru svojega strokovnega dela pozneje precej ukvarjal z lingvistiko. Vsa ta znanja me dovolj dobro opremljajo tudi za komuniciranje z družboslovno oziroma humanistično sfero. Glede občutka (poudarjam občutka) zapostavljenosti družboslovnih in humanističnih ved drži, da je bilo na začetku nekaj kritičnih pripomb. Spolno odgovornostjo lahko zatrdim, da že tedaj niso bile upravičene. Verjetno se strinjate za mano, da jih že nekaj časa ni več. Preprosto menim, da smo vsi žrtve preteklosti in tudi ta začetna napačna percepcija je bila odraz razmerij moči, ko so v preteklosti imeli glavno besedo v raziskovalni skupnosti naravoslovci in tehniki. Meni v škodo je govorilo tudi dejstvo, da sem prišel z Inštituta "Jožef Stefan". Sam sem prepričan, da je tehnologijo treba jemati v dosti širšem pomenu besede. Vse, kar se danes dogaja v znanosti in tehnologiji, ni popolno brez participacije družboslovcev in humanistov. Beseda management je danes magična in če pogledate njegove vsebine, so le-te v osnovi zelo "mehke", ukvarjajoče se s človekom kot kreativnim in socialnim bitjem. "Incident" z mladimi raziskovalci pa je bil prenapihnen. Nekorektnost oziroma neposlovnost se je dejansko primerila na sami Fakulteti za družbene vede. Z neko metodo pritiska so pač poskušali dobiti več, kot jim je v tistem trenutku pripadalo.

TRIBUNA: Kam sodi po Vašem mnenju problematika univerze? Se vam zdi bolj logična v pristojnosti Ministrstva za znanost in tehnologijo ali v pristojnosti Ministrstva za šolstvo in šport?

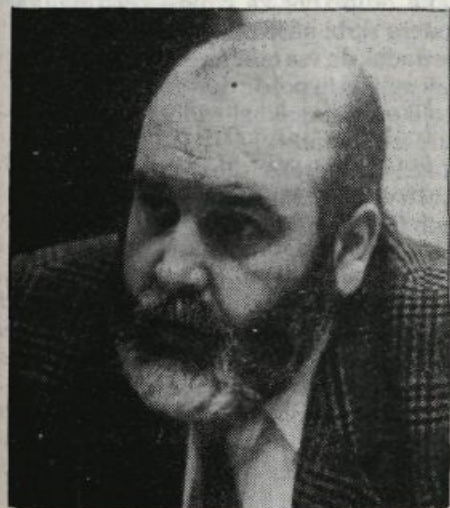
TANCIG: To je debata, ki jo bomo morali nekoč doreči tudi v resnem oz. upravnem smislu. Kot večina menim, da univerza brez znanosti ni univerza, v večini držav po svetu pa se to odraža tudi v enem samem pristojnem resorju. Trdno sem prepričan, da

so v nizu servisnih področij te povezave med univerzo in raziskovalno dejavnostjo tako močne in ministrstvu tako različni, da se država preko ministrstva za šolstvo dejansko ni ustrezno ukvarjala z univerzo. Šlo je pač za minimalno število ljudi, ki so poskrbeli, da je univerza po določenih ritualih dobila denar, čez to pa je niso zmogli servisirati. To ni očitek ministrstvu, to je enostavna ugotovitev dejstev, vprašanje pa je seveda, če to zanemarjanje s strani države univerzi ni kar godilo. Po vsebinski plati je jasno, da je pri nas še veliko področij med univerzo in raziskovalno dejavnostjo neurejenih oz. neharmoniziranih. Tukaj mislim predvsem na študij tretje stopnje, na raziskovalne programe in na mlade raziskovalce. Dokler teh stvari ne bomo uskladili, se bodo problemi še naprej pojavljali. Stanje, v katerem je univerza danes, po mojem mnenju ni zdravo. Moti me predvsem umetno ločevanje med pedagoškim in raziskovalnim delom. Če pogledamo nastajajoči zakon o univerzi, je ta izrazilo pedagoški, nekateri celo pravijo, da sili univerzo v pedagoški geto. To vsekakor ne bi bila univerza evropskega tipa, ki izhaja iz znanosti in produkcije ter prenašanja znanja. Integracija, tako vsebinska kot formalna in servisna, med pedagoškim in znanstvenim delom je potrebna, vprašanje pa je, kdaj in kako jo bomo realizirali.

TRIBUNA: Nekateri profesorji se kljub temu pritožujejo, da fakultete zanemarjajo svoje pedagoško poslanstvo.

TANCIG: Pri sedanji shemi, ko dobiva univerza denar iz dveh skoraj enako močnih virov, nastaja neka umetna vsebinska delitev, ki dejansko ne obstaja, niti intrapersonalno niti interpersonalno. Verjetno bi si vsi želeli imeti nek sistem, kjer bi bila vsakemu

posamezniku omogočena umestitev v kontinuum med raziskovalnim in pedagoškim delom.

TRIBUNA: Verjetno je to odvisno tudi od preferenc posameznih profesorjev?

TANCIG: Vsekakor, zato pa bi morali uveljaviti sistem, ki bi omogočil profesorjem, da se znotraj njega umestijo tako glede na svoje osebne preference - tudi v različnih življenjskih oz. profesionalnih obdobjih - kot glede na značilnosti posamezne stroke. Zavedati se moramo, da je na posameznih področjih razmerje med (potrebni) raziskovalnim in pedagoškim delom različno. Zato menim, da je sistemizacija samo preko pedagoških normativov premalo kontekstno občutljiv mehanizem.

TRIBUNA: Kako močna je povezava med slovenskimi znanstveno-raziskovalnimi ustanovami in univerzo?

TANCIG: Povezava je vsebinsko močna, čeprav se njena (formalna) organizacija precej razlikuje tako znotraj posameznih disciplin kot znotraj različnih organizacij. Na Strojni fakulteti v Ljubljani je npr. raziskovalno in pedagoško delo združeno znotraj fakultete. Na Filozofski fakulteti imajo Znanstveni inštitut, ki je nekakšno zbirno mesto za določene raziskovalne dejavnosti in vmesnik med FF in našim ministrstvom, drugod pa je ta delitev izredno močna. Takšen primer je recimo biologija, kjer poteka raziskovalno delo v veliki meri na inštitutu.

TRIBUNA: Kakšen pa je pretok študentov s fakultet na različne znanstvene ustanove? Konkretno na primer na IJS, ki ga verjetno dobro poznate...

TANCIG: Ta povezava je prav na IJS izredno močna. Na IJS je veliko mladih raziskovalcev, ki so formalno vpisani na tretjo stopnjo na različnih fakultetah, svoje raziskovalno delo pa opravljajo v laboratorijih na IJS. Želim pa si, da bi bilo moč ta dva naravno komplementarna procesa poučevanje in raziskovanje še bolj vsebinsko združiti in to ne glede na formalne, institucionalne meje. Takšen integriran model, kot ga opisujem, pozna ves razviti svet, npr. Nemčija, Z.D.A. Švedska, kjer te umetne delitve tudi institucionalno ne poznajo, seveda pa to zahteva reden podiplomski študij in ustrezne materialne pogoje.

TRIBUNA: Kako pa je s to povezavo na področju družboslovja?

TANCIG: Zelo različno. Fakulteta za družbene vede in Filozofska fakulteta sta imeli prej izrazito ločeno raziskovalno "izpostavo" v Inštitutu za sociologijo, ki se je sedaj pripojil k Fakulteti za družbene vede, vendar ta integracija še ni do konca zaživela. Obstaja pa kar nekaj samostojnih inštitutov na različnih

področjih družboslovja in humanistike.

TRIBUNA: Kakšni so rezultati projekta "2000 mladih raziskovalcev"?

TANCIG: To je moderen projekt, ki ga poznajo tudi v drugih državah, npr. na Danskem, kjer mladim raziskovalcem pravijo raziskovalni rekruti. Po eni strani je ta akcija okrepila samo raziskovalno sfero, to so bili t.i. raziskovalci za obnovo, po drugi strani pa gospodarstvo oziroma širšo družbo, to so bili t.i. raziskovalci za pretok. S to akcijo bomo nadaljevali, čeprav tudi tukaj vpeljujemo nekaj sprememb, da bi bil program še boljši. V mislih imam bolj transparentno financiranje, ker do nas prihajajo pritožbe o neenakih plačah za te mlade ljudi in neenakih obremenitvah, zlasti na pedagoških ustanovah. V bližnji prihodnosti bomo plače izenačili in nadalje poskrbeli, da ne bo več prihajalo do prelivanja teh nemajhnih financ v druge namene.

TRIBUNA: Menda so dohodki teh ljudi, o katerih govoriva, zelo slabi.

TANCIG: Tu je več nesporazumov. Predvsem je šest let odločno preveč časa, da se mlade ljudi pripelje do magistrskega in doktorata. To je baročno bogat sistem, ki si ga Slovenija v prihodnosti ne bo mogla več privoščiti. V drugih (tudi bogatejših!) državah je trend, da ljudi v štirih letih pripeljejo do doktorata. Druga stvar pa je ta, da je ta plača v bistvu štipendija oziroma njihovo delo oblika rednega študija. Po drugi strani pa je problem v tem, da naša družba premalo omogoča pravo "uporabo" potencialov teh mladih kreativnih ljudi, ki v najbolj ustvarjalnih letih izgubljajo energijo z eksistenčnimi problemi, kot je npr. zidanje hiše, namesto da bi delali za stroko (in zase) po 14 ur na dan.

TRIBUNA: Koliko bo slovenska znanstveno-raziskovalna sfera trpela zaradi osamosvojitve Slovenije?

TANCIG: Slovenija kot celota postaja čedalje bolj pragmatična glede gospodarskih in drugih odnosov z ostalimi republikami bivše Jugoslavije. Če se lahko malce pošalim, je (blo) naše ministrstvo tudi na tem področju napredno. Problema smo se zelo zgodaj zavedli in smo tako npr. že lanskega novembra imeli sestanek z vsemi "sestrskimi" ministrstvi bivših jugoslovanskih republik, ki se ga edino Srbi niso udeležili. Nadaljujemo projekt znanstveno-tehničnega informiranja, kar je le ilustracija našega stališča v zvezi s tem. To sodelovanje mora seveda potekati na osnovi čistih računov in ne več po "bratsko" kot prej. Osebo podpiram vsakršno takšno sodelovanje, vendar spodbujam njegovo razširitev

vsaj v prostor Alpe-Jadran, če ne že v srednjo Evropo. Zavedam se namreč, da naša perspektiva ni (samo) na Balkanu.

TRIBUNA: Slovenija kot suverena država potrebuje različne institucije oz. zavode, npr. za standardizacijo, atestiranje itd. Kako daleč so stvari na teh področjih?

TANCIG: Precej daleč. Ni slučaj, da smo prav v okviru našega ministrstva že pred osamosvojitvijo ustanovili dve bistveni moderni "državotvorni" instituciji, tj. Urad za varstvo industrijske lastnine, beri patente, in Urad za standardizacijo in metrologijo. Do izraza prihaja nek specifičen fenomen majhnosti našega prostora, ki pa po drugi strani omogoča sinergijo potencialov, ki si je zunaj enostavno ne morejo privoščiti. V teh dveh uradih namreč močno sodelujeta fakultetna in inštitutska raziskovalna sfera, saj je naš prostor tako majhen, da se en človek pojavlja večkrat, kot profesor, raziskovalec in kot, recimo, vrhunski strokovnjak na nekem področju standardizacije.

TRIBUNA: Ne morem se izogniti vsaj enemu vprašanju, ki zadeva polemike okrog nakupa superračunalnika. Ali je v zvezi z njim ostalo še kaj, kar bi želeli povedati.

TANCIG: Ne.

TRIBUNA: Ali je torej že vse dorečeno in tudi odločeno?

TANCIG: Oh, rekel bi, da vsaj izrečeno še preveč. Kot sem že mnogokrat dejal, osnovni problem ni na strokovni ravni. Vsi se strinjamo, da je treba kupiti in superračunalnik in mrežo in delovne postaje, kar je bilo umetno postavljeno kot osnovna dilema. Ko se namreč postavi problem prioritete, so interesi tako močni, da se ni mogoče več racionalno pogovarjati.

TRIBUNA: Če bi bila odločitev odvisna izključno od Vas samih, kako bi se odločili?

TANCIG: Ker sva že pri politiki, bi dejal, da je ta konec koncev tudi umetnost možnega. Upoštevati je treba posledice take odločitve za druge sektorje, za katere skrbi naše ministrstvo. Rad bi le še dodal, da vsa ta silna debata ni vredna teh milijon in pol do dva dolarjev na leto, kolikor bi nas skozi tri leta stal celoten superračunalnik. V tej državi denar dejansko odteka skozi večje luknje z dosti večjo intenziteto, vendar tu nastopi nek fenomen bližine oz. familijarnosti, ko najbolj večje in zagnano tolčeš po svojem sosedu oz. kolegu.

TRIBUNA: Ali bi na koncu želeli še kaj dodati?

TANCIG: Ne hvala, bojim se že, da sva Vašemu časopisu vzela kar preveč prostora.

Erika Repovž

Študentske dileme

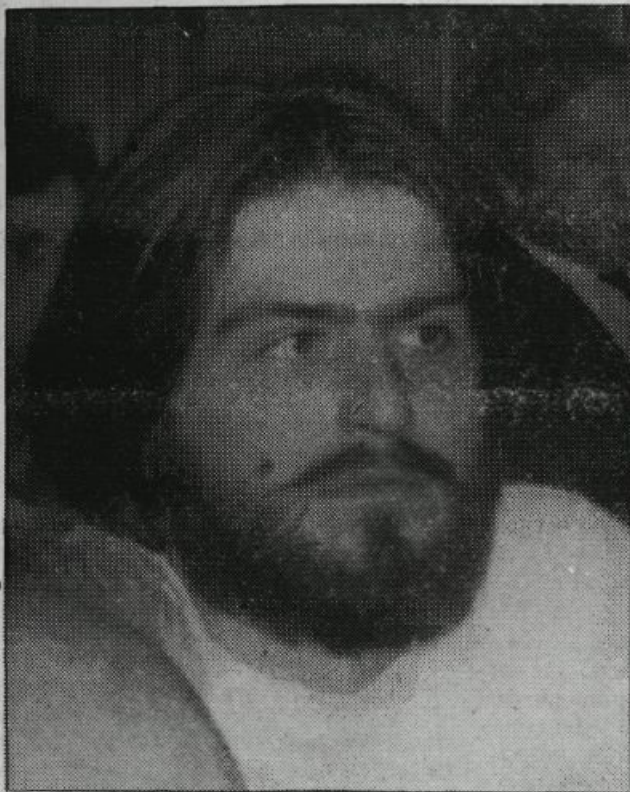

Foto: Tomi Drozg

KAKO PRITI V PARLAMENT

Študentje oziroma njihov institucionalni okvir študentska organizacija so botri pojava, ki mu najpogosteje pravimo slovenska politična pomlad. Takratna Univerzitetna konferenca ZSMS pod vodstvom socialdemokrata Gorazda Drevenška je novonastajajočim in takrat še ilegalnim strankam dajala streho nad glavo in kruha. Igre so prišle na vrsto kasneje.

Čeprav smo mnogi v tistem času verjeli, da se je s politizacijo UK zgodil svojevrsten preporod študentskega gibanja na Slovenskem, smo morali kasneje priznati, da je bila vloga UK le instrumentalna. S formalizacijo strankarskega življenja in izvedbo prvih demokratičnih volitev aprila 1990 je pojenjal tudi političen naboj študentske organizacije. Z ustanovitvijo študentskega parlamenta in sprejetjem študentske ustave je bila ta političnost do konca

ugasnjena. Organizacija se je jasno profilirala kot stanovska, politično udejstvovanje pa je postalo le sredstvo za dosego ciljev.

Takratnemu UK je uspelo še nekaj. V danes najbolj napadani skupščinski zbor združenega dela je spravil svojega poslanca. Z zgledno predvolilno kampanjo in premišljenim nastopom je Roman Jakič, takrat študent Filozofske fakultete, prehitel marsikaterega profesorja. Jakič je sicer kasneje prestopil k liberalnim demokratom, vendar je v skupščini večkrat zastopal študentska stališča, tudi koordinacija z vlado Marka Kušarja je bila redna.

Majhne možnosti za študentskega poslanca

Nova slovenska ustava uvaja dvolobnost in ukinja zbor združenega dela, ki je bil zadnji vhod za študente. S tem je možnost neposrednega zastopstva v parlamentu (skoraj) onemogočena, vendar obstaja več drugih, posrednih poti.

Predstavninstvo študentov je namreč možno v 90-članskem državnem zboru, kjer bodo sedeli po proporcionalnem sistemu izvoljeni strankarski poslanci. Če se bodo politične stranke odločile in postavile študentske ljudi na strankarske liste in če bodo le-ti izvoljeni, potem bo v parlamentu pristen študentski glas. V državni zbor lahko kandidirajo tudi neodvisni poslanci: če ima študentska organizacija dovolj interesa in denarja za volilno kampanjo, potem obstaja

(resda majhna) možnost, da bi imela lastnega poslanca v parlamentu.

V drugem parlamentarnem domu državnem svetu je možnosti še manj. Tam so sedeži »že« rezervirani: po 4 za predstavnike delodajalcev, delojemalcev, kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev, 6 za predstavnike negospodarskih dejavnosti in 22 za predstavnike lokalnih interesov. Poleg tega ima državni svet bolj posvetovalno vlogo.

Lobiranje

Če se vse te možnosti izjalovijo, imajo študentje na razpolago še eno lobiranje. Kaj o tej možnosti pravi Roman Jakič? »Lobiranje je ena od zelo pomembnih dejavnosti pri prepričevanju političnih struktur glede reševanja konkretnih zadev. Prejšnja študentska vlada je tu delala napako, ker se ni obračala na poslanske klube, temveč je energijo usmerjala v dogovarjanje z vlado, ki jim je rešitve študentske vlade obljubljala, ne pa tudi vključevala v zakonske rešitve, ki so prihajale v parlament. To dokazuje tudi dejstvo, da so lobirali v skupščini samo enkrat in na prejemke študentov, ki delajo preko študentskih servisov. Nova vlada s Tomažem Erzarjem pa je uvidela, da je najpomembnejše prepričevati in prepričati poslanske klube in si s tem zagotoviti ugoden izid glasovanja v prid študentov. Tako zelo uspešno lobirajo s poslanskimi klubi glede dviga standarda v študentskih domovih (zagotovitev brezplačne prehrane, namestitve vseh študirajočih pod enakimi pogoji, štipendije...).

Na svojo stran so po mojih opažanjih pridobili večji del poslanskih klubov. Za uspeh bo treba še vztrajati in, če bo potrebno, nenazadnje začeti s pisanjem pisnih dopolnil k obstoječim zakonom oziroma s pisanjem novih zakonov, ki bodo rešili slabe študentske razmere.«

Verjetno je ta rešitev v tem trenutku najprimernejša, saj so stroški volilne kampanje zelo visoki. Lobiranje omogoča fleksibilen pristop, nižji pa so tudi sami stroški. Poleg tega študentski organizaciji omogoča, da ostane politično avtonomna in nevezana. Zaveznike bi iskala od primera do primera, s primerno taktiko bi bila tudi uspešna. Skratka: prihajajo časi lobistov.

Branko Čakarmiš

ŠTUDIJA (ŠE) NE BODO ZARAČUNAVALI

Dolgotrajne govorice, da bodo v kratkem ljubljanske fakultete za redni študij obvezno zaračunavale tudi visoko šolnino, so študentom »nagale« strah v kosti. Po spremenjenem in zaostrenem cenzusu za pridobitev republiške štipendije je bilo v letošnjem šolskem letu precej študentov, ki so štipendijo izgubili ter zaradi pomanjkanja finančnih sredstev študij enostavno zapustili. Uvedba šolnine bi študentske vrste še bolj razredčila in upravičeno bi se postavilo vprašanje, ali bo študij namenjen samo še otrokom bogatih staršev. No, na srečo na ljubljanskih fakultetah o uvedbi šolnine in »drugih finančnih terjatvah« za naslednje šolsko leto ne vedo nič, pa tudi Univerza in ministrstvo za šolstvo o tem vprašanju še nista »resno razmišljala«.

O uvedbi šolnine za zdaj še ne razmišljajo

»Pri nas bodo študentje plačali le določen material, ki ga uporabljajo na vajah (listine, kozarčki, epruvete), o ostalih finančnih dodatkih pa še nismo razmišljali,« so nam povedali na Biotehniški fakulteti na Krekovem trgu 1. Stroške je prej pokrivala izobraževalna skupnost, zdaj pa naj bi študentje del materialnih stroškov pokrivali sami.

Na Ekonomski fakulteti na Kardeljevi ploščadi 17 trdijo, da uvedba šolnine ne pride v poštev, razen v primeru, če bi jim »zmanjkalo denarja za izplačitev osebnih dohodkov«. V letošnjem šolskem letu so uvedli evidentiranje ljudi, ki niso redni študentje (predvsem občani). Za zdaj jih je okoli 70, morali pa so pokriti tudi administrativne stroške pri vpisu v višini 1000 tolarjev.

Eden od najdražjih študijev, vsaj po številkah sodeč, je na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo na Nazorjevi 3. O šolnini sicer »nimajo pojma«, študentje pa morajo za opravljanje sprejemnega izpita plačati 1000 tolarjev, za stroške vpisa pa 2000 tolarjev. Zanimivo je, da mora študent plačati sprejemni izpit tudi v primeru, če ga »pogne«.

»O šolnini ne vemo še nič konkretnega. Če pa jo bodo uvedli, pa bo veljala za vse fakultete, tako da tu izjeme ne bo,« so nam povedali na oddelku Arhitekture na Cojzovi 5, ki spada pod Fakulteto za arhitek-

turo, gradbeništvo in teorijo. Študentje prvih letnikov poleg vpisnine plačujejo tudi stroške sprejemnega izpita, vse skupaj pa znese približno 2000 tolarjev. Zanimivo prakso imajo na Oddelku za geodezijo in gradbeništvo na Jamovi 2, kjer so uvedli nekakšno vrsto študentske samopomoči, tako da dobijo študentje prispevan denar nazaj na ekskurzijah in izletih. Sicer morajo pri vpisu plačati 500 tolarjev, od tega dajo polovico za zavarovanje.

O uvedbi šolnine, vendar le za tuje študente, so razmišljali na Fakulteti za elektrotehniko na Tržaški 25. Vendar pa so mnenja, da bi se o omenjenem problemu morali dogovoriti na nivoju Univerze. Pri njih študentje sprejemnih izpitov ne plačujejo, zastoj pa je tudi vpis.

»Šolnine ne bomo uvedli, ker študentom že tako primanjkuje denarja. Smo pa lani uvedli plačevanje sprejemnih izpitov (200 tolarjev), saj moramo pri atletskih disciplinah za preverjanje znanja najeti merilne ekipe,« so nam zaupali na DIF-u. Študentje morajo ob začetku zimskega semestra plačati 1000 tolarjev, v ceno pa so všteti vpis, zavarovanje in naročnina na revijo Šport.

Po besedah tajnice Pedagoške fakultete na Kardeljevi ploščadi 16 konkretnih podatkov o uvedbi šolnine za zdaj še nimajo, kar pa ne pomeni, da jih mogoče kmalu ne bo. Kakorkoli že, študentje 1.

letnika morajo pri vpisu plačati 500 tolarjev, ostali letniki pa 200, medtem pa zavarovanje Triglava stane 300 tolarjev.

Na FDV na Kardeljevi ploščadi 5 so nam povedali, da bodo podatki o uvedbi šolnine, če seveda bo, znani šele meseca maja. Upajo le, da bodo potrebne informacije dobili pravočasno.

»Šolnino imamo samo za študente ob delu (10.000 tolarjev), za redne študente pa upamo, da je še nekaj časa ne bo,« je poudarila tajnica Pravne fakultete na Trgu osvoboditve 11. Vpisnino zaračunavajo v višini 700 tolarjev, stroški sprejemnega izpita pa so 800 tolarjev. Nezgodno zavarovanje Triglava je prostovoljno, stane pa 300 tolarjev.

Podobno kot na Pravni fakulteti je tudi na Višji šoli za socialne delavce, kjer o šolnini še niso »obveščeni«. Študentje imajo vpis in sprejemne izpite zastoj, plačujejo pa diferencialne izpite po 1000 tolarjev.

»Smo ena redkih fakultet, ki v preteklem letu ni zaračunavala stroškov sprejemnih izpitov, zato je o uvedbi šolnine brezpredmetno razpravljati,« so bili odločni na Višji šoli za zdravstvene delavce na Poljanski 26a. Poudarili so, da kakšnih »solo akcij« s šolnino ne bodo izvajali, uvedli jo bodo le, če bo tako odločila Univerza.

Filozofska fakulteta na Aškerčevi 14 ima, kar se denarnih zadev tiče, obvezno plačevanje nezgodnega zavarovanja ter

Foto: Matjaž Mazzini

kritje materialnih stroškov pri vpisu. Menijo pa, da je uvedba šolnine za redne študente stvar dogovora med fakultetami in Univerzo.

Šolnina je tabu tema tudi na Veterinarski fakulteti na Gerbičevi 60, saj mislijo, da dejanskih potreb za uvedbo šolnine ni. Sicer pa imajo na tej visokošolski ustanovi sprejemne izpite zastoj, diferencialne pa bodo morali, tako kot doslej, še vedno plačevati.

Zelo »poceni«, vsaj tako kažejo podatki, pa je študij na Višji tehniški varnosti šoli na Gorazdovi 15. Študentom do sedaj ni bilo potrebno plačevati še ničesar, glede šolnine pa menijo, da se bodo v ta proces vključili le v primeru, če bo doseženo soglasje med fakultetami.

Po mnenju prodekana Strojne fakultete na Murnikovi 2 domnevne šolnine na ljubljanskih fakultetah še nekaj časa ne bo. Študentje njihove fakultete pa so doslej ob vpisu krili administrativne stroške v višini 1000 tolarjev.

»Po pravici povedano, nimamo o uvedbi šolnine še nobenih konkretnjših podatkov,« je bila kratka in jedrnata tajnica na Višji upravni šoli na Kardeljevi ploščadi 5. Sicer pa so stroški vpisnine zanemarljivi - 180 tolarjev, diferencialni izpiti pa stanejo od 500 do 600 tolarjev.

Izpitni režimi - vsak po svoje!

Za razliko od problematike šolnine, kjer so si ljubljanske fakultete skoraj enotne v pomanjkanju informacij, pa velja pri izpitnih režimih prava zmešnjava v stilu »brigo moja, predi na drugoga«. Fakultete si Zakon o izpitih predstavljajo nekako po svoje, študentje pa so tisti, ki morajo plačevati davek za meduniverzitetno tekmovanje v »izumljanju« bolj liberalnih ali pa strožjih izpitnih režimov.

Na Pravni fakulteti morajo tako redni študentje kakor pavzerji plačevati vsako tretje opravlanje izpita, ki stane 500 tolarjev. Drago je tudi »daljše« pavziranje, saj mora študent, ki dve leti ne naredi nobenega izpita, plačati pri ponovnem vpisu 1000 tolarjev. Malce liberalnejše pa je vpisovanje v višji letnik, kjer lahko študentje, ki še nimajo vseh opravljenih obveznosti, ob solidni povprečni oceni brez plačila napredujejo v višji letnik.

»Prvo opravlanje izpita pri pavzerjih je zastoj, za vse nadaljne pa je treba plačati 500 tolarjev,« nam je na Fakulteti za družbene vede zaupala tajnica in dodala, »redni študentje izpitov ne plačujejo«. Zanimiv pa je podatek, da lahko študentje, ki ponavljajo letnik, evidenčno

vpíšejo predmete, ki bi jih radi opravljali za višji letnik, morajo pa za njih prav tako plačati 500 tolarjev.

Študentje brez statusa plačujejo na Pedagoški fakulteti vsako drugo in nadaljne opravlanje izpita po 500 tolarjev. Študentje, ki letnik ponavljajo, pa težko opravljajo izpite za višji letnik, saj je veliko predmetov povezanih z dodatnimi vajami, na katerih za višek »populacije« ni prostora.

Slabo se piše pavzerjem na Fakulteti za elektrotehniko, saj morajo za drugo opravlanje izpita plačati kar 1400 tolarjev. Študentje-ponavljalci lahko po odobreni prošnji opravljajo izpite za višji letnik. Pri tretjem opravljanju izpita pa mora biti obvezna komisija.

Nobenih »izdatkov« pri izpitih pa za zdaj nimajo študentje na Fakulteti za telesno kulturno, saj niti pavzerji izpitov ne plačujejo. Posebnost omenjene fakultete pa je predvsem v tem, da morajo biti študentje pri ponovnem vpisu v isti letnik »zelo dobro zapisani pri profesorjih«, navesti pa morajo tudi tehten razlog

pitih so zelo »človeški«, zanimivo pa je, da imajo veliko več pavzerjev kot ponavljalcev.

Biotehniška fakulteta rednih in izpitov pavzerjev ne zaračunava, ponavljalci pa morajo preko študijske komisije zaprositi za dovoljenje za opravlanje izpitov višjega letnika. Izjeme so le pri predmetih ciklične narave (vsako drugo leto), kjer se lahko študentje s profesorjem dogovorijo za čimprejšnje »bližnje srečanje«.

»Pavzerji plačujejo drugi izpit 350 tolarjev, tretji pa 450, medtem ko je za redne študente zastoj,« so dejali ne Ekonomski fakulteti. Letos so uvedli tudi novost, da lahko študent, ki je opravil več kot polovico izpitov, do decembra opravi še manjkajoče obveznosti in se brez problemov vpiše v višji letnik.

Glede izpitov je še najmanj problemov na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo, kjer so vsi izpiti zastoj, ponavljalci pa obveznosti za višji letnik ne morejo opravljati.

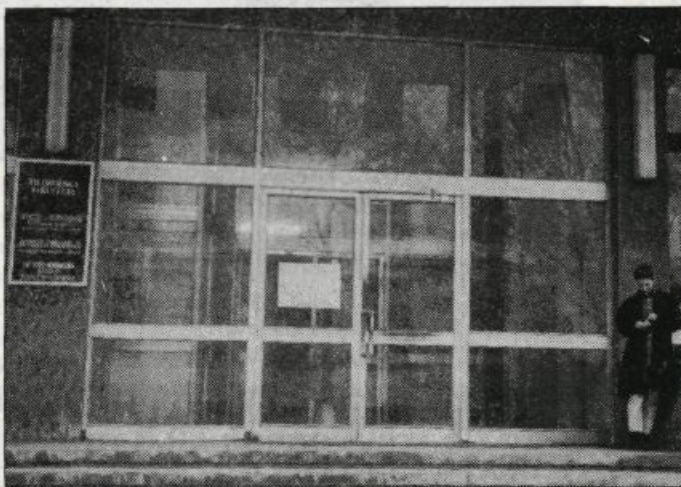
Strojna fakulteta nudi po besedah njenega prodekana nadvse ugodne možnosti za študij, saj so vsi izpiti zastoj. Ponavljalci lahko tisto število izpitov, ki so jih uspešno opravili v prvem letniku (npr. 400 ur predavanj - 4 predmeti), opravljajo tudi v drugem letniku.

V slabšem položaju od rednih študentov so na Višji upravni šoli pavzerji, ki morajo za vse izpite plačati enako vsoto denarja - 600 tolarjev. Zelo malo pa za zdaj prakticirajo komisijskih izpitov.

Kako izpolniti pogoje za morebitno ponavljanje, je problem, ki tare študente Oddelka arhitekture, ki spada pod Fakulteto za arhitekturo, gradbeništvo in geodezijo. Za ponavljanje morajo namreč imeti »tehten« razlog (nosečnost - porod, prometna nesreča, bolezen, služenje vojaškega roka). Na Geodeziji in gradbeništvu pa morajo študentje po četrtem neuspelem opravljanju izpita poslušati predavanja v naslednjem šolskem letu.

»Poostreni zakon o izpitnih režimih ni tako slab, saj so prej obstajali študentje, ki so hodili na preverjanje znanja več kot desetkrat,« so poudarili na Višji tehniški varnostni šoli. Opravljanje izpitov na omenjeni višji šoli je zastoj, ponavljalci pa morajo za opravlanje izpitov višjega letnika zaprositi Odbor za študijske zadeve za dovoljenje.

»Študentje, ki ponavljajo letnik, izpite za naprej zelo težko opravljajo, saj je študijski program skupaj z vajami na klinikah zelo natrpan,« so nam zaupali na Višji šoli za

(poškodbe, denar).

»Naša fakulteta je za zdaj finančno kar znosna, saj študentje izpitov ne plačujejo,« nam je dejala tajnica Višje šole za socialne delavce in dodala, »da izpitov pred komisijo ne prakticirajo, saj jim za kaj takega zmanjka dovolj zainteresiranih profesorjev.« Sicer pa je po njenih besedah komisija lahko prisotna že na prvem izpitu, če seveda to zahtevata profesor ali študent.

»Komisijskih izpitov imamo zelo malo, v glavnem le takrat, kot to izrecno zahteva profesor na Filozofski fakulteti: Pavzerji morajo vse izpite plačati po 370 tolarjev, ponavljalci pa izpitov za višji letnik ne delajo, saj po besedah tajnice »komaj spravijo skupaj« zaostale obveznosti iz prejšnjega letnika.

Na Veterinarski fakulteti menijo, da se za izpite tolarjev ne izplača zaračunavati, saj bi s tem pridobili le zanemarljivo vsoto denarja. Tudi pri komisijskih iz-

zdravstvene delavce. Kako je z opravljanjem tretjega, komisijskega izpita, nam niso »vedeli« povedati. Poudarili pa so, da za opravljanje izpitov od rednih študentov in pavzerjev tolarjev za zdaj še ne bodo zahtevali.

Kaj pravi Univerza?

Zanimive informacije, zbrane na ljubljanskih fakultetah, so pripeljale do zaključka, da se je kolobocija v zvezi z uvedbo šolnine klavrno končala v stilu »tresla se je gora, rodila se je miš«. Na univerzah »administrativci« o kakšnih uradnih dokumentih o novem načinu plačevanja študija ne vedo nič in, kot kaže, se bo prah okoli vsega kmalu

nepreklicno polegel. In kaj pravi na vse to Univerza?

»O uvedbi šolnine za zdaj še nismo razpravljali, dobili pa tudi nismo še nobenega 'uporabnega' dokumenta od drugod,« so bili presenečeni na predstavištvu Univerze ter takoj dodali, »No, ja, o tem se vsaj še ni razpravljalo v uradnih krogih.« Kot so poudarili, bi bila uvedba šolnine velika sistemska sprememba, ki bi jo bilo potrebno temeljito preučiti. Vendar pa za zdaj še nobena od številnih ljubljanskih fakultet ni prišla »na plan« s konkretno argumentacijo, ali in zakaj je uvedba šolnine sploh potrebna.

Nekakšen »kavbojski« režim na področju avtonomnosti posameznih

fakultet, kjer ima vsaka fakulteta svoja izpitna pravila, predstavnike Univerze ni zmedel. Po njihovih besedah mora imeti študent v vsakem šolskem letu možnost, da trikrat opravlja posamezen izpit, ureditev in pogoji za izpitne roke pa so stvar same fakultete in njihovega statusa. Študentje imajo pravico, da ob rednem študiju opravljajo izpite zastoni. Drugače pa je, če je študent pavzer ali ponavljalec, saj v tem primeru ministrstvo za šolstvo ni dolžno pokrivati stroškov izpita kot pri rednih študentih.

Domen Rant

RADIO ŠTUDENT

Študentsko naselje, blok 8, 61000 Ljubljana
Telefon: 261 985 & 263 583, Telefaks: 261 876

psihološko propagandni kombinat RADIA ŠTUDENT vas
vsak dan servisira na frekvencah 89.3 in 104.3 MHz...
14:00 OFF PROGRAM ...24 UR FRONTE dopisniki iz
BG, PR, ST, ZG iz prve roke... ekskluzivne INFORMACIJE,
modrovanja in sejanja... 15:00 RECENZIJE literarne,
gledališke in glasbene... 16:00 REPORTAŽE in
ekskluzivni intervjuji... 17:00 JOCULATOR
najboljša komentatorska peresa
SAMO ZA VAŠA UŠESA

LJUBLJANSKE ŠTUDENTSKE NOČI

Foto: Fotoarhiv Tribune

Ura je 11 zvečer in pravkar se vam je zahotelo, da bi jo nekam udarili, v množico, med ljudi. Morda pa vas misli na žur preganjajo že čez dan. Saj bi konec koncev lahko naredili žur »doma«, ampak: (a) cimr/a se uči oziroma (b) ste jebeni podnajemnik. Plus to, da ste morda brez partnerja & (a) radi plešete, (b) radi se ga nalijete (zadenete). Prevaga torej odločitev, da se napotite ven. In to žurat - ne kaj drugega!

»Dogajanje« je namreč hudo relativna zadeva: prvič zato, ker o absolutnih vrednotah vsečnosti ne moremo govoriti, in drugič, ker se prav zaradi teh vrednot (povezanih s posameznikovimi interesi) ljudje zabavajo na najrazličnejše načine: na najrazličnejših mestih in ob najrazličnejših časih.

Na tem mestu nas bo strogo zanimalo le vprašanje: kam iti na študentske žure. Osredotočili se bomo zgolj na javne orto- študentarijske žure. Privat scena seveda deluje mimo tega, vednar zanjo tu ni dovolj prostora. Na cca. 20 študentov/študentki pride najmanj eden, ki non stop žura. Če hočete imeti torej vsak dan praznik, izvolite v privatno iniciativo in se ne

zanašajte na kolektivna rajanja. Vam bo pa tudi izpuhtelo sorazmerno več keša od štipendij in honorarjev, razen če vaši stari niso radodarni bogataši, kar je danes bolj redka vrsta.

Nihče od znancev torej nima rojstnega dneva, na vidiku ni nobenega spontanega žura, do pusta & novega leta je še daleč, v disko nočete, fatalistično ugotavljate (če niste bruc/ka), da so letos (91/92) fakultetni spoznavni žuri v globoki recesiji - upajmo, da ne bodo v osipu tudi brucovanja! - vi pa čutite tisto prazgodovinsko potrebo po občevaranju s primerki iste vrste (& nasprotnega spola), tisti čudni čredni nagon, ki vas iz določenih vzrokov ne sili v statiko gledališča ali kina, temveč v dinamiko premikajočih se teles v zabuhlih in mračnih prostorčkih...

Le kam, študent?... Po deseti zvečer?... Ljubljana je bolana, prazna in pusta prestolnica neodvisne podalpske Koromandije. A tak pusta spet ni, kot se zazdi na pogled!

Zelo površno (zaradi prepletanja) lahko študentske žur place za ponočevanje razdelimo v tri tipe: (1) študentske klube: K4 in B51; (2) »klube v širšem pomenu besede«: K16, Klub FSPN in Menza v Rožni dolini ter (3)

orto-študentske place, ki zaživijo približno enkrat na dva tedna in so »daleč najbolj« žurerski: Pajzl, Kolegij, Dvojka (na Gerbičevi) in A-blok (za Bežigradom). Začnimo z zadnjim. Žal vam zaradi spremembe davkov, ki je npr. pivo pocenila (o la la!), in časovnega odmika zaradi počitnic cen pijač ne moremo prikazati oz. to ne bi imelo smisla. Zanašajte se na naše pridevnike.

A-blok. Klet A-bloka v bežigrajskem študentskem naselju. Vsak drugi torek, pogosto pogostejše, redko redkeje. Tudi v najslabših trenutkih je klet polna, ob zgodnjih jesenskih začetkih faksa pa so trije prostori nabito polni, plus stopnišče, plus cel vhod. Vstopnine ni, cene so srednje visoke. Na zadnjem žuru je bilo pivo do 23. ure za 18 odstotkov cenejše. Pivo je bilo enako trem konzumacijam za steklenice. Če ste revni, žejni in pijani, in malo vztrajni, boste zlahka pobrali po tleh tri dodatne flaše ter tako dobili pir zastonj. Na voljo sta Laško in laški Union. Bežigrajčani so se - kakor vsi ostali - blazno razvadili in skoraj nikomur se ne da v klet pred enajsto, rush hour je kratka in traja od pol polnoči do pol dveh, ko je žura običajno konec. Vztrajneži se zadržijo do dveh, nato lahko nadaljujejo v za to ustrezno zgrajenih predsobah apartmajev, nekateri se zatečejo v Klub FSPN. Struktura udeležencev je približno 6:4 za moške, v glavnem vsi domači & znani, že naveličani scene, a usodno navajeni na vsako dvotedensko zajebancijo in zapijanje. Tujih pride kaka desetina, največkrat ljubljanski dečki, na lovu za brhkimi študentkami. Svoje čase so v klet tolkli dolgolasi srednješolci iz bližnjega dijaškega doma in kvarili razmerje M:Ž v 7:3. Sedaj jih iz neznanih razlogov ni več toliko, se pa non stop zacejajo v Parodiji in ostalih barčkih na ex-Titovi. Muz'ka je iz CD-jev in vrli DJ je zadnjič med drugim spustil ABBO. Manekenk & manekenov se doli ravno ne gnete, za tiste osamljene z bolj fleksibilnimi kriteriji pa je materije vedno dovolj. Če ste le dovolj potrpežljivi. Vrednotenje: tipičen orto žur.**

Dvojka. Prilijče študentskega dela v dijaškem fomu na Gerbičevi. Situacija je podobna tisti za Bežigradom, s tem da imajo or-

ganizatorji periode, ko pobirajo vstopnino. Minimalno, da ne bo nesporazuma. V zadnjem času tega niso počeli. Vsak tretji torek, včasih pogostejše. Cene so za spoznanje nižje kot v A-bloku. Ali pa ne - odvisno od tega, ali štejete konzumacijo za steklo v ceno. Ponudba je podobna, rush hour pa je nekoliko daljša od bežigradske in traja cca. od enajstih do dveh, dveh in pol. Kakor žura žejni za Bežigradom tudi Gerbičanci lahko nadaljujejo v B51, če jim je do tega, sicer pa se to da najbolje urejati v apartmajih Trojke in Štirke, ki so - brez konkurence! - daleč najustrežnejši sistem za organizacijo srednje velikih privat žurov. Seveda se je zaradi tega v omenjenima blokoma precej težko učiti, ampak to je na tem mestu nepomemben problemček... Da ne pozabimo: v prvem štuku Dvojke obstaja tudi fino zrihtan miniaturni Klub. Odprt je žal le šest ur, od 18h do 24h, lahko pa se pohvali z zelo dolgim cenikom, na katerem se najdejo tudi topli napitki in celo najboljši na svetu med njimi - kakao... Če je žur na Gerbičevi daljši, pa je zato struktura udeležencev manj ugodna, zlasti za študente. Dogaja se, da je razmerje proti študentkam celo 7:3, pa čeprav se na Gerbičevi (kakor v odmaknjenih Ilirski in Kobilarni) baje skrivajo najlepše predstavnice ženskega spola med ljubljanskimi študentkami. Očitno so vse že zasedene. »DJ-i« so mahnjeni na staro sceno in (hard) rock ter furajo svoje. Ker je Dvojka navadno polna, je očitno, da mnogim to še vedno ustreza. Za vztrajne osamljence s fleksibilnimi kriteriji: velja enako kot za A-blok. Ovrednotenje: tipičen orto žur.**

Kolegij. Klet Akademskega kolegija, študenta pri Festivalni dvorani za ljubljanskim sejmiščem - za tiste ki še ne vedo. Običajno vsako drugo sredo. Klet (plus predprostor) je navadno polna, do treh zjutraj natlačena. Rush hour se začne okrog 23 h. Konsenz stanovalcev omogoča izredno izredno dolg žur, za najtrdovratnejše pijance do petih in dlje. Zadeva je manjša kot v A-bloku ali Dvojki, zato pa nič manj eksplozivna. Vstopnina je majhna, izbira pijače velika (če ne celo največja na orto žurih), cene so zmerne in so začele dohitevati ostale šele z vsesplošno

recesijo, ki se je kaj hitro odrazila na študentskih žepih. Pa ne zato, ker bi se v Kolegiju preveč podražilo, temveč ker se je drugje začelo relativno ceniti. Sestava udeležencev je dosti bolj »internacionalna« kot v getoevskem Bežigradu ali v deloma manj getoizirani Gerbičevi (input pijače in žensk potrebnih študentov, iz Rožne): pač zaradi bolj središčne lege v mestu, kar povzroča prihode tistih revežev, ki so primorani v celibatiranje kot podnajemniki/ce. Struktura udeležencev je tako na oko (kakor tudi vse druge, zato ne zameriti za morebitne napake) podobna tisti v A-bloku. Dvajset odstotkov več moških se v glavnem zadržuje v prostoru, kjer je samo šank. Za tiste, ki ugotovite, da nimate kaj početi oziroma da ne morete nič več, je postavljena v kotu majhna televizija z videom. Predzadnjič so vrteli Devet

oziroma tisti, ki jim ni problem iti na avtobus ob 3h15 ali na prvega delavskega. Razmerje fifty-fifty je tudi v odnosu ženske-moški in je torej najugodnejše na sceni. Ob večerih, ko dežuje (oz. sneži), se razmerje poruši, tudi na 7:3 za dedce. Ne glede na to je Pajzl vsesplošno »najpopularnejši« plac. V skladu s tem so organizatorji dohtarji poprej tudi najbolj navijali cene, v zadnjih mesecih so le-te prilagodili manjši kupni moči študentske populacije. Vztrajneži zbirajte steklenice! Kakorkoli že, v pajzlih se pač pije in gužva je navadno taka, da človek včasih v štirih prostorih nima tal pod nogami. Zato so lani pomladi neki inovatorji metali solzivec, kar je edinstvena izkušnja, saj tega drugod ne boste doživeli... Sredi zime lahko oz. morate plesati v kratkih rokavih. Lepše je spomladi, ko je

tednov in pol. Muzka je za razliko od tiste v A-bloku in v Dvojki bolj moderna: folk lahko densa na nov (!) disko, na vrhuncu housa in teha pa tega tudi ni manjkalo. Potrpežljivi in vztrajni boste že kaj ulovili/ulovile. Ovrednotenje: tipičen orto žur.**

Pajzl. Skrit na starem medicinskem faksu v stari Ljubljani zaživi vsak drugi četrtek, včasih pogostejše: ergo vsak teden. Neobdan s študentskimi bloki je najbolj mešan orto žur plac v Ljubljani. Tu se najde precej manj študentov iz domov in precej več prelestnih Lublančank in podjetnih Lublančanov. Razmerje je v glavnem fifty-fifty, prihajajo pač tisti, ki imajo prevoz (nekdo je torej žrtev - šofer),

topleje in se folk lahko razgalja pred vhodom. Rush hour je od pol dvanajste do dveh žur pa se nadaljuje tja do treh. Žurist-i/ke lahko greste naprej v Turista, kjer je ob četrtkih dobra plesna muzika, in se tedaj po njem potikajo v glavnem yuppieji, ki »nimajo časa« (za ljubezenska razmerja namreč). V Pajzlu boste morali odšteti tudi vstopnino, ki je enaka ceni enega piva oz. kakšne žgane kombinacije. Tu boste precejkrat naleteli precejkrat tudi na kakšne manekenkice, naslajajoče se moških pogledov - ne zaljubite se: nekatere so celo že poročene! Ne glede na to, če zadenete pravi četrtek, je tam prav fina reciprociteta, na nepravi četrtek pa se

od nekdaj zgnete toliko pijanih študentov, da je groza. Za študentke velja seveda obratno: njim bolj ustreza, da imajo čim večjo izbiro. Ovrednotenje: dober orto žur.***

Menza. Menza v Rožni dolini je po zaprtju famoznih študentskih klubov v štirici leta 1989 - kao zaradi slabih sanitarij - zbirni center za družbo iščoč v največjem ljubljanskem študentskem naselju. Navadno se vsak večer tja do 23h tam karta, pije in v podobnem stilu ubija čas. Občasno prirejajo koncerte, kot vse kaže, pa so minili tisti lepi časi, ko je bil v Menzi vsako sredo orto študentski žur. Res je, žuri še vedno so, toda ne več tako pogosto kot nekoč (celo večkrat tedensko, če se je le študentom kakšne fakultete tako zahotelo). Po 23h so Rožnodolinci prepuščeni sami sebi oz. privatni iniciativi ali pa iskanju prevoza za kam drugam. Žuri v Enajstki in Dvanajstki, ki imata najustreznejše prostore za to (apartmaje), so nesorazmerno redki. Le zakaj? V glavnem, vsako drugo sredo naj bi se žuri v Rožni nadaljevali, če pa ravno ni orto-scene, se zna prirediti kakšen koncert, za kar je Menza najustreznejši študentski plac. Bendi, ki so doslej najbolj zažigali, so Lačni Franc, Martin Krpan in Night Jump, medtem ko so tisti s soft-pop-scene navadno zabavali manjše število prisotnih. Struktura prisotnih strahotno variira, odvisno od koncerta oz. drugega motiva prihoda, se pa povprečje giblje okrog 6:4 za moške. Cene so srednje visoke, upamo, da bodo bolj zmerne. V Rožno se pogosto nagnetijo tudi Lublančani, če le nimajo kaj početi oziroma če imajo dober motiv. Kakor npr. konec septembra lani na veležuru, ki ga je pokvaril dež, ko so neki skinheadi ali punkerji prestrašili Kučana. Sicer je scena bolj ali manj lokalna, tako kot v A-bloku ali v dvojki. Med žuri je rush hour običajno od enajstih do dveh. Ovrednotenje: neka vrsta študentske gostilne, ki se občasno transformira v podeželsko koncertno dvorano oz. v alter sceno oz. v tipičen orto žur.**(*)

Klub FSPN. Majhen orto študentski plac v pritličju bloka FSPN, ki je obdržal to ime kljub preimenovanju fakultete v FDV. Scena deloma spominja na Menzo, vsekakor ne glede velikosti, saj je od Kluba FSPN manjši le še klub v prvem štuksu Dvojke. Plac

je običajno normalno zaseden, tam nekje od 20h do enih, ko študentarija brez TV-jev hodi gledat Sovo in podobne zadeve. Glede tega je Klub doživljal vrhunce predlani med mundialom. Folk, ki se zbira tu, je v glavnem isti. Kakor drugod. Ker pa je odprt vsak večer, ga rade obiščejo posamezne ljubljanske klape. Med vojno so vanj zahajali teritorialci na pir. Cene so trenutno najnižje v Ljubljani, ob šanku boste zmeraj prijazno postreženi. Približno vsak teden se zorganizira kakšen žur: navadno je to ob torkih, ko ni žura v A-bloku, lahko pa tudi istočasno, če se organizatorji v A-bloku ne držijo ustaljenega reda. Tedaj je poln še hodnik, plus stopnišče do knjižnice. V toplih obdobjih je gužva še na celotnem parkirplacu pred vhodom. Struktura udeležencev izredno variira: od 6:4 za študentke (sicer redkeje) do 2:8 za študente. V Klubu razmišljajo, da bi z novim semestrom uvedli žure ob ponedeljkih, kar je trenutno še tržna niša v študentskem žuranju. Če ne štejemo ponedeljkovih koncertov v K4. Muzka je različna, pogosto vrtijo yugorock. Ovrednotenje: reinkarnacija dobrih starih študentskih klubov, ki enkrat tedensko sublimira v mali orto žur.*(*)

K16. Prostor v kleti Filozofske fakultete, ki je skoraj non-stop odprt in je vsaj glede trajanja uradnih ur na vrhu lestvice študentskih placov. Tu ste lahko namesto, da bi šli na predavanja oziroma čez dan: televizija in video delata za vas, stene so ustrezno poslikane. Nekaj sredinih večerov se je v K16 razvilo v solidne žure. Največji problem je bil v tem, da je bilo treba iti mimo vratarja, ki resda ni nič težil, pa vendarle. Če imate radi pir v pločevinkah, je K16 za vas pravi plac. Na ceniku se zaradi inovacij imen za pijače na začetku morda ne boste znašli, vendar pa se morate kot dobri študentje hitro prilagoditi. Žuri so bolj statični in »filozofski«, prisotnih je veliko Lublančank in Lublančanov. Razmerje približno fifty-fifty. Na zadnjem žuru je neka skupinica pela slovenske narodne, »dišalo« pa je manj po politem pivu kot po dobri travi (ki je sicer tudi drugod ne manjka). Vstopnine za klub (velja tudi za FSPN) seveda ni. Upamo, da se bo v poletnem semestru pripetilo še kakšno rajanje. Ovrednotenje: primer

starega dobrega študentskega kluba.*(*)

B51. Zadnji izmed študentskih žur placov, ki jih omenjamo na teh straneh (o K4 in galeriji ŠKUC več drugič, medtem ko tako sporadičnih žurov, kot je npr. tisti na Arhitekturi, ne moremo opisovati). Nahaja se poleg Dvojke na Gerbičevi v »preurejenem« zaklonišču. Na WC morate v naravo ali pa kam drugam. Odprt vsak večer, svoje vrhunce doživlja ob torkih in četrkih, bodite pa pozorni na srede, ko so tam Tribunini partyji, ki postajajo vedno bolj »in«. Muzka sicer varira, vendar se poraja najboljša scena, ko po mračnih prostorih zadoni (stari) yugo rock. Svoj letošnji višek je B51 dosegel ob organizaciji prvega pravega Balkan žura, ko sta se delila burek in too much pikanten, slan & popopran pasulj - v plastičnih kozarcih! Za pijane je to bilo d'best. Vse je pridno snemal Yutel, vendar pa so kasneje to predvajali na A-kanalu. Tistega dne je B51 spominjal na Pajzl in za nekatere je bila gužva neznosna. Za druge je trenje teles nekaj najlepšega, kar lahko doživijo. Odvisno od vzgoje. Sicer B51 izgleda kot alter klub v provincialnem mestu. Idejo za Balkan žure je nato ukradel K4, kjer je bila mesec kasneje baje tudi »texas« scena. Struktura udeležencev: zelo mešano, zelo »internacionalno«, v povprečju zelo »alter«, rado obiskan od ljubljanskih punkrockerjev, v povprečju moški-ženske 7:3. Rush hour: po polnoči do treh. Scena pa živi še naprej, tudi do petih zjutraj. Še januarja so bile cene piva (indikativno blago) nesorazmerno visoke in najvišje med vsemi omenjenimi študentskimi placi. »Klubstvo« ima svojo ceno. Videli bomo, kako bo vnaprej. Ovrednotenje: neizrazit študentski klub na poti v to, da postane nekaj podobnega K4.**

Toliko za zdaj o night-lifeu študentarije. Če bo potrebno, se bomo v naslednji cifri dopolnili in (najbrž) popravili ali pa vsaj dodali cene pijač. Sicer pa: *Carpe diem!* & vabljeni na vsa ta mesta (+ K4), da si ogledate sami in se sami prepričate, kaj se kje dogaja. Če ne zaradi drugega, da pokvarite zgoraj omenjena razmerja v spolni strukturi udeležencev. Enjoy konec počitnic je!

Miodrag Djurdjevič
Anja Štraus

LJUBLJANSKA UNIVERZA

Na dodiplomske študije Univerze v Ljubljani je v šolskem letu 1991/92 vpisanih skupaj 25789 študentov, piše v *Statističnem poročilu o vpisu dodiplomskih študentov po visokošolskih zavodih in načinu študija* Centra za razvoj univerze. Rednih študentov je 22757 (absolventi niso všteti!), ob delu jih študira 2912, iz dela pa 120. Brucov je skupaj 11344, torej skoraj polovica (bruck 5681, brucov 5663). Od tega je rednih - na katere se bomo osredotočili - 9473, od tega ženskih, torej bruck, 4564 ali 48,2% - »rednih« bruck je torej manj. Število študentov po letnikih nato pada: rednih je v drugih letnikih ljubljanskih fakultet 6109, v tretjih 4000, v četrtih 2857. Absolventov je - ker so všteti tudi absolventi višjih šol - več kot npr. študentov v četrtih letnikih: 3483. Nekateri »nesrečni« študentje imajo pet letnikov: takih je 318. Med 41-imi bruci iz dela so le 3 brucke (7,3%), medtem ko je med 1830 »bruci« ob delu bruck 114 oz. 60,9% vs. 39,1% moških.

LJUBLJANSKI FAKSI

Največji ljubljanski faks je Ekonomska fakulteta z 2862 rednimi študenti (skupaj s tistimi ob delu 4060). Sledijo Fakulteta za naravoslovje in tehnologijo (vsi oddelki) z 2697, ki pa ima le 5 iz dela in 13 ob delu, Filozofska z 2535 (ob delu 44) in Fakulteta za elektroniko in računalništvo z 2211 rednimi in 4 študenti ob delu. Na repu lestvice po številu so Višja šola za notranje zadeve s 74 rednimi študenti (ob delu 34), AGRFT s 75 rednimi, ki predstavljajo tudi vse, ALU s 142 rednimi študenti (plus eden iz dela ter eden ob delu) in Višja tehniška varnostna šola s 186 rednimi študenti (skupaj 196). Ostali faksi (samo redni študentje): Strojna

1788, Biotehniška 1682, Pedagoška 1584, FAGG 1250, Medicinska 1170, FDV oz. ex-FSPN 1086, Pravna 898, VŠZD 542, Fakulteta za šport oz. ex-FTK 528, VUŠ 347, Veterinarska 265, Glasbena akademija 243 ter Višja šola za socialne delavce 213. V Piranu imamo še Višjo pomorsko in prometno šolo s 353 rednimi študenti.

FAKSI 2

Nadaljujemo z razmerjem med rednimi (?) in »ne-rednimi« študenti (tisti ob delu plus redke izjeme študentov iz dela). Na celotni univerzi je odstotek »nerednih« 11,3 oz. 3032. Ali so to pavzerji ali »starejši« študentje, ki se zares izobražujejo ob delu, nas tu ne zanima. Baje je letos 2000 študentov pavzerjev, ki imajo status občana. Absolutni rekord po številu »nerednih« študentov je VUŠ, kjer so redni študentje v »manjšini« - odstotek tistih ob delu je 56,5%. Sledijo VŠSD z 41,8% nerednih, VŠNZ z 31,5 ter VPPŠ z 29,4%. Med visokimi šolami vodi Ekonomski faks z 29,5, sledita pa še Pravni s 24,0 in Pedagoška z 18,6%. Pod univerzitetnim povprečjem so FDV (8,2), VŠZD (7,0), VTVŠ (5,1), FS (4,1), AG (3,2), FF (1,7), ALU (1,4), BTF (1,4) in - le kakaj? - FNT skupaj (0,7), FAGG (0,3) ter FER (0,2%). Brez vpisanih »nerednih« študentov, torej z 0 odstotki, so: Fakulteta za šport, Medicinska, Veterinarska in AGRFT. Takšnih je še nekaj oddelkov znotraj posameznih fakultet, to so: oddelk za gradbeništvo in geodezijo na FAGG, oddelka za fiziko in tekstilno tehnologijo na FNT ter na BTF oddelki za živilsko tehnologijo, za gozdarstvo in za biologijo. Po enega »nerednega« študenta imajo še na Oddelku za kemijo in kemijsko tehnologijo na FNT ter na živiloreji in agronomiji na BTF, kjer pa imajo v obeh primerih še dva ne redna absolventa.

FAKSI 3

Toliko o načinih študiranja in »študiranja«. Kdo sploh študira? Ker vam žal ne moremo postreči s podatki o regionalnem izvoru študentov na ljubljanski univerzi (da ne govorimo o večinskem socialnem statusu po fakultetah), vas bomo zadovoljili zgolj z informacijo o razmerju fatje-dekleta, kar pa spet ni tako napačno vedeti. Vsaj za orientacijo, kam na brucovanja. Ali pa da boste vedeli, kateri poklici pri nas bodo feminizirani/maskulizirani. Podatki veljajo za redne bruce in brucke (skupaj s ponavljalci prvega letnika), lahko pa to posplošimo - čeprav se tega ne gre oprijemati za vsako ceno - na vse letnike; pod pogojem, da je (brez diskriminiranja!) osip enak pri obeh spolih. Kje je torej procentualno največ deklic in kje največ dečkov? Najprej nežni spol. Rekord je VŠSD z 88,3% bruck, sledijo pa v približno enakem odstotku VŠZD (84,9), PA (84,3) in VUŠ (84,2). Pri tem ne moremo tudi mimo dveh oddelkov FNT-ja: oddelka za tekstilno tehnologijo s kar 87,7 in farmacije z 80,8% bruck. V tričetrtinski večini so dekleta še na FF (77,8), premočno zastopane pa so še na medicinski (62,7) in na FDV (62,3) ter na oddelkom za živilsko tehnologijo (69,1) in biologijo (62,3 odstotkov) na BTF. Na drugi strani imamo precej bolj izrazite moške fakse. V najbolj »rizični« skupini so: strojni z 98,7% rednih brucov, elektrotehnika in računalništvo z 98,0 in VŠNZ s 97,2%! Blazno visoko so še VTVŠ (92,6), VPPŠ (81,7) ter oddelk za gozdarstvo (86,5) z BTF-ja in oddelka za fiziko (85,8) in montanistiko (80,8) s FNT-ja. Bruci prevladujejo še na FŠ (73,5), na celi FAGG z 71,0% (na oddelku za gradbeništvo in geodezijo z 78%), na ALU (70,3) in na celotni BTF z 62,1% (poleg gozdarstva še na oddelku za lesarstvo s 77,0 odstotkov). Ne

pozabimo še na oddelk za matematiko in mehaniko (FNT), kamor se je letos vpisalo 63,0% brucov. Na ostalih faksih (& oddelkih) se razmerje giblje +/- 10% od polovice: AGRFT z 59,1, EF s 55,5 in PF s 55,6% bruck ter Akademija za glasbo z 51,3 in FNT v celoti s 50,5% brucov. Poleg teh še: agronomija (na BTF) z 51,4, živiloreja (tudi BTF) s 55,6 in arhitektura (na FAGG) s 53,2% brucov ter oddelk za kemijo in kemijsko tehnologijo (na FNT) s 56,4% odstotkov bruck. Nirvana je dosežena na Veterinarski fakulteti: 31 brucov vs. 31 bruck, torej čisto 1:1!

ŠTUDENT 1

Na podoben način vam bomo predstavili tudi razmerje v Študentskem centru, kjer živi približno 25 odstotkov vseh rednih študentov ljubljanske univerze. 15.9. lani so imeli od nekaj manj kot 6000 postelj le okrog 300 prostih za kar 4000 vlog proslincev novincev, nam je povedala ga. **Majda Černjavič** na Komisiji za sprejem študentov v študentske domove. Zatem se je izpraznilo še 900 postelj in je bilo do konca decembra vseljenih 1000 novincev, tako da je ostalo sredi januarja zunaj Študenta še približno 3000 študentov, med katerimi dve tretjini izpolnjujeta vse pogoje za bivanje v domu. Povpraševanje so sicer zamašili z organiziranjem bivanja v Dijaškem domu Litostroja na Djakovičevi in v samskem domu ŽG Ljubljana na Steletovi, ki pa nista subvencionirana, zato so tam stanarine višje. Po tolmačenju nove zakonodaje bo moralo konec marca ven iz Študenta tudi 1000 absolventov - kdo se bo zavzel za tiste, ki so študirali sproti in so letos absolventi prvič?! Absolventi, združite se!

ŠTUDENT 2

Na dan 5.2.1992 je bilo v študentskih domovih 58% stanovalk in 42 odstotkov stanovalcev. Zahvaljujoč tabelam, ki nam jih je posredoval vodja sprejemne pisarne **Marjan Bešter**, vam lahko povemo, da sta največja bloka ŠD3 in ŠD4 na Gerbičevi, kjer v labirintih živi v vsakem 456 študentov, najmanjša pa je Trojka v Rožni dolini s 154 prebivalci. V Rožni sicer živi 2745, za Bežigradom 1237, na Gerbičevi 1085, na Ilirski 290, v Kolegiju 268 in v Domu VŠZD 208 prebivalcev. Medtem ko je v Rožni (53,4) in na Gerbičevi (51,3%) razmerje med stanovalci in stanovalkami približno izenačeno, je za Bežigradom moških le dobra tretjina (34,0%). Na Ilirski in v Kolegiju, kjer imajo le po en blok, je razmerje podobno: 64,8 oz. 67,2 za študentke. Najlepše pa se imajo pobje v domu VŠZD na Poljanski, kjer je kar 84,6% študentk - zato nič čudnega, da so mu nekoč študentje nataknili vzdevek Kobilarna. Poglejmo bloke v treh večjih naseljih. Stanovalci procentualno močno prevladujejo v Rožni v Desetki (74,2), v Šestki (71,8) in Enki (62,2) ter v G59 na Gerbičevi s 65,9%. Stanovalke so poleg zgoraj omenjenih prevladujoče prisotne v Rožni v Trojki (74,0), v Petki (72,0), v Devetki (72,5), Sedmici (65,4), Osmici (64,1) in Enajstki (64,5) ter v vseh blokih za Bežigradom: FSPN (70), C (69,6), B (64,4), D (63,6) in A (61,1%). Nekaj manj so v večini v Štirki na Gerbičevi z 59,2 in v Trinajstki v Rožni z 59,5%, medtem ko je v Štirici razmerje približno fifty-fifty: študentov je 47,7%. Nirvana je dosežena v ŠD3 na Gerbičevi, kjer živi 228 stanovalk in 228 stanovalcev, oziroma: uživajo v simbiozi 1:1.

ŠTUDENT 3

Novincev (v glavnem brucov in bruck) v ŠC je bilo v začetku februarja 1026. Absolutno se jih je največ naselilo v Štirko na Gerbičevi (91) in v Štirico v Rožni (95). Procentualno je novincev v

ŠC 17,6, na Gerbičevi je približno enak odstotek, v Rožni nekaj višji (18,5), za Bežigradom pa nižji (14,8). Več kot četrtina novincev je v Rožni v Štirici (27,6) in v Sedmici (26,9) ter v Domu VŠZD (26,9), veliko pa jih je še v Osmici (22,8) in Enki (21,1 odstotkov) v Rožni. Najmanj novincev, torej največ starih, je v Dvanajstki (9,2), v domu A za Bežigradom (10,4) in v Petki (11,9 odstotkov). Glede na to, da procent novincev v nobenem izmed apartmajskih blokov ne dosega povprečja, lahko sklepamo, da kakovost življenja v posameznih blokih vpliva na prihod novih stanovalcev. Tako je to.

ŠTUDENT 4

Rekorder v bivanju v študentu se je vselil - ne pustite se presenetiti - leta 1978! In da ne boste mislili, da je povprečna doba študija na ljubljanski univerzi pet let! Povprečen *dodiplomski* študij traja kar 7,2 leta (?) !... Da ne bi živeli v utvari, da je dolgotrajno študiranje značilnost le tujih študentov, ki v študentskih domovihasedajo posteljni fond Ministrstva za šolstvo - ta znaša 1,78% (kar je trenutno enako 104 tujcem v študentu)!

STANDARD

Študentski standard je približno takšen: razen tistih, ki dobivajo Zoisove štipendije, morajo vsi odšteti za Študenta najmanj tretjino štipendije: v povprečju je to polovica, nekateri dajo za dom skoraj vse. Kaj preostane? Delati! Na račun študija, kaj pa drugega. Razen če vam ne dajo denarja stari - tedaj vam čestitamo! V vsakem primeru je treba jesti. Kje se študentje prehranjujejo? Podatki, ki vam jih predočamo, so sicer že zastareli, zlasti za današnjo krizo, ampak za orientacijo bodo. V *menzah* je 1989/90 jedlo približno 15% študentov (med prvimi letniki 14,1, med zadnjimi 15,2%), piše v študiji *Zdravstveno varstvo in zdravstveno stanje študentov Univerze v Ljubljani* dr. Jelke

Maren iz Študentskega zdravstvenega doma. Od šolskega leta 1977/78 do 1987/88 je bilo takšnih konstantno okrog 20 odstotkov. Domnevamo, da je danes takšnih kaka desetina. *Drugod* je v 1989/90 jedlo okrog 20 odstotkov študentov, 1977/78 skoraj 30 odstotkov, medtem ko se je doma prehranjevalo tedaj okrog 50, 1989/90 pa kar 65%! Ker se jih »doma« prehranjuje vsaj 10 odstotkov več, kot jih doma prebiva v času študija, »lahko sklepamo, da si hrano študentje pripravljajo sami in da taka prehrana zanesljivo ni pestra in kvalitetna«. Zdravniki torej vedo. Ampak kriza je kriza in država vam zanesljivo ne bo pomagala. Znaj'te se!

RAZVADE...

Naslednja statistika naj vas ne preseneti. Dejstvo je, da med zdravniškimi pregledi še zmerom radi lažemo, ko nas sprašujejo delikatne zadeve, kot npr. o kajenju. Verjamete, da je leta 1989/90 kadilo le 16,1% brucov prvih letnikov in 19,8 študentov v zadnjih letnikih, kakor piše v isti študiji? Težko, kajne? No, da pa je pri kajenju trend upadanja, se strinjamo. 1977/78 je uradno izjavilo, da kadi, okrog 31 odstotkov študentk & študentov. To najbrž pomeni, da je tedaj to počela najmanj polovica in da je danes takih še gotovo tretjina. Še manj verjeten se vam bo zdel podatek, da uživajo alkohol (1989/90) le 4,0 odstotki med prvimi letniki in 7,6 med zadnjimi. 1977/78 naj bi bilo takšnih le 1,6% brucov in 1,2 študentov v zadnjih, žalostni »rekord« pa naj bi bil dosežen 1988/89: 7.9% v prvih in 8,8% v zadnjih letnikih naj bi se prepuščalo alkoholu. Tem cifram bi verjeli, le če bi veljale za konstante pivce, sicer pa je bolj ali manj rednih »uživalcev« alkija najmanj četrtina. Če bi študentarijo spraševali, o kajenju gandže oziroma shita, bi najbrž le malokdo priznal, da to počne. Pa verjamete, da je morda takšnih že najmanj desetina?

KONDICIJA

Fizična pripravljenost, ki je temelj uspešnega premagovanja težav v današnjem svetu, pa je intelektualno usmerjenim ljubljanskim študentom - zahvaljujoč negiranju kulture telesa pri nas - bolj deveta stvar. 1977/78 se je s športom ukvarjalo 26,4% brucov in 18,3% študentov v zadnjih letnikih. 1989/90 je bil odstotek skoraj enak, je pa blazno padel v primerjavi z letom 1979/80, ko se je kar 33,8% brucov & bruck in 30% študentov v zadnjih letnikih aktivno udeleževalo v športu. Ni se za pohvalit!

ANTISPLAV

Verjeti gre tudi podatku, da je 1977/78 uporabljalo kontracepcijska sredstva okroglo 20%, da bi to leta 1988/89 padlo na 9,7% med prvimi letniki in 17,4 med zadnjimi. 1989/90 se je odstotek dvignil na 12,5 oziroma na 19,7. Najbrž se podatki nanašajo zgolj na študentke, ker se pobje ne spominijo, da bi jih kdo spraševal za uporabljanje kondomov. Aids je aids, brez skrbi, kar naenkrat bo vdrl med nas!

BOLEZNI

Za zaključek še podatek, katerim boleznim oz. bolezenskim stanjem študentje najbolj podlegajo med študijem - zaradi česa torej najbolj hodijo v študentsko ambulanto. 1990 so bili na prvem mestu **respiratorni infekti** (34,3%), nato **bolezni kože in podkožja** (18,3), **bolezni oči** (8,4%) (od tega 70% refrakcijskih anomalij), **urinarni infekti** (7,2), **bolezni kosti, mišic in veziva** (6,9), **bolezni prebavil** (6,2), **bolezni ušes** (4,2), **kardiovaskularna obolenja** (3,9), **razne poškodbe** (2,8) in na zadnjem mestu **nevroze** z 1,4 odstotka. Pazite se in srečno v drugem semestru!

M.D.

RAD IMAM DENAR

Odkrivanje novih svetov. Kontinuiteta metamorfoz. Iz Revije za razvoj nastane Podjetnik.

Pred nekaj dnevi se je v slovenskem gospodarskem prostoru pojavila nova revija Podjetnik, označena z imenom bodoče kvalitete življenja, ki jo producira duh podjetništva in podjetniki kot zelo inovativen sloj ljudi s svojimi vizijami uspeha. O reviji Podjetnik lahko govorimo kot o preseženemu nadaljevanju Revije za razvoj, saj sega njen začetek dobrih šest let nazaj v tiste nemirne, zmedene čase, ko se je veliko pisalo o tehnologiji in znanosti, ki naj bi po takratnih predvidevanjih zaustavile kolaps slovenskega gospodarstva. To je bilo obdobje večletnega zorenja uredniške politike in preizkušanja različnih modelov razvoja ter postopnih uspehov preobrazbe slovenske družbe. Vse to pa je pripeljalo do zdajšnje čudežne formule, imenovane podjetništvo, s svojim močnim izivom in paleto neskončnih možnosti uspeha. In če pišeš o podjetništvu, pišeš za podjetnike, to je za tiste, ki so pripravljeni prevzeti tveganje zato, da bi ustvarili dobiček ob predpostavki lastne izgube.

Orientacija k ciljnim skupinam bralcev je tako več kot jasna. V prvi vrsti so to majhna in privatna podjetja z ljudmi, ki začnejo s svojo dejavnostjo in potrebujejo ustrezno vodilo po gospodarskem prostoru, podprto z ustreznim znanjem. Tu so še večja podjetja, korporacije, državna uprava, kajti vodilo revije Podjetnik je, da mora podjetniški način vodenja in razmišljanja prodreti v vse pore slovenske družbe.

Nezanemarljiva, za zdaj še nezainteresirana, večina študentske populacije je še kako zanimiv segment

ljudi, iz katerega bi v bodoče slovenski prostor moral črpati neustrašne, uspešne podjetnike. Njim je še kako priporočeno branje novopreoblečene revije Podjetnik. To naj ne bi bil napor, temveč zgolj in samo vademekum skozi polje podjetniškega duha in življenja. V reviji lahko študenti najdejo vrsto odgovorov na različna vprašanja, od tega, kako pravzaprav začeti s svojim podjetjem, kako do pravih poslovnih priložnosti, katere so podjetniške priložnosti v Sloveniji in vse do tega, kaj vse mora znati podjetnik in kako ter na katerih področjih lahko manjša podjetja sodelujejo z velikimi in obratno.

To pa še ni vse. Kajti Podjetnik piše in bo pisal tudi o trženju, vodenju, strategijah, financah, inovacijah, idejah, kreativnosti, informatiki, konkurenčnosti, privatizaciji, denacionalizaciji, investicijah, o vzgoji, okolju, šolanju ter vzornikih uspešnih podjetnikov in, najnazadnje, tudi o podjetnikih samih in njihovih lastnostih bo tekla beseda, vse od komunikativnosti, strokovnosti, kreativnosti, podjetnosti, zanesljivosti, prožnosti do prodornosti. Pogled Podjetnika se tako ne konča za prvim domačim vogalom, temveč seže mnogo dlje v podjetniški svet tujine.

Revija Podjetnik vnaša v slovenski prostor delček tako potrebnega podjetništva prijaznega okolja in kaže na smer razvoja, v kateri naj bi imelo podjetništvo kot osnovna razvojna strategija vidno vlogo pri revitalizaciji in preobrazbi celotnega slovenskega posocialističnega gospodarskega obdobja letargije.

Zato še enkrat, revija Podjetnik se priporoča kot obvezna lektira za vse tiste, ki vedo kaj hočejo!

Klemen Zorman

INFORMACIJA ZA ŠTUDENTE O ZAKONU O DOHODNINI

1. Študentom ni treba pisati davčnih napovedi, če prejemajo štipendije in druge vrste prihodkov preko Študentskega servisa.

2. Če želijo starši študentov pridobiti ugodnosti pri znižanju osnove za dohodnino, morajo starši napisati v davčno napoved, koliko so imeli vzdrževani družinski člani v preteklem letu dohodkov preko Študentskega servisa. Za to višino dohodkov se staršem zmanjša ugodnost ob zniževanju osnove.

Med prejetimi pravnimi rešitvami 1. nagradne križanke v letu 1992 so bili izžrebani:

1. Rok REPANŠEK, Meninska 5, 61241 Kamnik;

2. Jasna KNEZ, Tobačna 2a, 61000 Ljubljana;

3. Marjana DRAGOJEVIČ, Rožna dolina c. VII/18, 61000 Ljubljana.

Čestitamo!

CENEJŠA PREHRANA ZA ŠTUDENTE!

Gostinsko podjetje Daj-Dam daje študentom 20 odstotni popust, ki ga lahko uresničijo z nabavo vrednostnih bonov (najmanjši znesek je 1000 SLT). To pomeni, da študentje za npr. 5000 SLT dobijo bone v vrednosti 6000 SLT, s katerimi lahko plačujejo v naslednjih lokalih: samopostrežna restavracija Daj-Dam, Cankarjeva 4; gostilna PRI MRAKU, Rimska 4; gostilna KOLOVRAT, Ciril Metodov trg 4; gostilna RIO, Titova 4; fast food RIO HAM HAM, Titova 4 in gostilna LIVADA, Ulica 1. slov. artilj. brigade 15. Bone lahko kupijo v gostilni RIO na Titovi 4, in sicer vsak delovnik od 10.00 do 12.00 ure, v ponedeljek pa do 7.00 do 14.00 ure. Z boni se lahko koristijo vse storitve, razen tobačnih izdelkov. Z njimi bo povprečna cena kosila okoli 100 SLT, odvisno od izbranega lokala, najceneje je v samopostrežni restavraciji Daj-Dam na

Cankarjevi 4 v Ljubljani. Z omenjenimi vrednostnimi boni pa je moč nabaviti tudi abonentske bone za gostilno RIO - če se študent odloči za nabavo 20 bonov gostilne RIO, dobi nadaljnjih 10 odstotkov popusta, skupaj torej 30 odstotkov.

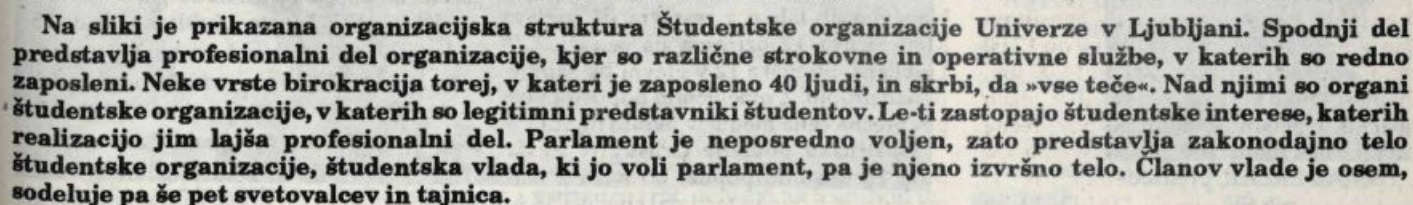
Gostinsko podjetje Ljubljana nudi 15 odstotkov popusta, če se odločijo za nabavo bonov, s katerimi lahko plačujejo v naslednjih lokalih: restavracija Triglav, pizzerija Triglav, restavracija Ljudska kuhinja, gostilna Lovec, bistro Stari Tišler, bistro Sodček, bistro Petkovškov hram. Nabavijo jih lahko v restavraciji Triglav, Miklošičeva 12 oziroma na sedežu GP Ljubljana, Streliška 12 v glavni blagajni v II. nadstropju. Z omenjenim popustom bo povprečna cena menujev okoli 110 SLT.

Gostinsko podjetje Grosuplje Resta nudi 15 odstotni popust ob nabavi najmanj desetih bonov (en bon, eno kosilo), s

katerimi lahko plačujejo storitve v restavraciji na Topniški 33 in v restavraciji na Aškerčevi 3 (odprto od 12.30 do 14.00), kjer lahko nabavite tudi bone. Povprečna cena kosila bi s popustom znesla okoli 130 SLT.

Emona Maximarket gostinstvo daje 15 odstotni popust ob nabavi njihovih bonov v vrednosti nad 1000 SLT oziroma 20 odstotni ob nabavi bonov v vrednosti nad 2000 SLT. Boni veljajo v samopostrežni restavraciji, kupite pa jih na blagajni.

Klasje, PE Moste Ljubljana, nudi 15 odstotni popust ob nabavi bonov v vrednosti nad 1000 SLT, oziroma 20 odstotni ob nakupu bonov v vrednosti nad 2000 SLT. Kupijo jih lahko v bistroju Lakotnik na trgu Ajdovščina, kjer jih lahko tudi uporabljajo.

ŠOU - ŠTUDENTSKA ORGANIZACIJA UNIVERZE V L J U B L J A N I

ŠTUDENTSKI PARLAMENT - njegov namen in organiziranost

Študentje smo na lanskoletnih jesenskih volitvah izbrali med svojimi kolegi 51 predstavnikov, ki tvorijo Študentski parlament. Vsaka volilna enota (le-teh je 26) je skupaj z volilno komisijo ŠOU v Ljubljani organizirala na svoji fakulteti volitve, ki so sicer prinesle majhno volilno udeležbo (okoli 15 odstotkov), vendar je ta številka podobna tudi pri drugih študentskih organizacijah v Evropi. V volilno propagando je bilo vloženega veliko truda in reklamnih obvestil, vendar bo glavni vzrok tako majhne udeležbe nepoznavanje same ŠOU in njene organiziranosti. mislim, da bodo same volitve v prihodnje bolj obiskane v trenutku, ko bo v vsaki študentski glavi prisotno spoznanje, da obstoja neka organizacija na ravni univerze, ki se ukvarja izključno s študentsko problematiko. Tudi sam termin volitev mora dobiti svojo težo, s čimer bodo postale to volitve, ki jih bo študentska populacija vsako jesen pričakovala z zanimanjem.

Za vso to volilno proceduro, ki sem jo delno opisal skrbí volilna komisija, ki bo v prihodnje organ Študentskega parlamenta, kljub temu pa bo še naprej zadržala status avtonomnosti in neodvisnosti. Njena naloga je operativna, kar pomeni, da v okviru obstoječih pravilnikov o volitvah izpelje omenjene postopke tako za konstituiranje samega ŠP in kasneje za izvolitev predpisanih funkcij v ŠP ter ŠV.

Poleg volilne deluje v okviru ŠP tudi zakonodajna komisija, ki jo sestavljajo: predsednik komisije, ki je poslanec parlamenta, poleg njega pa tudi dva člana, ki nista nujno parlamentarca. Naloga te komisije je spremljanje državnih zakonskih aktov, ki se tičejo študentske populacije, hkrati pa obravnava in pripravlja vse akte in pravilnike, ki zadevajo ŠOU oziroma ŠP in ŠV.

Nadzorna komisija je tako kot zakonodajna stalno telo ŠP. Sestavljena je iz treh parlamentarcev, ki spremljajo delo organov ŠOU. Nadzoruje materialno in finančno poslovanje ŠOU in o

svojih ugotovitvah poroča parlamentu.

Predsednik Zakonodajne komisije in predsednik Nadzorne komisije tvorita skupaj s predsednikom ŠP vodstvo tega organa. Trojka po svoji ustavni funkciji predstavlja ter zastopa parlament, ki je najvišji organ ŠOU. Ko

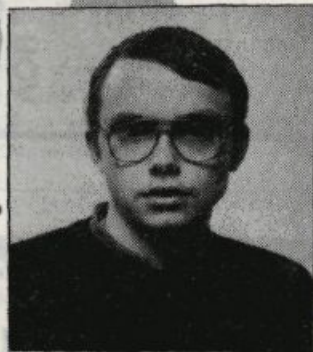
sem že omenil Ustavo, pa še nekaj besed o njej. To je temeljni akt ŠOU v Ljubljani v katerem smo študentje Univerze v Ljubljani, skupaj s študenti Teološke fakultete in študenti Višje šole za notranje zadeve enakopravi glede svojih pobud in zahtev. S tem aktom je določen namen ŠOU, njena ureditev, poslovanje in dejavnosti. Nanjo se navezujejo vsi ostali akti ŠOU.

Poleg omenjenih komisij pa lahko v okviru parlamenta delujejo tudi druge komisije, ki jih parlament imenuje glede na potrebe oziroma pobude. Tu mislim na finančno komisijo, komisijo za šport, komisijo za socialo itd.

Posebno pozornost si zasluži Finančna komisija, ki poleg svoje kontrolne in svetovalne funkcije vodi tudi akcijo študentskih projektnih delavnic. Ta akcija omogoča vam, študentom, uresničitev vaših idej oziroma projektov. Tu mislim predvsem na zagotovitev finančnih sredstev, ki so potrebna za realizacijo posamezne ideje, oziroma na nudenje materialnih in drugih pisarniških uslug pri izvedbi projekta. Projektne delavnice so razpisane večkrat v letu, približno vsaka dva meseca.

Vse zapisane besede naj bodo povabilo k sodelovanju, najsi bo to v okviru projektnih delavnic ali pa kako drugače. Vsakdo bo dobrodošel.

Janez Drnovšek, predsednik ŠP

JANEZ DRNOVŠEK,
predsednik ŠP

TOMAŽ ERZAR, predsednik ŠV

ŠTUDENTSKA VLADA

Foto: Marko Radovan

RESOR ZA MEDNARODNO DEJAVNOST

Dejavnost, opravljata študentski minister za mednarodno dejavnost in tako imenovane strokovne službe, v našem primeru KOMISP, oziroma MEDNARODNA PISARNA.

Poudarek dela MEDNARODNE PISARNE je predvsem na omogočanju pogojev za normalno delovanje mednarodnih študentskih strokovnih zvez. Med te pogoje prištevamo predvsem prostorske kapacitete in pokrivanje finančnih obveznosti le-teh. Poleg teh dveh nalog pa skrbimo še za čimboljšo informiranost in strokovno pomoč, predvsem zaradi pravne preobrazbe teh zvez v društva.

Medtem ko MEDNARODNA PISARNA skrbi za širše udejstvovanje »študentske populacije« v mednarodnem okviru, pa minister za mednarodno dejavnost in njegovi sodelavci skrbijo predvsem za reprezentativno plat delovanja študentske organizacije Univerze v Ljubljani in SLOVENIAN STUDENT UNION (Koordinacija ljubljanske in mariborske študentske organizacije - v nastajanju). Študentska organizacija v Ljubljani je polnopravna članica ESIB-a in ESF-ja, ima pa tudi status opazovalca v IUS-u. V vseh teh organizacijah poskušamo na najboljši način predstavljati študentsko populacijo in našo mlado državo ter konstruktivno vplivati na dogajanja in odločitve, ki se v teh telesih sprejemajo. Tako smo se ne dolgo tega udeležili sestanka ESF v Rotterdamu in Kongresa IUS na Cipru.

Trenutno se kažejo na obzorju večji pretresi v študentskem gibanju Evrope, saj se ustanavlja konkurenčna organizacija ESIB-u in ESF-ju, imenovana AECE - Združenje študentov držav EGS-ja. Informacijo o tem so nam prvič posredovali na Cipru, kjer smo se

»preostali« člani ESIB-a dogovorili o strategiji nastopanja v novonastali situaciji. Tako bomo vsem združenjem po Evropi poslali noto, ki bo vsebovala naše mnenje oziroma nestrinjanje s takim početjem, saj študentskemu gibanju Evrope s takim posegom grozi večji razkol.

Glede akcij, ki jih planiramo v prihodnje, bi rad omenil obisk direktorice ESIB-a Sarah Adams, predstavnika OEH-a Richarda »COZMA« Hawkesa in predstavnika OBESSU-ja Lukasa Stuhlpfarrerja. Prvim dvema bomo predstavili delovanje naše organizacije in Univerze, s slednjim pa bomo proučili možnost vključevanja Zveze dijakov Slovenije v »Evropsko združenje srednješolcev«. Poskusili bomo organizirati tudi sestanek ESF-ja v mesecu maju v »Izobraževalnem centru na Brdu pri Kranju« in po naših močeh podpirati mednarodna srečanja organizirana s strani posameznih študentskih strokovnih zvez. Kot informacijo naj še omenim, da je začela delovati projektna skupina MP, ki bo poskrbela za strokovno in kadrovsko širitev resorja, to pa bi poskušali realizirati s pomočjo študentov. Naj ob koncu povabim vse pogumne in zainteresirane, da v prihodnje pozorno spremljajo dogajanje na tem področju in se odzovejo našim vabilom za sodelovanje.

Stanislav Knez
minister za mednarodno sodelovanje

KOMISP

- kratica, ki v prevodu pomeni: Koordinacijski odbor za mednarodno izmenjavo strokovnih praks - Svoje prostore ima v sobah 203 in 203/a. Kot pove že samo ime, je glavno področje dela organizacija in izvedba mednarodne izmenjave študentov na strokovnih praksah ter organizacija nekaterih drugih oblik strokovnih izmenjav, kot so seminarji, študijska potovanja, delavnice, strokovni kongresi, udeležba na rednih legislativnih sestankih samih zvez, kjer prav v sedanjem času prihaja do novih razmer, ko bodo naše študente zastopali slovenski in ne več jugoslovanski odbori teh zvez.

KOMISP je nastal v začetku sedemdesetih let iz združenja treh pododborov mednarodnih strokovnih študentskih zvez (v nadaljevanju: zveze), ki so takrat delovale na univerzi. Sedaj je takšnih zvez, katerih cilj je promocija strokovnega sodelovanja študentov v mednarodnih okvirih, že šestnajst, vse pa so vsaj v neki obliki povezane s KOMISP.

V nadaljevanju je kratek prikaz teh zvez za vse tiste, ki jih ta dejavnost zanima in ki bi morda želeli pri tem tudi sami sodelovati.

AIIESEC (Association internationale

des étudiants en sciences économiques et commerciales): mednarodna zveza študentov ekonomije, pododbor AIIESEC na Ekonomski fakulteti deluje od leta 1953, sedaj pa je organiziran kot društvo. Dejavnost je namenjena predvsem članom društva.

IFMSA (International Federation of Medical Student Associations) je mednarodna zveza študentov medicine. Naši medicinci so v njej sodelovali preko jugoslovanske zveze YuMSIC, od letos pa si skušajo zagotoviti samostojno članstvo kot SloMSIC (Slovene Medical Students International Committee).

IAESTE (International Association for Exchange of Students for Technical Experience) pokriva izmenjavo vseh naravoslovno-tehniških strok: BTF, FNT, FAGG, Fakultete za elektrotehniko in računalništvo ter Strojne fakultete. Ne deluje na posameznih fakultetah, temveč le kot skupni odbor na nivoju univerze. Ker smo bili v njem zastopani preko Jugoslovanskega odbora, si bo tudi tu potrebno izbrati samostojno nastopanje kot IAESTE Slovenija skupaj s pododborom na TF Maribor.

Poleg IAESTE delujejo na tehniških in

naravoslovnih fakultetah tudi pododbori drugih mednarodnih strokovnih študentskih zvez, ki so ožje specializirane za posamezne panoge.

Na Biotehniški fakulteti - VTOZD za agronomijo, Jamnikarjeva 101 sta dve takšni organizaciji:

IAAS (International Association of Agricultural Students) je organizacija študentov agronomije in živilske tehnologije. V njej deluje samostojni odbor IAAS Slovenija.

EALAS (European Association of Landscape Architecture Students) je nova organizacija študentov krajinske arhitekture.

Na Veterinarski fakulteti deluje slovenski odbor organizacije

IVSA (International Veterinary Students Association), ki je mednarodna zveza študentov veterine.

Na FNT delujeta samostojni zvezi:

IPSF (International Pharmaceutical Students' Federation) je svetovna in ESC evropska zveza študentov farmacije. Pri nas je organizirana kot študentska sekcija Slovenskega farmacevtskega društva, ki si prizadeva za samostojno članstvo v organizaciji.

IFMMS (International Federation of Mining, Metallurgy, Petroleum and Geology Students). Kot že ime pove, deluje pododbor na VTOZD Montanistika, Aškerčeva 20.

Na Fakulteti za elektrotehniko in računalništvo deluje odbor organizacije **EESTEC** (Electrical Engineering Students' European Conference), katerega dejavnost pa je v zadnjem času malo zamrla, zato čaka na nove moči in sveže ideje.

Svojo evropsko strokovno zvezo imajo tudi študenti prava, to je

ELSA (European Law Students' Association), ki deluje kot društvo na Pravni fakulteti, Trg osvoboditve 11.

Evropski študentje arhitekture se srečujejo in povezujejo v

EASA (European Architecture Students Assembly), ki deluje kot stalna konferenca, v kateri si skušajo naši študenti

zagotoviti samostojno zastopanost.

Kot podmladek strokovne zveze industrijskih oblikovalcev je organiziran **IDEM** (Industrial Design Educational Meeting), ki je tudi mednarodna povezava šol za industrijski design, namenjena izmenjavi študentov.

V našem okviru delujeta tudi odbora dveh nadnacionalnih, evropskih študentskih zvez:

AÉGEE (Association des États Généraux des Étudiants d'Europe) in

BEST (Board of European Students of Technology); delujeta kot lokalna »antena« evropske zveze, v katero sta vključeni neposredno. Obe se ukvarjata predvsem z organizacijo mednarodnih strokovnih in jezikovnih seminarjev.

V »inkubatorju« sta trenutno dve zvezi, za kateri pričakujemo, da bosta polno zaživeli v letu 1992. Obe sta s področja zdravstva:

ENSF (European Nursery Students Federation) in

IADS (International Association of Dentistry Students).

S tem smo uspeli zveze samo naštet in poimenovati, prav malo pa smo povedali o njihovih dejavnostih, načrtih in načinih, kako se uresničujejo. Vse, ki jih zanimiva več ali pa bi se želeli vanje včlaniti, vabimo, da se oglasijo v naši pisarni, kjer jim bo **Petra Rosc** dala vse potrebne podatke. Vse novosti in zanimivosti o našem delu lahko spremljate tudi na Teletekstu Televizije Slovenija v rubriki **UNIVERZA**, stran 308.

Naslov; **ŠTUDENTSKA ORGANIZACIJA UNIVERZE V LJUBLJANI - KOMISP**; p.p. 564, 61001 Ljubljana ali Kersnikova 4/203, 61000 Ljubljana.

Telefon: (061) 318-564.

RESOR ZA INFORMIRANJE IN ZALOŽNIŠTVO

Področje časopisno založniške dejavnosti obsega založbo KRT in izdajanje Časopisa za kritiko znanosti (ČKZ) ter Tribune.

KRT je ena najbolj prodornih malih založb v Sloveniji, njeno bralstvo pa tvorijo tako študentje (nekateri izmed KRT-ovih knjig so bile uvrščene v sezname obvezne študijske literature), kakor tudi tisti del ostale javnosti, ki ga zanima, splošno rečeno, filozofija in veda o družbi. Z izdajanjem domače in tuje teoretske produkcije, ki sicer zaradi svojega odstopanja od utečenih miselnih shem ali podobnih razlogov ne bi prodrli v slovensko javno zavest, je ustvarila prostor, v katerem so se afirmirali takšni predmetni sklopi kot debata o civilni družbi, vprašanja demokracije in določeni aspekti politične filozofije nasploh, problematika obrobni skupin, vprašanja žensk, šolska reforma itd. Študentje lahko v delu knjižne zbirke KRT tvorno sodelujejo na vseh ravneh, od sooblikovanja programa (dajanje predlogov) do tehnične izvedbe (prevajanje, lekture, korekture...).

Časopis za kritiko znanosti je humanistično-družboslovna revija, namenjena predvsem piščim in razmišljujočim mlajšim strokovnim delavcem Univerze in študentom. Izhaja že osemnajsto leto, v njej pa lahko najdete aktualne prevode s področja družboslovja in humanistike, prikaze in recenzije novo izdanih tujih in domačih knjig ter prispevke mladih domačih avtorjev. Tudi za ČKZ velja, da lahko študentje tvorno sodelujejo pri ustvarjanju, še posebej pogrešajo kvalitetne študentske tekste. Če si torej ustvarjalen, ambiciozen, zagnan, delaven ali zgolj pišč, predstavi se širši javnosti! Uredništvu KRT in ČKZ se nahajata na Beethovnovi 9 v Ljubljani, kjer je sicer sedež enote za časopisno-založniško dejavnost pri ŠOU. Ob predložitvi indeksa v prostorih uredništva imajo študentje 50-odstotni popust za vse izdaje.

Tam se po novem nahaja tudi uredništvo revije, ki jo držite v rokah. O zgodovini Tribune si lahko preberete poseben prispevek, tu pa naj na kratko opišem njeno najnovejšo usmeritev.

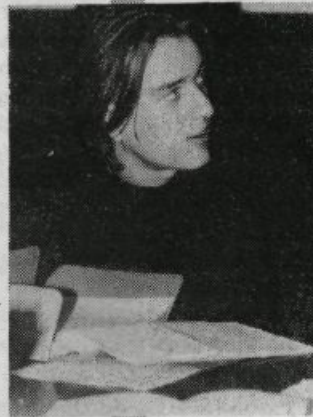
Zastavljena je kot časopis, kjer bodo prostor našle predvsem aktualne teme študentske problematike ter vse informacije, ki so relevantne za študente (štipendije, najemnine, borza dela, cene prehrane po ljubljanskih lokalih ipd., informacije o delovanju Študentske vlade in ŠOU v Ljubljani nasploh). Seveda bodo prisot-

ni tudi aktualni politični komentarji, intervjuji, informacije s področja kulture in umetnosti. Največji problem trenutno predstavlja pomanjkanje informacij s posameznih fakultet, zelo zadovoljni pa bi bili tudi s svežimi idejami, predvsem pa sodelavci. Če si torej želite sodelovati pri ustvarjanju študentskega časopisa, se ogasite v prostorih uredništva. Najmanj, kar lahko storite ta trenutek, pa je, da se za ceno 700 SLT (plačljivo v dveh obrokih) naročite na celoletno dobavljanje koristnih, uporabnih in zanimivih informacij, ki jih bo za vas poiskala Tribuna.

V okviru ŠOU v Ljubljani deluje tudi Radio Študent, ki ga prav gotovo poznate, saj je bil v preteklih letih precej glasen.

Radio Študent ni bil nikoli namenjen informiranju izključno študentske populacije. Njegov program zajema širok spekter kulturne, družbene in glasbene tematike, s poudarkom na nekonvencionalnem in kritičnem pristopu. Naj samo spomnim na pomembno vlogo, ki jo je Radio Študent odigral v času slovenske pomladi, tej vlogi pa se ni odrekel tudi pod novo oblastjo. Lahko ga ujamete na frekvencah 89.3 in 104.3 MHz UKV stereo, svoje prostore pa ima v študentskem naselju v Rožni dolini, v kleti bloka VIII. Tudi na tem naslovu bodo zelo veseli mladih novinarjev iz študentskih vrst z inovativnimi in ustvarjalnimi idejami, zato reje le pot pod noge.

Drugo obširno področje pa je informiranje. Na njem dejavnosti še zdaleč niso tako utečene, saj je bilo narejenega je bilo bolj malo. Trenutno je moč slišati izbor tekočih informacij in aktualnih prispevkov na Radiu Študent, vsak ponedeljek ob 14.30 uri v oddaji »Kaj pa Univerza?«, izvod Tribune, ki ga držite v roki, pa je poskus vzpostavitev študentskega časopisa, ki bo skušal zapolniti vrzel na področju rednega, podrobnega in sprotnega informiranja študentov. Sicer pa objavljamo aktualne informacije v vseh večjih slovenskih medijih (Delo, Dnevnik, RGL, TV teletekst stran 308).

ŠUŠLJANJA O NOVI DOBI

Malokaj je tako starodavnega, kot so šušljanja o Novi dobi. Zgodovina je z njimi prežeta. Najnovejši val je nastal iz gibanja Flower-Power poznih 60-tih in zgodnjih 70-tih letih na tleh zahodne obale ZDA. Preko izkušenj stanj razširjene in spremenjene zavesti, meditacije in drog se je to gibanje in občutje sveta postopoma združilo z ezoterično, mistično in kabalistično tradicijo, ki sega v predzgodovino evropskega racionalizma in je, včasih manj, včasih bolj opazno, spremljalo njegovo zgodovino do današnjih dni, ko se je v njem močno uveljavila tudi naravovarstvena naravnost.

Rezultat teh srečanj je današnje množično gibanje planetarnih razsežnosti in svetovni nazor, znan pod ameriškim imenom NEW AGE, ki se kot vonj v zraku ali oljni madež na vodni površini širi med vsemi, ki jih je stanje civilizacije konec XX. stoletja razočaralo.

Običajno NEW AGE označuje širok spekter interesov in življenjskih slogov, ki segajo od skrbi za zdravje in dobro počutje, prek najrazličnejših oblik samoterapije, samopomoči in praks, naslonjenih na ezoterične in spiritualne tradicije, do skrbi za človeštvo, naravo in zavzemanja za novo vrednotenje ženske modrosti. Vsem pripadnikom NEW AGEA je skupno prepričanje, da uspehi znanosti in tehnologije ne prispevajo nujno k sreči posameznika in ne gradijo sveta, ki bi bil nujno primernejši za srečno življenje. Samospreminjanje in spreminjanje svojega neposrednega okolja lahko vpliva na spremembe v celotni družbi.

Tu se skupne poteze NEW AGEA nehajo in se začenejo razlike, ki jih je težko zajeti, ker je njegov razmah policentričen, brez enotnega vodstva in nadzora. Izraz "NEW AGE" kaže vse prednosti in slabosti podobnih krovnih izrazov, ki opisujejo razpršene procese bujnega razcvetanja.

Da bi te raznoterosti pogledov in pristopov, ki so bogastvo NEW AGEA izbrskali in predstavili širši slovenski javnosti, pa tudi zato, da bi odkrili, kako je NEW AGE sprejet med oblikovalci slovenskega javnega mnenja, se je ČASOPIS ZA KRITIKO ZNANOSTI odločil za posebno izdajo, ki bo to gibanje predstavila v sliki in besedi. V ta namen je k sodelovanju povabil več kot 30 avtorjev pretežno mlajše generacije, ki imajo do NEW AGEA že izoblikovan odnos in spremljajo njegov prodor na področju, kjer so tako ali drugače tudi sami dejavni.

Poskrbeli smo za zastopanost vseh področij in vprašanj, ki jih v našem prostoru oblikuje tudi življenska filozofija NEW AGEA: od gledališča, filma, stripa, literature, glasbe in arhitekture do spiritualizma, od teorij kaosa do auralnih teles, od medicine in dietetike do negovanja kože in spolnih praks, od drog do človekovega odnosa do živali, od mirovniške drže do daljnovzhodnih borilnih veščin in še česa. Pri tem nismo pozabili na prevode nekaterih ključnih avtorjev, ki vrednote Nove dobe razširjajo v navezavi na klasično znanost (James Lovelock, Ilya Prigogine, Italo Calvino), na obeležja NEW AGEA v slovenskem prostoru (prikaz novih duhovnih gibanj v Sloveniji, bibliografija izvire slovenske in prevedene NEW AGE literature), še najmanj pa smo pozabili na slikovno in grafično predstavitev. Dobršen del publikacije smo namenili fotografijam, stripu in oblikovalsko-grafičnim posegom.

Sušljanja o Novi dobi so resda tu že od nekdaj. Vendar pa so bila malokdaj tako glasna kot so danes, ko velikim protagonistom razčaranega sveta grozi, da jih bo preglasila vztrajnost in množičnost šumov iz ozadja.

NAROČILNICA

Revija bo obsegala 120 strani in bo ilustrirana. Prednaročniška cena je 593,00 SLT, plačljivo po povzetju. Prednaročila sprejemamo do 31.3.1992. Revija bo izšla v začetku aprila. Njena prodajna cena bo 30% višja. Naročila pošljite na naslov Časopis za kritiko znanosti, Beethovnova 9/l, tel.: 061 / 210-332.

**časopis
za
kritiko
znanosti**

NEPREKLICNO NAROČAM _____ IZVODOV REVIJE HAPPY NEW AGE.

Ime _____ Priimek _____

Ulica _____ Kraj _____ Pošta _____

Datum _____ Podpis _____

TRIBUNINA ANKETA

Feedback je eden najpomembnejših elementov množičnega komuniciranja. Da bi izvedeli, ali in v kolikšni meri ste zadovoljni z našo revijo, smo pripravili anketo. Prosimo vas, da nam izpolnjen vprašalnik vrnete najkasneje do 4. marca na naslov: TRIBUNA, Beethovnova 9, 61000 Ljubljana. Med izžrebance bomo razdelili 15 knjig KRT-a, Emonice, Založništva slovenske knjige, Studije humanitatis, trije izžrebanci pa bodo celo leto brezplačno prejeli našo revijo.

1. IME IN PRIIMEK:

2. NASLOV:

3. KOLIKO ČASA ŽE BERETE TRIBUNO?

- a) prvič jo imam v rokah
- b) letošnje šolsko leto
- c) dve do pet let
- č) več kot pet let

4. ČE ŽE VEČ LET SPREMLJATE TRIBUNO, NAS ZANIMA VAŠE MNENJE O LETOŠNJIH ŠTEVILKAH:

- a) bolj zanimive so
- b) manj zanimive so
- c) nisem opazil bistvenih razlik v kvaliteti

5. TRIBUNA IZHAJA VSAKIH ŠTIRINAJST DNI. PO VAŠEM MNENJU JE TO:

- a) prepogosto
- b) lahko bi izhajala vsak teden
- c) ritem izhajanja je pravi

6. KATERE REVIIJE (TUJE IN DOMAČE) SPREMLJATE?

7. KATERE OD NAŠTETIH TEM V ČASOPISIH IN REVIJAH VAS ZANIMAJO?

	pogosto	včasih	nikoli
a) študentska problematika	1	2	3
b) notranja politika	1	2	3
c) zunanja politika	1	2	3
č) ekonomska vprašanja	1	2	3
d) kultura	1	2	3
e) znanost, tehnika	1	2	3
f) šport	1	2	3
g) reportaže, potopisi	1	2	3
h) humor	1	2	3
i) drugo (kaj?)			

8. ZAKAJ BERETE TRIBUNO?

- a) ker najdem v njej problematiko, ki je v drugih časopisih ni
- b) ker je pristop k problemom drugačen
- c) drugo (kaj?)

9. TRIBUNA NAJ BI V PRIHODNJE POSVEČALA VEČ POZORNOSTI ŠTUDENSKI PROBLEMATIKI. KAJ MENITE O NOVOV KONCEPTU?

- a) Tribuna bi morala pisati predvsem o politiki
- b) razmerje med študentsko problematiko in drugimi temami bi moralo biti usklajeno
- c) Tribuna bi morala pisati predvsem o problemih študentov

10. KAKO BI OCENILI TRIBUNINO PISANJE?

	zelo dobro	dobro	ne vem	slabo	zelo slabo
a) preglednost	1	2	3	4	5
b) celovitost	1	2	3	4	5
c) zanimivost	1	2	3	4	5
č) uporabnost	1	2	3	4	5
d) grafična oblika	1	2	3	4	5
e) aktualnost	1	2	3	4	5

11. ZA KATERI ČLANEK BI LAHKO REKLI, DA (VPIŠITE NASLOV ČLANKA ALI KRATKO VSEBINO):

- a) vam je ostal najbolj v spominu
- b) je povedal nekaj, česar do tedaj niste vedeli
- c) je bil po vašem mnenju neresničen
- č) je bil provokativen

12. TRIBUNA OBJAVLJA INTERVJUJE S KULTURNIMI, POLITIČNIMI IN DRUGIMI JAVNIMI DELAVCI TER OSEBNOSTMI, KI SO PO MNENJU UREDNIŠTVA ZANIMIVE. KAJ MENITE VI?

- a) izbor intervjuvancev je dober, novinarjem uspeva celovito predstaviti stališča in poglede sogovornikov ter njihovo vlogo v družbi
- b) intervjuji so sicer zanimivi, vendar niso dovolj aktualni
- c) intervjuji so kvalitetni, vendar se teme prepogosto ponavljajo
- č) intervjuji so nekvalitetni in nezanimivi, izbor intervjuvancev ni posrečen

13. KAJ BI REKLI O FOTOGRAFIJAH V TRIBUNI?

	drži	ne drži	ne vem
a) kvalitetne in zanimive so	1	2	3
b) ne pritegnejo me	1	2	3
c) ponavljajo se	1	2	3

14. KAJ MENITE O NASLOVNICAH?

	drži	ne drži	ne vem
a) oblikovane so estetsko	1	2	3
b) so aktualne	1	2	3
c) so provokativne	1	2	3

ANKETA

Klub K4 je eden večjih klubov v Ljubljani in deluje v okviru Študentske organizacije Univerze v Ljubljani. Klub K4 želi s svojim programom popestriti kulturno ponudbo v Ljubljani in je namenjen seveda tudi študentom. Radi bi dobili informacije o tem, kakšen se vam zdi program Kluba K4, zato smo pripravili anketo. Prosimo vas, da jo izpolnite in pošljete na Klub K4, Kersnikova 4, jo oddate pri vratarju ali v poštnem predalu Kluba K4. Dva izžrebanca pa bosta dobila letno karto za vstop v naš klub.

1. Klub K4 obiskujem:

- a) nikoli
- b) redko
- c) večkrat
- d) pogosto
- e) redno

2. O programu Kluba K4 sem:

- a) slišal od prijatelja
- b) bral v časopisu
- c) slišal na radiu
- d) videl sem plakat
- e) videl na TV
- f) ne vem nič

3. Programu Kluba K4 sledim:

- a) opozorijo me prijatelji
- b) občasno
- c) redno
- d) ne sledim

4. Program jesenske sezone leta '91 se mi zdi:

- a) nezanimiv zame
- b) zanimajo me samo nekateri dogodki
- c) precej zanimiv
- d) ga ne poznam

5. Pri programu Kluba K4 so se mi zdeli najbolj zanimivi:

- a) glasbeni program dneva:
- b) koncerti (kateri):
- c) gledališki dogodki:
- d) razstave:
- e) video program:
- f) v Klub K4 prihajam slučajno, ne poznam programa

6. Menim, da v programu Kluba K4 manjka:

- a) zvrst glasbenega programa (katera):
- b) drugi dogodki:

7. Cene vstopnine se mi zdijo:

- a) realne
- b) dostopne
- c) previsoke

8. Cene pijače se mi zdijo:

- a) realne
- b) dostopne
- c) previsoke

9. Obratovalni čas, režim, redarji - posebne pripombe:

10. Kluba K4 ne obiskujem. Zakaj?

11. Zvečer ponavadi zahajam:

12. Kakšne kulturne dogodke pogrešaš v univerzitetnem mestu Ljubljana?

POSEBNI DOGODKI V KLUBU K4

ČETRTEK, 20.02.92

THOROV DAN V KLUBU K4 ob 21h

Gledališka miniatūra **SIBILA** je narejena kot vstop v gledališko predstavo gledališča **ABADDON**, ki se bo začela spomladi in se bo razvijala do jeseni 1992. Režija: Kranjc Kušlan.

ČETRTEK, 27.02.92

Ponovno v Ljubljani sarajevski **NADREALISTI** v ŽIVO v Klubu K4! Ker o njih ni treba izgubljeni papirja, Vam sporočamo samo še uro začetka predstave: ob 22h.

Telefon Kluba K4: 113-282, kontaktna oseba Radmila Pavlovič.

OZNANILO!

TRIBUNA VABI K SODELOVANJU LJUDSTVO, KI JE ZMOŽNO UDEJSTVOVATI
SE NA NASLEDNJIH PODROČJIH:

- ❖ NOVINARSTVO
- ❖ KARIKATURE
- ❖ TEHNIČNO UREJANJE
- ❖ RAČUNALNIŠKO STAVLJENJE
- ❖ FOTOGRAFIRANJE
- ❖ KOLPORTAŽA

PRISPEVAJTE SVOJ DELEŽ K NOVI PODOBI TRIBUNE!
TOLARJI IN USPEHI ZAČOTOVLJENI!

VELECENJENE PONUDBE POŠLJITE NA NASLOV:

TRIBUNA
Beethovnova 9
61000 Ljubljana

NAROČILNICA

Spodaj podpisani.....

(priimek)

.....želim postati naročnik

(ime)

Tribune. Pošiljajte mi jo na.....

(ulica)

.....

(kraj)

Izjavljam, da imam status rednega študenta.

da

ne

(obkroži pravilni odgovor)

Bodite informirani - naročite se na
Tribuno! Zagotovite si jo na dom,
izognete se inflaciji in pridobite si
10% popusta. Letna naročnina: za
študente 750 SLT, za ostale 1400 SLT.

Med novimi naročniki bomo izžrebali srečneža, ki bo
prejel električni ročni mešalnik, ki ga podarja
GORENJE - mali gospodinjski aparati. Poleg tega
bomo še trem novim naročnikom celo leto pošiljali
Tribuno brezplačno, pripravili pa smo tudi pet knjižnih
nagrad. Naročite se, splača se!

Plakatiranje po fakultetah kot eden od načinov informiranja bo ostal, vendar s to izboljšavo, da si bomo skušali pridobiti posebne oglasne deske, na katerih se bodo objavljale izključno informacije ŠOU v Ljubljani. Načrti za prihodnost so precej ambiciozni, a ne nujno neuresničljivi. Kratkoročno načrtujemo redno tematsko oddajo na Valu 202, da bi lahko tako predstavili študentske probleme tudi širši slovenski javnosti, zamišljena pa je tudi Študentska televizija. Pri obeh projektih bomo nadvse veseli idej in konkretnih prispevkov, zato se lahko oglasite na Kersnikovi 4, I. nadstropje, kjer se bomo o rečeh podrobno pomenili. Dolgoročno načrtujemo vzpostavitev računalniške povezave fakultet in ŠOU z vsemi institucijami, ki so vključene v Univerzo ali z njo neposredno sodelujejo. Ker bi bil tak projekt prevelik zalogaj za ŠOU, je pa na tem področju že marsikaj storjeno, se bomo trudili

predvsem za vključitev ŠOU v Ljubljani v načrtovano informacijsko mrežo na področju Univerze, predvsem pa zagotoviti dostop do mreže vsem študentom ljubljanske Univerze.

Verjetno bi se strinjali z ugotovitvijo, da je sprotno, podrobno in vsestransko informiranje študentov eden od pomembnejših faktorjev, če hočemo govoriti o organiziranem študentskem nastopu pred širšo javnostjo. Vse ideje, kritike, pripombe, pomisleki, pa tudi konkretni prispevki, so izrazito dobrodošli na zgoraj omenjenem naslovu, sledi le še upanje na večje zanimanje študentov za delo svoje organizacije.

Andraž Zorko,
minister za informiranje

RESOR ZA KULTURO

Kultura je področje, znotraj katerega bi lahko sodelovalo večje število študentov, kot jih trenutno. Naša želja in naloga je vzpodbuditi in podpirati raznolike dejavnosti na tem področju. Vsakemu študentu ali skupini, v kateri se odstotek študentov giblje od 50 do 100, nudimo prostore za predstavitev na Kersnikovi 4 (Kapelica, Klub K4). V kolikor ti prostori niso primereni, skušamo najti druge. Določene projekte podpiramo tudi denarno - seveda če ustrezajo določenim pogojem. Naše stalne podpore so deležni APZ Tone Tomšič, PAZ Vinko Vodopivec, FAS France Marolt, Galerija ŠKUC in ŠPK Kazina. Poleg tega razpisuje študentski parlament tako imenovane projektne delavnice, v okviru katerih dobijo najprimernejši denarno podporo za svoje delovanje (pevske zbori, gledališke skupine...).

Kot univerzitetno mesto bi Ljubljana nujno potrebovala študentski kulturni center, kjer bi imeli študentje možnost prikazati svoje kulturne dejavnosti (razstave, koncerti...), kjer bi se lahko vključili v različne tečaje (slikarski, kiparski, inštrumentalni...). Ker zaenkrat še nič ne kaže, da bi nam bili primerni prostori dodeljeni, se trudimo, da bi v naše projekte vključili že delujoče ustanove z njihovimi prostori.

S predstavniki Ljubljanskega sejma (beri Gospodarskega razstavišča) smo se dogovorili, da imajo študentje na vsakem sejmu oz. razstavi, ki poteka na Gospodarskem razstavišču, svoj razstavni prostor. Idejna zamisel razstavnega prostora naj bi bila načeloma v skladu s konceptom celotne razstave oz. sejma, ali pa celo širše zasnovana. Upam, da se vsi zavedamo, da je ponujeno priložnost treba izkoristiti, saj bi razstavljanje na takem prostoru pomenilo odlično predstavitev študentskega kulturnega udejstvovanja.

V začetku marca bomo v Kapelici na Kersnikovi 4 odprli slikarsko in kiparsko razstavo. Upamo, da bo Kapelica tudi v bodoče večkrat gostila različne umetnike. Isti večer bo potekala v Klubu K4 modna revija, kjer bodo študentje predstavili svoje izdelke na modnem področju. Take in podobne prireditve bi lahko potekale bolj pogosto.

Za informacijo: četrtki so v Klubu K4 namenjeni predvsem študentom, ki imajo z indeksom do 24-ih prost vstop. Če bi imel kdo željo predstaviti svoje pesmi, bend ipd., so četrtkovi večeri njegova priložnost.

V avli zgradbe na Kersnikovi 4 bomo uredili kulturno-informacijski center, kjer boste lahko izvedeli vse o tekočem dogajanju (predvsem na kulturnem in športnem področju), kupovali stare skripte, knjige, plošče in karte za različne prireditve po nižjih cenah. Upamo, da se bomo s kulturnimi ustanovami (Cankarjev dom, Opera in balet, Ljubljanski kinematografi...) dogovorili za nižje cene vstopnic že za ta semester. V jesenskem semestru pa bomo kupili določeno število abonmajev, ki bodo na razpolago študentom.

Aprila bosta v Filharmoniji nastopila oba študentska zbora

(Tone Tomšič, Vinko Vodopivec) in študentska folklorna skupina France Marolt.

Maja bodo potekali študentski kulturni dnevi. Prireditev naj bi trajala ves teden z namenom predstaviti najboljša študentska dela na kulturnem področju v tekočem šolskem letu. S prireditvijo naj bi zaživelo tudi mesto samo, saj naj bi se del dogajanja preselilo na ljubljanske ulice. Ob tej priložnosti vabimo vse, ki že dolgo časa pogrešajo živahnost na ulicah našega mesta ter imajo glasbene, igralske in druge primerne sposobnosti, da uporabijo ulico kot prostor predstavitve njihove ustvarjalnosti.

Za uresničitev nadaljnjih idej in načrtov bi potrebovali še več časa, predvsem pa večjo usklajenost pri sodelovanju s kulturno-umetniškimi ustanovami.

S svojimi predlogi in idejami ste vsi vabljeni k sodelovanju.

Bernarda Strgar,
ministrica za kulturo

RESOR ZA ŠPORT

Za vse tiste, ki se s študentsko politiko, v mislih imam delo v ŠOU, ne ukvarjate in se nikoli niste, naj najprej povem, da je minister za šport polnopraven član študentske vlade. To dobesedno pomeni, da je študentski šport prav toliko pomemben kot npr. socialni problemi ali mednarodno sodelovanje. Seveda minister v ŠV ni edina oseba, ki se ukvarja s študentskim športom (vsaj kar se tiče ŠOU, v delo Fakultete za šport in Katedre za šport na Univerzi se ne bi spuščal). V sklopu resorja za šport pri ŠOU deluje enota za šport, ki jo vodi na športnem področju ustrezno podkovana oseba, pa tudi vsi zaposleni za njim ne zaostajajo. Enota za šport je strokovna služba ministra za šport, ki je zadolžena za izvajanje programov, ki potekajo na športnem področju, minister za šport pa skupaj z vlado vodi politiko ŠOU. Torej je pri športu podobno kot pri drugih resorjih in smo tudi tu študentje tisti, ki vodimo politiko. Pa bodi o strukturi resorja dovolj!

Študent bi se vprašal, kaj počne toliko ljudi v našem resorju (minister in trije člani Enote za šport). Trudimo se na dveh različnih področjih. Prvič, skrbimo za tisti del študentskega športa, ki ga redna obvezna vadba ne zajema. To je organiziranje rekreativne vadbe (aerobika, košarka...) v različnih športnih objektih v Ljubljani, predvsem v popoldanskem času in za študente ustreznih cenah (cena je samo in edino nakup študentske športne izkaznice, ki zagotavlja vstop v objekte). Organiziramo izlete in tečaje v različnih športih, ki jih seveda tudi ustrezno subvencioniramo, tako da so zanimivi in primerni za študentski žep. V našo organizacijo spadajo še vsa univerzitetna prvenstva, sodelovanja s tujimi študentskimi organizacijami (seveda tudi z mariborsko), kakor tudi podpiranje različnih študentskih projektov in društev na športnem področju. Kot novost se je v letošnjem letu začelo ligaško tekmovanje, ki se ga lahko udeležijo študentske ekipe, ne glede na pripadnost določeni fakulteti. Za naslednje leto pa načrtujemo celoletna medfakultetna prvenstva po ameriškem vzoru. V tem trenutku sodelujemo tudi z Univerzo pri nakupu

opreme za fitness center, ki naj bi našel mesto v dvorani v študentskem naselju v Rožni dolini.

Drugi del našega dela pa je klasični boj za boljši položaj študentov na športnem področju. Obsega trud za sistemske spremembe na sami Univerzi in v Republiki Sloveniji, kjer so študentom v programu nacionalnega športa namenili sramotno malo prostora. Najtežji del pa predstavlja seveda spreminjanje starega načina razmišljanja o študentskem športu. Organiziranost športa na naši univerzi preučuje projektna skupina, ki naj bi postavila osnove za politiko ŠOU na tem področju. V študiji bodo zajeti vsi problemi študentskega športa na univerzi in seveda tudi njihove rešitve teh problemov. O sami vsebini in idejah te projektne skupine kdaj drugič, vsekakor pa bo v njegovora tudi o prostorskih problemih. Mimogrede, v spopad za objekte, ki jih je zapustila JLA, se je vključila tudi ŠOU in zaprosila za telovadnico v bivši vojašnici Ljubo Šerčer za Bežigradom. Na republiškem nivoju se v sodelovanju s ŠOU Univerze v Mariboru ustanavlja nekakšna zveza, ki se bo predvidoma imenovala Študentska športna zveza. Ta zveza naj bi predstavljala študentski šport na republiški ravni, pa tudi v tujini. V sodelovanju z Mariborčani smo že zaprosili za članstvo v FISU (Mednarodna študentska športna zveza).

Trudimo se za cenejši in kakovostnejši študentski šport. Vsekakor pa so nove ideje vedno dobrodošle in zato čakamo na vas, da nam jih posredujete.

Martin Konte,
minister za šport

PREDSTAVITEV PROGRAMA ENOTE ZA ŠPORTNO DEJAVNOST ZA LETO 1992

PROGRAM ENOTE ZA ŠPORTNO DEJAVNOST ZA LETO 1992 SESTAVLJAJO POSAMEZNI PODPROGRAMI, KI VSAK ZASE PREDSTAVLJAJO CELOTO:

1. TEKMOVALNI ŠPORT
2. ŠPORTNO REKREATIVNE DEJAVNOSTI
3. ŠPORTNO IZOBRAŽEVALNE DEJAVNOSTI
4. MEDNARODNO ŠPORTNO SODELOVANJE
5. ŠPORTNA TURISTIKA
6. INFORMIRANJE, PROPAGIRANJE, MARKETING IN ZBIRANJE GRADIVA
1. TEKMOVALNI ŠPORT

UNIVERZITETNA PRVENSTVA
ALPSKO SMUČANJE-VELESLOM IN SNOWBOARD 5.3.1992
KRANJSKA GORA
KOŠARKA, ŠTUDENSKI CENTER 23 in 24.3.1992
ŠAH, ŠTUDENSKI CENTER 25.3.1992
STRELJANJE, VŠNZ 8.in 9.4.1992
KROS, TIVOLI PARK 23.4.1992
MALI NOGOMET, ŠTUDENSKI CENTER 11.in 14.5.1992
TENIS, ŠTUDENSKI CENTER 18.-21.5.1992
NAMIZNI TENIS, ŠTUDENSKI CENTER 11.12.1992

PLAVANJE, BAZEN TIVOLI 12.12.1992
ODBOJKA, ŠTUDENSKI CENTER 17.-18.12.1992

LIGAŠKA TEKMOVANJA V LETU 1992

KOŠARKA (14.1. - 30.3.1992) OŠ TONE TOMŠIČ, ŠARANOVICEVA 7, LJUBLJANA
ODBOJKA (1.4. - 30.5.1992) OŠ TONE TOMŠIČ, ŠARANOVICEVA 7, LJ.
MALI NOGOMET 9.4. - 30.5.1992) ŠTUDENSKI CENTER, LJ.
ATLETIKA (MESEC MAJ, ŽAK LJUBLJANA)
ROKOMET (MESEC JUNIJ, ŠP KODELJEVO)
ŠTUDENSKI ODBOJKARSKI KLUB-VITAL, TEK. V II. SLOV. LIGI
ŠPORTNO SREČANJE UNIVERZE V LJUBLJANI Z UNIVERZO V MARIBORU: (MESEC MAJ)

PROMOCIJSKA TEKMOVANJA
KOŠARKA (ŠPORTNA DVORANA KODELJEVO, MESEC FEBRUAR)
MAJSKE IGRE (DRUŽABNE IGRE ŠTUDENTOV UNIVERZE OB ZAKLJUČKU ŠTUDIJSKEGA LETA 1991/92, MESEC MAJ, ŠTUDENSKI CENTER)
ZAKLJUČNA PRIREDITEV S PODELITVIJO PRIZNANJ IN POHVAL NAJBOLJE

UVRŠČENIM EKIPAM IN NAJZASLUŽNEŠIM POSAMEZNIKOM

2. REKREATIVNE ŠPORTNE DEJAVNOSTI

REKREATIVNI ŠPORTNI PROGRAMI BODO POTEKALI NA NASLEDNJIH LOKACIJAH:

- UNIVERZITETNA ŠPORTNA DVORANA V ROŽNI DOLINI
PROGRAM: KOŠARKA, ODBOJKA, MALI NOGOMET, AEROBIKA, JOGA, TENIS, NAMIZNI TENIS IN STRETCHING
- ŠPORTNA DVORANA NA PA
PROGRAM: KOŠARKA, ODBOJKA, NAMIZNI TENIS, AEROBIKA
- ŠPORTNA DVORANA OSNOVNE ŠOLE TONETA TOMŠIČA
PROGRAM: AEROBIKA, KOŠARKA, ODBOJKA
- OSNOVNA ŠOLA BIČEVJE
PROGRAM: AEROBIKA, SPLOŠNA VADBA, KOŠARKA
- CENTER SREDNJIH STROKOVNIH ŠOL (BEŽIGRAD)
PROGRAM: KOŠARKA, AEROBIKA
V LETU 1992 BODO POTEKALI ŠE DODATNI PROGRAMI:
- PRODAJA KART (PLAVANJE, DRSANJE, SAVNA)
- INTERNE BLOKOVSKO ŠPORTNO REKREATIVNE DEJAVNOSTI ŠTUDENTOV

ŠTUDENTSKEGA CENTRA

- MAJSKE IGRE (MANIFESTACIJA ŠTUDENTSKIH ŠPORTNIH PROGRAMOV)

- PRODAJA TENIŠKIH SEZONSKIH KART ZA TENIŠKI IGRIŠČI V Š.C.

3. ŠPORTNO IZOBRAŽEVALNE DEJAVNOSTI

PROGRAM TEH DEJAVNOSTI PREDVIDEVA RAZLIČNE OBLIKE TEČAJEV, V KATERIH ŠTUDENTJE POD STROKOVNIM VODSTVOM PRIDOBIVAJO ZNANJA IZ POSAMEZNIH ŠPORTNIH ZVRSTI OZ. PODROČIJ.

PROGRAM VSEBUJE:

- TEČAJE ŠPORTNIH PLESOV (ZAČETNE IN NADALJEVALNE)

- TEČAJE TENISA (ZAČETNE, NADALJEVALNE IN REKREATIVNO TEKMOVALNE)

- SMUČARSKO TEČAJE IN ENODNEVNE SMUČARSKO IZLETE

- PLAVALNE TEČAJE

- TEČAJE JADRANJA NA DESKI

- TEČAJE KANUISTIKE IN TABORNIŠTVA

- TEČAJE POTAPLANJA

- TEČAJE JAHANJA

- TEČAJ JOGE

- TEČAJ ALPINISTIKE

- OSTALE TEČAJE, ZA KATERE BI ŠTUDENTJE POKAZALI ZANIMANJE

MEDNARODNO ŠPORTNO SODELOVANJE

V OKVIRU TRADICIONALNEGA ŠPORTNEGA SODELOVANJA Z UNIVERZITETNIMI SREDIŠČI V PROSTORU ALPEJADRAN (BOLOGNA, BARCELONA, CELOVEC, GRAZ, DUNAJ, MÜNCHEN, MARIBOR) BOMO NADALJEVALI S SODELOVANJEM V POSAMEZNIH ŠPORTNIH ZVRSTEH: ŠPORTNIH IGRAH, ALPSKEM SMUČANJU, TENISU IN ATLETIKI.

PROGRAMI ŠPORTNIH SREČANJ:

- ALPSKO SMUČANJE (NASTOP NA PETIH MEDNARODNIH TEKMAH)

- MALI IN VELIKI NOGOMET (PREDVIDENO JE GOSTOVANJE V CELOVCU, BOLOGNI IN GRAZU)

- TENIS (ŠTIRI SREČANJA)

- ATLETIKA (SODELOVANJE NA TREH ATLETSKIH MEDNARODNIH TEKMOVANJIH)

- JAHANJE (UDELEŽBA NA SVETOVNEM PRVENSTVU)

- OSTALA MEDNARODNA TEKMOVANJA (UDELEŽBE NA POSAMEZNIH TEKMOVANJIH, ZA KATERA BODO PRIŠLA VABILA TEKOM LETA)

5. ŠPORTNA TURISTIKA

V TEM PROGRAMU ŽELIMO POVEZATI TISTE ŠTUDENTE UNIVERZE, KI ŽELIJO AKTIVNO PREŽIVETI SVOJ PROSTI ČAS. PROGRAM:

- ZIMOVANJE (NA POSAMEZNIH SMUČARSKIH CENTRIH V SLOVENIJI IN TUJINI)

- ENODNEVNI SMUČARSKI IZLETI

- KOLESARSKI IZLETI

- MEMORIAL DUŠANA DE COSTE

- ČOLNARIENJE (SPUSTI PO REKAH)

- PLANINSKI POHODI

- ORGANIZACIJA OGLEDV ŠPORTNIH PRIREDITEV DOMA IN V TUJINI

- ORGANIZACIJA IZLETOV Z JADRNICAMI

6. INFORMIRANJE, PROPAGIRANJE, MARKETING IN ZBIRANJE GRADIVA O ŠPORTNIH PROGRAMIH

INFORMATIVNA DEJAVNOST: OSNOVNI CILJ TE DEJAVNOSTI JE OBVEŠČANJE CELOTNE ŠTUDENTSKO POPULACIJE IN OSTALIH ZAINTERESIRANIH POSAMEZNIKOV IN USTANOV O NAŠEM ŠPORTNEM PROGRAMU. V TEM LETU BOMO NADALJEVALI ŽE VZPOSTAVLJENO SODELOVANJE Z:

- RTV SLOVENIJA

- RADIOM ŠTUDENT

- ČASOPISJEM (DELO, DNEVNIK, TRIBUNA...)

- OSTALIMI USTANOVAMI ZA POTREBE POSAMEZNIH PRIREDITEV

PROPAGANDNA DEJAVNOST: OSNOVNI NAMEN TE DEJAVNOSTI JE TISKANJE GRADIV (OBVESTILA IN PLAKATI), TISKANJE LASTNE BROŠURE ZA PREDSTAVITEV NAŠEGA PROGRAMA IN PROMOCIJA NA SEJMIH (SEJEM ALPEJADRAN). MARKETING: Z MARKETINŠKIM PRISTOPOM ŽELIMO AFIRMIRATI AKADEMSKI ŠTUDENTSKI ŠPORT IN POISKATI DODATNE SPONZORJE OZ. FINANCERJE NAŠEGA ŠPORTNEGA PROGRAMA.

ZBIRANJE GRADIVA O ŠPORTNIH PROGRAMIH: Z OBSTOJEČO TEHNIČNO OPREMO (VIDEO, FOTOGRAFIRANJE) ŽELIMO ZBRATI ČIMVEČ PRIMERNEGA

GRADIVA ZA ARHIV IN DODATNO POPULARIZACIJO ŠPORTNIH PROGRAMOV.

VSE PODROBNE INFORMACIJE IN POJASNILA O CELOTNEM PROGRAMU, POSAMEZNIH ŠPORTNIH PRIREDITVAH ALI TEKMOVANJIH DOBITE V ENOTI ZA ŠPORTNO DEJAVNOST, KERSNIKOVA 4, LJUBLJANA, VSAK DAN MED 8. IN 15. URO ALI PO TELEFONU ŠT. 318-457.

ZA IZVEDBO PROGRAMA SO ODGOVORNI:

DUŠAN GERLOVIČ, VODJA ENOTE ZA ŠPORTNO DEJAVNOST,

DRAGO BALENT, VODJA IZVEDBE POSAMEZNIH PROGRAMOV,

MIRA PETRIČ, ADMINISTRATOR, NATALIJA KOS, ADMINISTRATOR.

URADNE URE V ROŽNI DOLINI - 4. BLOK: PONEDELJEK, TOREK IN ČETRTEK OD 12.

DO 14. URE

SREDA OD 15. DO 17. URE

PETEK OD 8. DO 10. URE

URADNE URE NA PA - V ŠPORTNI DVORANI:

TOREK OD 20. DO 22. URE

URADNE URE NA GERBIČEVI:

PONEDELJEK OD 15.30 DO 17.00 URE

VADITELJI V PROGRAMU REDNE REKREACIJE

- STRETCHING: KARMEN STARIHA

- AEROBIKA: ALENKA BOŽIČ

MOJCA GUŠTIN

GERALDINA GRŽINIČ

KATJA ŽERJAV

- KOŠARKA: GORAZD KLINŠEK

MATJAZ VEHOVAR

- ODBOJKA: DOMEN FRANKOVIČ

PROF. MARJAN PODOBNIK

- NAMIZNI TENIS: PROF. LUCIJAN SKOK

- MALI NOGOMET: PROF. SLAVKO

POTOČNIK

- JOGA: PROF. MAJDA ANKELE-

SAMOLUK

- PLAVANJE-NEPLAVALCI: PROF. MIRO

DVORŠAK

PROF. STOJAN BURNIK

- AEROBIKA - SPLOŠNA VADBA: MARTIN

GABRIEL

- BIO TRENING: PROF. JANEZ PODOBNIK

- REKREATOR: MIRAN POTOČNIK

ROBI ROZMAN

FLORJAN FRICEJ

RESOR ZA SOCIALO IN ZDRAVSTVO

Socialna politika in zdravstveno varstvo študentov sta trenutno zelo izpostavljeni področji, kar je seveda posledica problemov, ki jih čutijo vsi sloji prebivalstva. Težko je pričakovati, da bi študentski standard padal počasneje kot splošni.

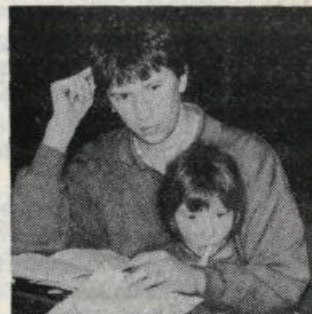
Zato je skrajni čas, da se o študentih preneha govoriti predvsem kot o socialni kategoriji, kajti država in družba se morata zavedati, da je danes znanje naložba in da je treba študentsko populacijo tudi obravnavati kot naložbo, ki se bo povrnila z obrestmi.

Študentska vlada je ustanovila sklad samopomoči, ki študentom omogoča, da pridejo do kratkoročnih brezobrestnih kreditov, kar na žalost zadošča samo za premostitev trenutnih finančnih težav med študijem, ne prinaša pa zadovoljive globalne rešitve študentskega standarda, ki ga lahko uredi le država.

Reševanje vseh problemov s študentskim standardom smo zato razdelili v tri sklope:

1. Prehrana.

V Ljubljani je treba vzpostaviti mrežo študentskih prehranjevalnic, ki bi bile locirane v bližini študentskih domov in fakultet. Hrana v njih bi bila subvencionirana s strani države in zato dostopna študentskemu žepu. To je seveda težko izpeljati v kratkem času, zato smo za sedaj sklenili pogodbe z nekaterimi gostinskimi podjetji, ki so pripravljena študentom dati dodatne

popuste za svoje usluge (hrana, pijača...). O vseh popustih vas bomo sproti obveščali na straneh Tribune in v ponedeljkovi oddaji »Kaj pa Univerza« na Radiu Študent.

2. Bivanje.

Bivanje je za študente najcenejše v študentskih domovih, zato bo težišče naših zahtev v smeri širjenja kapacitet teh domov in širjenju subvencij zanje. Pri širjenju kapacitet delamo v dveh smereh:

- Vlaganje zahtevkov za objekte JLA, iskanje praznih samskih domov (Štepanjsko naselje...) in nezasedenih kapacitet v dijaških domovih.

- Prizadevamo si tudi za vključitev študentov v »Nacionalni stanovanjski program«, kar bi nam omogočilo pridobitev osnovnih sredstev za začetek gradnje 14. bloka v študentskem naselju v Rožni dolini in prenovitev nekaterih drugih.

3. Štipendiranje.

V Skupščini je že predlog, da se zviša cenzus za pridobitev štipendije. Pripravljamo tudi predlog za uvajanje kreditnega štipendiranja, ki bi

omogočil, da do štipendij pridejo vsi, ki jih potrebujejo. Vračanje tega kredita bi bilo odvisno od višine ocen, kar bi študente dodatno stimuliralo k študiju, taka oblika štipendiranja pa bi spodbujala tudi državo, da bi boljše skrbelo za zaposlovanje mladih diplomantov.

Zdravstveno varstvo je neposredno povezano s socialno problematiko, saj je ravno Študentski zdravstveni dom edini, ki omogoča učinkovit nadzor nad zdravstvenim stanjem celotne študentske populacije, ki se zaradi slabega standarda in neurejene prehrane zadnje čase zaskrblijoče slabša. Nujno je, da se Študentski zdravstveni dom ohrani kot samostojna institucija, ki lahko neodvisno in samostojno skrbi za zdravje študentov. V imenu Študentske organizacije smo v skupščini vložili amandmaje k Zakonu o zdravstveni dejavnosti. Ti amandmaji so že sprejeti, zagotavljajo pa samostojnost Študentskega zdravstvenega doma, kar pomeni, da smo omenjeni cilj že dosegli.

Igor Brlek,
minister za socialo in zdravstvo

RESOR ZA IZOBRAŽEVANJE

V poldrugem mesecu dni, toliko časa smo namreč že na »položaju«, smo si že nekako opomogli od predvolilne mrzlice in šoka, da smo bili izvoljeni. Navadili smo se na novi ritem življenja, nove obveznosti in na naš »tretji dom« (drugi dom je seveda faks) ter se začeli spopadati z vsakodnevnimi težavami. Sem seveda spadajo naše predvolilne obljube, ki določajo širši okvir dela:

1. Sodelovanje študentov višjih letnikov pri oblikovanju študijskih programov

2. Oblikovanje strokovne svetovalne službe, ki bi pomagala izbirati ustrezne študijske programe

3. Statuti fakultet morajo vsebovati možnost svobodne izbire predmetov

4. Ureditev statusa podiplomskih študentov

5. Ureditev financiranja fakultet

Poleg tega, da urejam vse tekoče zadeve, ki se tičejo izobraževanja, od raznih sestankov pa do spremljanja štipendijske politike in sodelovanja pri pripravi dolga pričakovanega Zakona o visokem šolstvu, sem se konec lanskega leta lotil več aktualnih in zelo obsežnih projektov, ki so sicer še v fazi priprave. Naj omenim samo najpomembnejše:

- financiranje podjetniškega izobraževanja študentov (in dijakov),

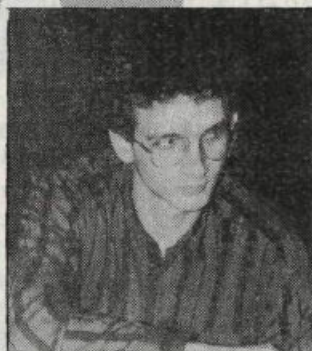
- študentska izkaznica kot identifikacijski dokument študentov ljubljanske Univerze,

- ureditev statusa študenta ter pravic in dolžnosti v okviru Zakona o visokem šolstvu.

Te ideje sicer niso moje, saj nekatere zaradi različnih razlogov že pet in več let počivajo v raznih predalih in omarah Univerze, je pa nova iniciativa pogoj, da se stvari premaknejo na boljše. Pri tem imamo tudi podporo novega vodstva Univerze, predvsem s strani prorektorja za študentske zadeve prof. Možine.

Poleg tega moje delo zadeva tudi sodelovanje z Zvezo dijakov Slovenije, Ljubljansko ekološko skupino in seveda z drugimi resorji, saj mora biti delo vlade usklajeno. Nenazadnje pa je pomembno tudi usklajeno delo z mariborsko kolegico Estero, ki se trudi zastopati interese študentov mariborske Univerze v resorju izobraževanje.

Iztok Malačič, inister za izobraževanje

RESOR ZA FINANCE

Resor za proračun ima, tako kot ostalih šest, svoje mesto določeno v Študentski ustavi in je zato sestavni del vsake Študentske vlade. Po ustavi sem kot študentski minister za proračun zadolžen za izpeljavo usklajevalnega postopka pri oblikovanju finančnega načrta in sem za to odgovoren predsedniku Študentske vlade in Študentskemu parlamentu.

Študentski parlament je na svoji seji dne 18.12.1991 na moj predlog sprejel sklep, s katerim je začetek proračunskega leta premaknil s 1.1. na 1.4. tekočega leta in konec z 31.12. na 31.3. naslednjega leta. Taki odločitvi so botrovali trije razlogi: proračun R Slovenije se sprejema v zgodnjem pomladanskem času in je zato pametno nanj počakati, saj je potem jasno, koliko sredstev je študentski populaciji namenila država, Študentske vlade se menjavajo ravno v decembru in ministru za proračun je tako izredno težko izpeljati postopek oblikovanja finančnega načrta in nenazadnje, zaključna bilanca ŠOU je znana šele konec februarja in nje bi bilo brez nesmiselno načrtovati kakršnokoli dodeljevanje sredstev.

Letos bo finančni načrt razdeljen na dva dela. V enem bo pregled prihodkov in odhodkov za redne dejavnosti, ki se opravljajo v okviru ŠOU in ki so določene s Študentsko ustavo. Te dejavnosti (npr. Klub K4) bodo za svoje poslovanje morale ustvariti sredstva same. Nasprotno pa bo v drugem delu finančnega načrta razrez prihodkov in odhodkov za posamezna ministrstva pri Študentski vladi, katerih dejavnosti se bodo večidel financirale iz sredstev, pridobljenih od posredovanja del študentom (Študentski servis, Expert jr.) in iz državnega proračuna.

Večina vas verjetno niti ne ve, da v okviru ŠOU deluje skupina Expert jr., ki se ukvarja s svojevrstnim posredovanjem dela. Podjetja ji dostavljajo ponudbe za izpeljavo raznovrstnih projektov, Expert jr. pa izmed svojih članov izbira vodje projektov, ki lahko v delo pritegnejo še druge študente. Ne gre torej za posredovanje dela na način Študentskega servisa, ampak gre izključno za posredovanje intelektualnih storitev. Na sestanku Upravnega odbora Expert jr. v mesecu januarju smo sklenili, da bo Expert jr. deloval kot avtonomna enota v okviru Študentskega servisa.

Ravno v teh dneh pa se ukvarjamo z ustanovitvijo Študentske turistične agencije, ki bi delovala v prostorih ŠOU na Trubarjevi ulici, ki zdaj žal samevajo in nam predstavljajo le stroške. Čeprav že obstajajo dve ali tri agencije oziroma društva, ki nudijo turistične usluge študentom, pa žal nudi vsaka le nekaj, smo se odločili, da ustanovimo agencijo, ki bi na enem mestu, na atraktivni lokaciji v centru mesta, nudila prav vse, kar potrebujejo študentje pri svojih potepanjih po svetu.

Jernej Razboršek,
minister za proračun

ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU

VRHUNSKI ŠPORTNIKI SE NA UNIVERZI SREČUJEJO Z NAJRAZLIČNEJŠIMI PROBLEMI

Najprej se postavlja vprašanje, kakšni študentje so vrhunski športniki? Na to vprašanje odgovarja dr. Franc Agrež, dekan Fakultete za šport, takole: »Iz dosedanjih izkušenj lahko povem, da je vrhunski športnik ponavadi tudi odličen študent. Naravna selekcija, ki ga je pripeljala do tega, da se lahko kosa s svojimi vrstniki v svetovnih arenah in dosega vrhunske rezultate, mu je ob treningu omogočila tudi razvitje delovnih navad. Ima velik psihofizični potencial, je pozitivna osebnost. To se odraža pri študiju in pri navezavi stikov z drugimi študenti. Vrhunski športniki imajo širok krog prijateljev v letniku in na celi fakulteti, ki jim pomagajo z zapiski in tudi drugače. Z visoko razvitimi delovnimi navadami, ki jih imajo vrhunski športniki, študirajo tudi med pripravami in tekmovanji. Redno napredujejo. Sedaj pri nas študirajo: Nataša Bokal, Borut Bilač, Veronika Šarec, Janez Debelak, Lojze Kolman, Nace Majcen, Samo Gostiša, Matjaž Zupan, Grega Grilc in drugi. Skratka cela vrsta športnikov, ki redno opravljajo svoje obveznosti. Ostalim študentom dajemo vrhunske športnike za zgled in to zelo pozitivno vpliva na študijski režim.«

Ob tem lahko navedemo podatek, da na FŠ trenutno študira 33 vrhunskih športnikov (do ranga bivšega zveznega športnika), poleg teh še štirje trenerji vrhunskih športnikov.

Dr. Janez Grum, prodekan Fakultete za strojništvo ima malce drugačno mnenje: »Praviloma so dobri športniki in dobri študentje, včasih pa tudi ni tako. Športnikove obveznosti so lahko prevelike, tako da ne zmore še študirati. Posebno se pojavljajo problemi pri takšnih športih, kot je košarka, ko so vsak teden tekme, potovanja, treningi. Težko je pričakovati, da bi bil športnik ob tem še uspešen študent. So pa seveda tudi izjeme.«

Kaj pa o tem vprašanju meni »eden

Športnik, ki pride na univerzo, se znajde pred izjemno težko odločitvijo: ali naj vztraja v vrhunskem športu, kar mu potem večinoma prinaša le probleme, saj se v najboljšem primeru študij zavleče; ali pa naj se vrhunskemu športu zaradi študija odpove. Po osamosvojitvi Slovenije se bo na ljubljanski univerzi število športnikov, ki bodo imeli status vrhunskega športnika, povečalo, saj bomo v vseh športnih panogah imeli svoje državne reprezentance. Vsaka medalja ima vsaj dve plati, zato prislusnimo različnim mnenjem, ki jih imajo o tem različni ljudje na Univerzi v Ljubljani.

izmed njih«, Gregor Vehovec, teniški igralec, študent 2. letnika Fakultete za strojništvo: »Prepričan sem, da če znaš priti športu do dna, odkriti vse njegove skrivnosti, potem to lahko storiš tudi s študijem. Dober športnik mora biti inteligenčen. To kažejo tudi raziskave v ZDA - vrhunski športniki so ponavadi zelo dobri študentje. Moje mnenje pa je, da je biti vrhunski športnik in dober študent obenem nemogoče. Vsaj na taki fakulteti, kot je naša, ne, ko ob vseh obveznostih težko najdeš čas še za kaj drugega. Vrhunski športnik si do 19. leta, nakar se odločiš za študij, šport ostane samo za zabavo. Če pa hočeš vztrajati v športu, potem je najbolje, da se odločiš za Fakulteto za šport, čeprav je premalo priznana. Vrhunski športnik naj tam ne bi imel težav.«

POGOJI ZA ŠTUDIJ

Zanimalo nas je, kakšne pogoje za študij imajo vrhunski športniki na posameznih fakultetah, kakšne so ugodnosti, če jih sploh imajo.

Dr. Franc Agrež, dekan FŠ, pravi: »Vrhunski športniki imajo pri nas vrsto ugodnosti. Nudimo jim optimalne pogoje za to, da se lahko udeležijo treningov in tekmovanj; ves čas, ko so na pripravah ali tekmovanjih, so oproščeni pedagoškega procesa in vaj, ki so sicer obvezne. Seveda pa so dolžni prihajati na vaje, ko so doma. Ispitne termine imajo proste, niso vezani na redne roke, ampak se z nosilci predmetov sproti dogovarjajo za čas opravljanja izpitov. Imajo možnost, da se jim dve leti študija šteje za eno. Vendar to možnost le malokdo uporabi. Vse omenjeno je bistoena pomoč, ki jim jo nudimo.

Pri samem preverjanju znanja so seveda deležni enakega režima kot ostali.«

Povedano je potrdil Robert Krašovec, do lanskega leta veslač in državni reprezentant, študent 3. letnika Fakultete za šport: »Težko je bilo uskladiti študij ter tekmovanja in treninge. Fakulteta je šla v vseh pogledih na roko. Vsak nastali problem smo vedno rešili brez težav. Posebno je bilo dobro to, da si se lahko dogovoril za iz-

pite. Sezona veslanja se začne maja, takrat so tudi izpitni roki in brez dogovora enostavno ne bi mogel ničesar opraviti.«

Dr. Janez Grum, prodekan Fakultete za strojništvo, dodaja: »O kakšnih ugodnostih za športnike na naši fakulteti težko govorim. Evidentiramo jih, kar približno 100 od 1200 študentov je oproščenih telesne vzgoje. Za opravljanje kolokvijev in izpitov se kandidati dogovarjajo individualno s posameznimi učitelji. Pri izpitih imajo učitelji razpisano zadostno število rokov in se lahko prijavi na tistega, ki jim je najugodnejši. Kriteriji ocenjevanja so enaki kot za ostale študente. Tudi glede sprejemnih izpitov zaradi drugih študentov ne moremo delati prevelikih izjem. Letošnje leto je bil tak primer Denis Žvegelj, ki je bil zadržan in ni mogel na sprejemne izpite. Pa smo ga vseeno sprejeli. Študentom športnikom pomagamo tako, da jih razporedimo v skupine, ki jim najbolj odgovarjajo glede urnika, in jim s tem omogočimo trening. Svoj čas je bila na naši fakulteti prisotna pobuda, da bi pravilnik, ki ga imajo na FŠ glede ugodnosti za vrhunske športnike, prevzeli tudi mi. Vendar je pri nas vrhunskih športnikov premalo, tako da se vsak problem rešuje individualno z učitelji. Nekateri učitelji so pri tem bolj striktni kot drugi, prav gotovo so tudi taki, ki športnika postavijo pred odločitev: šport ali študij. S tem se seveda ne strinjam. Ne moremo pa v nedogled tolerirati ponovnih vpisov. Vprašanje je, kaj športniku več pomeni - študij ali šport. Če ne dokonča študija, ostane

brez poklica. Na FS je drugače. Tam se lahko izuči v svoji stroki, postane trener, videl je dobre in slabe strani svojih trenerjev. Drugače lahko študent »izvisi« med športom in študijem. Menim, da športnik lahko največ prispeva k razvoju športa, ker ima s tem največ izkušenj.

Gregor Vehovec, tenisač, 2. letnik FS: »Moje mnenje je, da če si se odločil za študij, potem se moraš sprijazniti z vsemi obveznostmi, ki ti jih študij nalaga, skupaj z izpitnimi roki. Smisel univerze je v tem, da izobražuje, da prideš stvari do dna, seveda so s tem povezane tudi obveznosti. Na naši fakulteti je veliko tehničnega risanja, če vsega ne oddajaš v rokih, si obsojen na ponavljanje letnika. Vsakemu pa je v interesu, da študij čimprej konča. Šport ti lahko študij zelo podaljša, kajti nemogoče je biti na dveh krajih istočasno. Vsak se mora sam odločiti, odločitev pa je zelo težka. O ugodnostih, ki naj bi jih imel na fakulteti, niti nisem razmišljal. V srednji šoli so mi šli zelo na roko. Imel sem možnost javljanja, moral pa sem znati toliko kot drugi, če ne še več. Menim, da mora biti športnik razgledan, vendar je pričakovati, da se bo nekomu, ki se resno ukvarja s športom, študij verjetno zavlekel. Zakaj ne bi bil nekdo najprej dober športnik, po končani karieri pa inženir? V tujini dobre športnike univerze vabijo. Kdor je bil sposoben cele dneve garati v športu, bo garal tudi v znanosti. Šport in znanost istočasno ne gresta skupaj, se pa lahko časovno dopolnjujeta. Pri nas je gledanje na to preveč ozko - če si eno, potem drugo ne moreš biti. Sočasno gotovo ne, dolgoročno pa lahko. Učitelji, ki postavljajo športnike pred odločitve - šport ali študij, delajo veliko napako. Tenis je npr. inteligentna igra, je razmišljanje, akrobatika, karakterni igra. Raziskave so pokazale, da so vrhunski igralci izjemno inteligentni, odločili so se pač za tenis in ne za znanost. Največji problem je na fakulteti to, ker se izpiti prekrivajo s tekmami. Za vrhunske

športnike bi morala obstajati možnost podaljšane študija, ta čas bi moralo biti poskrbljeno tudi za socialno varnost športnikov.«

ŠTUDENTSKA VLADA

Kaj o tem problemu menijo v študentski vladi? Športniki, ki se srečujejo s problemi na svojih fakultetah, največkrat pozabljajo, da imajo tudi v študentski vladi možnost, ki jim lahko pomaga do rešitve. Svoje mnenje je povedal **Martin Konte**, minister za šport v študentski vladi:

Gregor Vehovec: »Do vpisa na univerzo sem bil drugi na članski rang listi v Sloveniji. Potem sem na začetku študija kombiniral s tenisom, vendar pa sem imel namen narediti letnik. Zgodilo se je, da je bilo prvenstvo Slovenije istočasno kot izpit iz matematike. Moral sem se odpovedati prvenstvu, da sem naredil matematiko. Če se takrat ne bi odločil tako, verjetno ne bi uspel ne na enem ne na drugem področju. Odločiti se je treba, kdaj študirati in kdaj trenirati. Redno sem naredil prvi letnik. Drugi je mnogo težji, pogoji za tretji so zelo ostri. Sedaj igram teniško ligo v Avstriji. To je pet dvobojev konec maja in v drugi polovici junija. Dogovarjam se tudi z matičnim klubom, da bi še za njih igral v ligi, kar bi pomenilo dodatnih sedem dvobojev. Tako sobote in nedelje hitro minejo, težko je ostati v ritmu študija. Postavljen si pred odločitev, ki ima tri rešitve. Ena možnost je, da pri 19-ih rečeš, da si vrhunski športnik bil. Druga je, da vztrajaš kot vrhunski športnik in se odpoveš študiju. Tretja možnost pa je, da kljub vsemu poskušaš študirati, kar pa se največkrat zavleče. Najboljša leta so od 20. do 24. Ko bi lahko dosegel vrhunske rezultate, moraš študirati. Odločitev je res težka. Sam sem zagovornik prve možnosti. Moraš si zagotoviti kruh, pri nas te po končani karieri služba ne čaka. Vpisal sem se na fakulteto in sedaj bi rad to naredil. Vendar pa se tudi tenisu ne bi rad popolnoma odpovedal. Težko pa bom še kdaj ponovil rezultate, ki sem jih imel. Če se na naši fakulteti prebijesh skozi drugi letnik, si še ogromno naredil. Morda se bom takrat zopet odločil za trening. Nimam več vrhunskih ambicij, mogoče le kot trener. Ligo v Avstriji pa bom verjetno zmogel tudi ob študiju. Oceniti moraš, kaj se ti splača, kar pa je povezano z velikim tveganjem. Ko si dober, se vse vrti okrog tebe, potem se stvari obrnejo. Športu se je težko odreči tudi zaradi zaslužka, ki je ob naših plačah zelo velik. Tudi kot trener se da veliko zaslužiti. Študij pa je dolgoročna investicija, ki se izplača šele po desetih letih ali še kasneje. Seveda je veliko lepše pri 40-ih biti na nekem inštitutu ali v podjetju kot pa celo življenje v trenirki. Dandanes so čudni časi, ko tudi z diplomno ne dobiš službe. Sam pa sem zagovornik tega, da mora biti vsak, ki hoče imeti kaj več od življenja, izobražen. Brez izobrazbe se danes da veliko narediti, dolgoročno pa to ne bo šlo. Meni je pri odločitvi za študij pomagala tudi poškodba hrbtenice. Navajen sem bil na vsakodnevni trening, tako da je bila prilagoditev na 9 do 10-urna predavanja kar težka.

»Doslej so vse zadeve okrog vrhunskih športnikov potekale preko Beograda, z osamosvojitvijo smo se tudi na tem področju znašli sami. Kakšne pogoje za študij imajo vrhunski športniki na posameznih fakultetah, ne vem. Zaenkrat se pri nas ni oglasil še nihče, razen v nekaj primerih, ko je šlo za finančna sredstva.

Nekako visimo v zraku in smo nemočni, ker ne vemo, kje pomagati, čeprav bi hoteli. Smo šibkejši kot posamezne športne zveze, zato verjetno športniki urejajo svoje probleme v zvezi s študijem preko njih. Možnosti za vpliv na posamezne fakultete imamo, če ne bi šlo drugače, bi lahko sprožili kampanjo preko medijev. V našem interesu je, da vzpostavimo enotne pogoje za vrhunske športnike na vsej univerzi. Res pa je, da se ukvarjamo predvsem z množičnim športom študentov.«

Kakšen je sicer položaj športa, predvsem vrhunskega, na Univerzi v Ljubljani in kaj bi se v zvezi s tem dalo izboljšati, lahko beremo v zaključnem poročilu Resorja za šport pri Študentski vladi za leto 1990/91, ki ga je napisal tedanji minister za šport **Andrej Kobe:** »Tekmovalni sistem je na naši univerzi nedopustno slabo razvit... Slovenija ima le dve univerzi in relativno malo študentov. Zato je smiselno poskrbeti za vključitev študentov v obstoječe državne tekmovalne sisteme. Letos je bil pod patronatom resorja ustanovljen Študentski odbojarski klub ŠOK. Dekleta izredno uspešno nastopajo v II. slovenski ligi. Takšnih klubov bi lahko bilo še več. Vodje, trenerji naj bi bili praviloma predavatelji športne vzgoje, delovanje bi moralo biti v skladu s Študentsko ustavo. Enota za šport bi jim organizacijsko in izvedbeno pomagala, resor za šport pri ŠV pa bi zagotavljal financiranje (poleg sponzorjev, ki bi jih klubi pridobili) ter skrbel skupaj s člani za študentski (akademski) image kluba... Mednarodni tekmovalni šport ima dva nivoja. Prvi je nastopanje ekip Univerze v Ljubljani na tekmovanjih zunaj meja. Posamična meduniverzitet-

na tekmovanja v okviru Alpe-Jadran bi morala prerasti v sistem. Letos se je pomerila akademska ekipa Univerze v Ljubljani v Celovcu z domačo ekipo. V Parizu nas je kvalitetno zastopala ekipa za kros, v Bologni pa so se naši odbojkarji prebili do samega finala. Finančno smo omogočili tudi nastop jadralski ekipi na

svetovnem študentskem jadralnem prvenstvu. Šlo je za enkratne dogodke, ko je skupina pokazala interes in se ji je nastop omogočil. Vprašanje kriterijev se je pojavilo predvsem pri formiranju ekipe za kros. Stvari bi se rešile same po sebi, če bi obstajali klubi, društva ali selekcije, ki bi stalno delovali, se za nastope pripravljali in omogočali vsakemu študentu, da v njih sodeluje... Študentje tekmovalci niso le športniki, ampak prvenstveno študentje, bodoči intelektualci in reprezentativna skupina celega naroda. Poleg tega so močna vez, ki slovensko študentsko populacijo povezuje s svetom in morajo zato gojiti sodelovanje v vseh oblikah (kultura, znanost, politika).«

RAZOČARANJA

Vsi doslej nakazani problemi se navezujejo še na naslednje, po svojem izvoru mnogo globlje, s katerimi se športniki srečujejo vsak dan in katerih rešitev ni enostavna. Nanje je opozoril dr. Janez Grum: »Problem je tudi sam status vrhunškega športnika. Nad

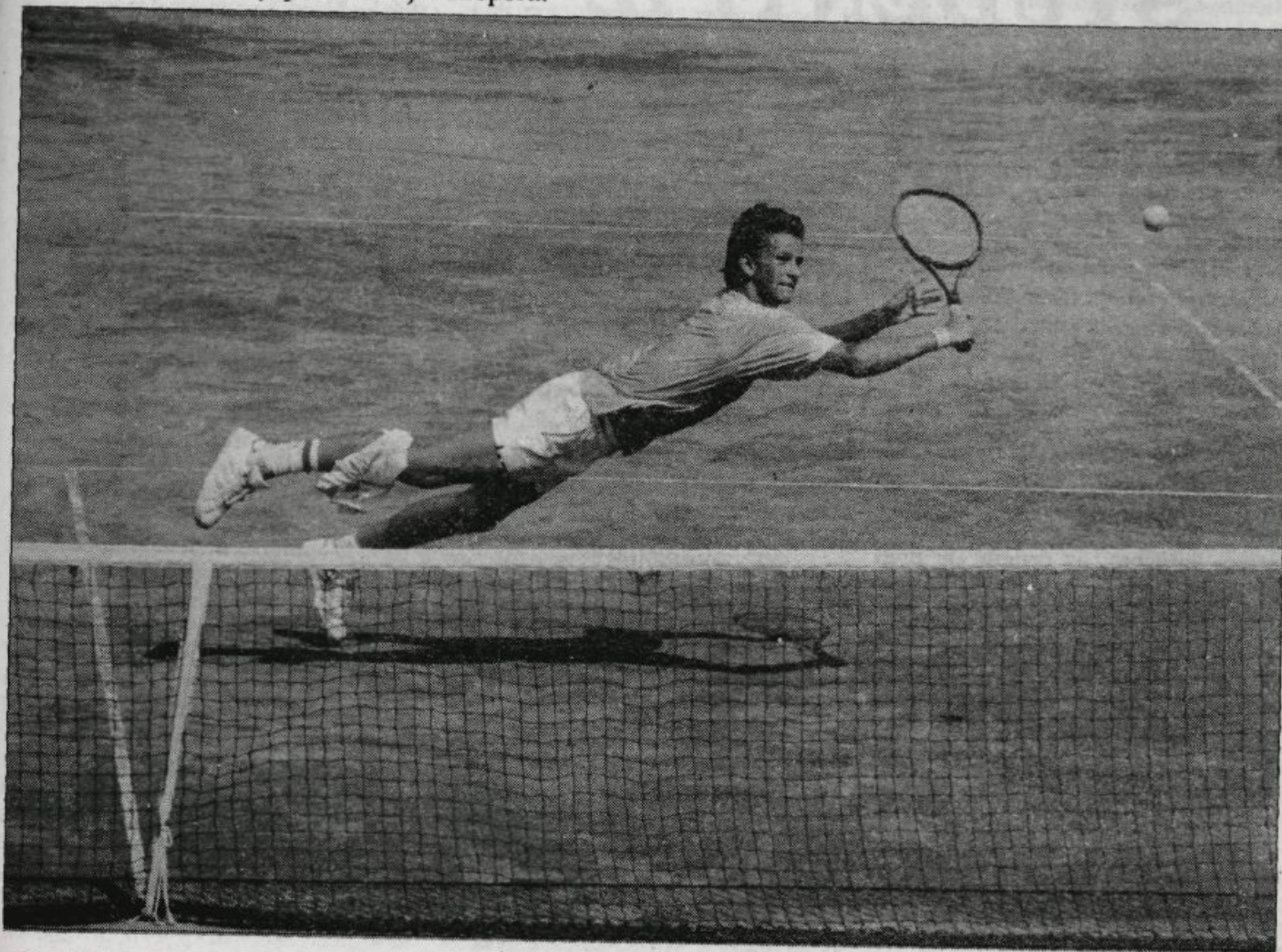
posameznimi športnimi zvezami bi moral biti še višji nivo, ki bi potrdil, da je študent res vrhunski športnik. Sedaj, po osamosvojitvi, bi bilo to še posebej potrebno, ker bo študentov s statusom bistveno več. Bojim se, da bo to prineslo veliko problemov. Veliko športnikov bo prišlo v slovenske reprezentance, vendar pa verjetno družba zanje ne bo poskrbela temu primerno. Družba šport propagira, na koncu pa športnik več ali manj potegne najkrajši konec. Vprašanje je, kaj se s športnikom zgodi, če zaradi športa študija ne dokonča. Pred leti sem na TV gledal oddajo o dveh bivših jugoslovanskih športnikih. Eden je bil nekoč slaven nogometaš, pri 60-ih pa životari v podrtiji, pohabljen. Druga je bila bivša rokometna reprezentantka Jugoslavije, sedaj kuhinjska pomočnica. Najprej so bili tu uspehi, potem so jo začeli izkoriščati menedžerji, vsi so imeli korist, le ona ne. Sledilo je popolno razočaranje. Slava mine. To so senčne strani vrhunskih športnikov. Zato mislim, da bi športnike

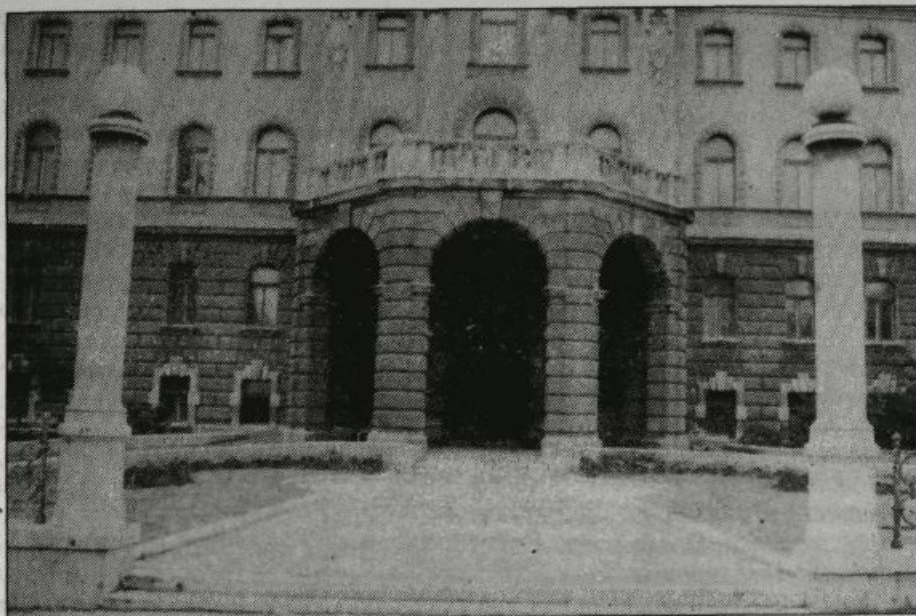
že v srednji šoli morali obravnavati drugače. Izredno dobro mnenje imam o Srednji smučarski šoli v Škofji Loki, ki športnikom pomaga do poklica. Potem je tu FŠ, kjer imajo športniki največ ugodnosti.«

Izredno težka odločitev torej čaka vsakega športnika, ki se odloči za študij na univerzi. Kot najboljša rešitev se kaže Fakulteta za šport, kjer imajo športniki vse možnosti za uspeh. V nasprotnem primeru jih čaka vsaj podaljšan študij ali pa odločitev, da z vrhunskim športom za nekaj časa prenehajo, ter šport ostane le zabava. Kako težka je taka odločitev, s kakšnimi dilemami se posameznik sooča, je najbolje prikazal Gregor Vehovec, ki se je na račun študija odpovedal vrhunskemu tenisu. Odločitev pa je vedno le stvar vsakega posameznika.

Tomaž Kovšca

Grega Vehove: Šola je pomembnejša od športa

Je to tudi njihov dom?

ŠTUDENTI IZ EX-JUGOSLAVIJE ODSLEJ TUJCI?

Z osamosvojitvijo Slovenije in Hrvaške so se pojavile mnoge, na oko manj pomembne, težave, ki jih vsaj donedavna nismo poznali ali pa jim nismo hoteli nakloniti bógvekake pozornosti. Ena takih težav je tudi status študentov iz drugih, do pred kratkim, bratskih jugoslovanskih republik, ki študirajo na eni izmed dveh slovenskih univerz. Vsi ti študenti so čez noč postali tuji državljani, za katere veljajo ista pravila kot za tiste, ki prihajajo iz kake neuvrščene države črne Afrike. Vse to niti ne bi bilo tako hudo zaskrbljujoče, če bi med nekdanjimi jugoslovanskimi republikami obstajale kakršnekoli komunikacije in pripravljenost reševati taka vprašanja, vsaj po načelu minimalnih skupnih interesov. Ker pa vladni pogovori med nekdanjimi jugoslovanskimi

Študenti iz ostalih republik nekdanje Jugoslavije, ki študirajo pri nas so se z osamosvojitvijo Slovenije čez noč znašli v vlogi tujih državljanov.

republikami bolj spominjajo na dialog gluhonemih, je vse skupaj že postala težava in povzroča marsikatero dodatno skrb študentom iz drugih jugoslovanskih republik, ki so vsaj za čas trajanja študija postali prebivalci Slovenije. In koliko študentov je neposredno prizadetih s procesom osamosvojitve? Najnovejših podatkov o številu študentov iz drugih jugoslovanskih republik, ki študirajo v Sloveniji, nam kljub vztrajnemu poiz-

vedovanju ni uspelo dobiti, tako da nam ne preostane nič drugega kot zaupati podatkom iz leta 1988, ki so bili objavljeni v takratnem *Statističnem godišnjaku Jugoslavije* (mimogrede, to je zadnja izdaja godišnjaka, ki je na voljo v NUK-u). Po teh podatkih študira v Sloveniji bodisi kot redni študent bodisi kot študent ob delu, vsega skupaj 30.146 študentov in študentk. Od tega je 29.763 Slovencev, 285 Hrvatov, 79 Srbov, 17 Bosancev ter dva Črnogorci. Vsega skupaj je bilo torej leta 1988 na študiju v Sloveniji 383 študentov iz drugih republik. Do danes se je ta številka zanesljivo že nekoliko spremenila. Pa pogledimo po vrsti, katera področja povzročajo študentom največ skrbi...

Denarno je lažje biti Afričan kot Hrvat...

Formalno so se z osamosvojitvijo študenti iz drugih republik nekdanje Jugoslavije le izenačili v statusu z ostalimi tujimi študenti, ki študirajo v Sloveniji. Največ tujih študentov je še vedno iz nekdanjih bratskih neuvrščenih držav, predvsem iz Afrike. Vendar pa videz o izenačenem statusu vara. Kdorkoli se bo malce bolj poglobil v to vprašanje, bo hitro spoznal, da je dejansko položaj kakega študenta iz Slonokoščene obale ali Kameruna trenutno veliko lažji in boljši kot pa položaj kakega študenta iz Hrvaške, Srbije ali kake druge jugorepublike. To je še posebej očitno na denarnem področju. Velika večina, če že ne kar vsi študenti iz Afrike ali kake evropske države, imajo državno štipendijo, ki jo izplačujejo večinoma v dolarjih. Med študenti iz nekdanje Jugoslavije pa je veliko takih, ki štipendije sploh nimajo in se preživljajo v času študija s priložnostnimi zaposlitvami. Nekoč, ko smo še živeli v enotni državi, vse to ni bilo tako pomembno, saj je bilo vse eno z enotnim monetarnim sistemom, zadostovali so torej dinarji, ki so jih pošiljali starši in priložnostna zaposlitev, da so študenti lahko pokrili stroške bivanja in prehrane. Danes to ni tako preprosto. Z jugoslovanskimi pa tudi hrvaškimi dinarji v Sloveniji ni mogoče plačevati blaga, zamenjava dinarjev v slovenske tolarje pa zaenkrat v bankah, razen na Čopovi, kjer menjajo le hrvaške, tudi ni možna. Hrvaški študentje se rešujejo tako, da menjajo svoje dinarje v tolarje že v obmejnih menjalnicah, kjer je zlasti na hrvaški strani tečaj zelo ugoden, saj menjajo hrvaške dinarje v

tolarje po tečaju 1:1. Še težje je študentom iz Bosne ali Srbije, kjer je še vedno v uporabi »novi« jugoslovanski dinar, ki ga ni več mogoče vnovčiti ne v Sloveniji ne na Hrvaškem. Ostajata jim torej le dve možnosti: zamenjava dinarjev v tolarje pri kakem prekupčevalcu z devizami, ki se še ni zasitil z dinarji na ljubljanskem živilskem trgu ali pa konvertibilne valute (dolarji, marke), ki jih lahko zamenjajo v tolarje v vsaki menjalnici ali banki. Enako zamotano in nejasno je tudi vprašanje o usodi njihovih štipendij. Le-te so bile donedavna zvečine skupne, zvezne in v času enotnega monetarnega sistema z izplačevanjem ni bilo večjih težav. Zdaj, ko zvezne države ni več, je seveda vse skupaj veliko bolj zamotano, saj ima vsaka republika svoje štipendije, ki jih izplačujejo v tamkajšnji valuti. Lep primer je štipendija iz Titovega sklada, ki so jo nekoč dobivali mnogi študenti iz nekdanje Jugoslavije. Danes dobiva to štipendijo v Sloveniji le še 390 študentov. Sicer pa bodo takoj po izteku pogodbe to štipendijo, kot še nekaj drugih, bivših zveznih, ukinili. Na Hrvaškem dobivajo štipendije po novem iz sklada kralja Tomislava, izplašane seveda v hrvaških dinarjih. In tako smo spet na začetku... Druga večja težava, ki povzroča negotovanje študentov, je dovolilnica za bivanje, ki jo morajo po novem imeti vsi študenti iz bivših jugoslovanskih republik in Hrvaške.

V Ljubljani jo je mogoče dobiti na Mestnem sekretariatu za notranje zadeve na Mačkovi ulici. Pristojni v uradu za tujce so nam povedali, da izdajajo dovolilnico za bivanje v Sloveniji za čas, ko imajo status rednega študenta, vendar ne dalj kot za leto dni. Pogoj za pridobitev dovolilnice za bivanje je potrdilo o šolanju oziroma vpisu, ki ga morajo študenti overoviti na fakulteti, potrdilo o sredstvih za preživljanje in sredstvih za bivanje. Upravni postopek so močno skrajšali, tako da je dovolilnico mogoče dobiti v običajnem postopku v približno 10 dneh.

Kaj o tem menijo neposredno prizadeti...

V študentskem centru v Rožni dolini smo srečali Aleksandra Žiberta, ki se je z osamosvojitvijo Slovenije in Hrvaške, tako kot še mnogi drugi, nenadoma znašel v položaju tujca. Povprašali smo ga o njegovih občutkih in morebitnih težavah pri urejanju svojega statusa: »Prihajam iz Rovinja

in v Ljubljani študiram računalništvo. Osamosvojitve je dejstvo, s katerim se moramo vsi sprijazniti, čeprav bomo imeli študentje zato nekaj težav. Zaenkrat sicer lahko rečem, da jih vsaj v večji meri še nisem občutil. Pravzaprav sploh še nisem opazil, da se je moj status bistveno spremenil, vsi so prijazni in zaenkrat res ne občutim kake razlike v primerjavi s prej. Edinole z denarjem imam preglavice, saj hrvaških dinarjev nikjer v Sloveniji ni mogoče zamenjati v tolarje. Zaenkrat sem to težavo rešil tako, da denar zamenjam že kar na meji. Tudi tečaj je tam ugoden, saj poteka v razmerju 1:1. Upam pa, da se bo to sčasoma uredilo in bo mogoče menjati denar tudi v Ljubljani. Kar se tiče dovoljenja za bivanje, moram na urad za tujce, kjer jih izdajajo. Sam tam zaenkrat še nisem bil, vendar pa so mi prijatelji povedali, da ni nikakršnih težav, saj jih je mogoče dobiti brez dolgega čakanja. Velja pa eno leto, torej dokler teče študijsko leto, nato jo je potrebno podaljšati. Tudi v domu v Rožni dolini zaenkrat nimam nikakršnih težav. Pretekli teden smo imeli pogovor z gospo Prežljevo, ki nam je zagotovila, da bomo tudi v prihodnje tujci enako tretirani kot Slovenci...«.

In kaj pravijo odgovorni?

Sodeč po izjavah pristojnih za to problematiko lahko rečemo, da na celem področju vlada precejšnja zmeda in da globalna rešitev zaenkrat še ni tako blizu. Božena Kenig z ministrstva za šolstvo nam je povedala, da so sicer sklenili načelni dogovor s kolegi s hrvaškega ministrstva o skorajšnji rešitvi tega problema. Končno rešitev in podpis sporazuma pa prepuščajo obema izvršnima svetoma. Po dosedanjem dogovoru naj bi do podpisa sporazuma veljal nekakšen »status quo«, kar po besedah Kenigove pomeni, da bo izobraževanje hrvaških študentov do nadaljnjega potekalo po dosedanjih predpisih. Kljub temu pa v ministrstvu za notranje zadeve tudi hrvaške študente že obravnavajo kot tujce, zaradi česar tudi oni potrebujejo dovoljenje za bivanje. Na šolskem ministrstvu so še poudarili, da se zavzemajo za načelo recipročnosti, kar pomeni, da naj bi dogovori na vladni ravni veljali enako, tako za hrvaške študente v Sloveniji kot tudi za slovenske študente, ki študirajo v Zagrebu. Po mnenju Kenigove so

trenutno najbolj pereča tri vprašanja: denar, zdravstveno zavarovanje in dovoljenje za bivanje. Vprašanje dovolilnic so prepustili notranjemu ministrstvu in za zdaj ni večjih težav, s problematiko zdravstvenih zavarovanj se bodo v prihodnje, predvsem po sklenitvi sporazuma, ukvarjali v ministrstvu za zdravstvo. Odprto ostaja le vprašanje denarja, zato v ministrstvu upajo, da bo sporazum s Hrvati sklenjen že do konca tega meseca, ko naj bi izšel tudi že razpis za prihodnje šolsko leto. Težje bo reševanje tega problema z ostalimi republikami, še zlasti s Srbijo. Tu se pogovori sploh še niso začeli, na ministrstvu pa poudarjajo, da je sklenitev sporazuma z ostalimi republikami po novem povsem v kompetenci izvršnega sveta. Igor Brlek, ki je v študentski vladi zadolžen za vprašanje sociale in zdravstva, nam je povedal, da je globalna rešitev tega vprašanja v rokah slovenske vlade in da študentska vlada tu ne more veliko pomagati. Kljub temu pa se trudijo, da bi položaj študentov iz drugih republik vsaj olajšali po načelu študentske samopomoči. Tako zbirajo obleko in hrano ter jo preko Rdečega križa razdeljujejo tistim, ki jo potrebujejo. Veseli pa bi bili, je poudaril Brlek, če bi se študentje tudi sami javili v njihovih prostorih na Kersnikovi 4, kjer dežurajo vsako dopoldne, in jim bodo skušali pomagati, kolikor bo le šlo. V kratkem pripravljajo v K4 tudi dobrodelni koncert, katerega izkupiček bo v celoti namenjen za pomoč vsem študentom iz drugih republik bivše Jugoslavije. Vendar pa je to, kot je dejal Brlek le lajšanje trenutnega položaja, ostalo bodo morali storiti v izvršnem svetu, kjer pa minister Vencelj in podpredsednik IS Malešič, s katerima so se pogovarjali pretekli teden, nista pokazala kake posebne pripravljenosti, temveč sta le poudarjala, da ima prednost vprašanje statusa beguncev. Jasno pa je, da je med slednjimi tudi veliko študentov, ki trenutno študirajo v Sloveniji. Kakorkoli že, na celovito rešitev tega problema bo treba še nekaj časa počakati. Upajmo le, da se pristojni v vladi zavedajo, da se tudi na tem področju dokazuje zrelost in socialna pravičnost države. Le tako bo Slovenija lahko postala socialno stabilna država in pravi dom vseh, ki v njej stanujejo, pa čeprav le v času študija...

Marko Hribar

POGUBNA POT

Mnogo nemških univerz je tik pred kolapsom. Izobraževalna politika zahteva večje pristopne omejitve za študente. Recept so sprejemni izpiti.

Norbert Lammert, častihlepni šolski politik CDU, v potrditev svojih stališč navaja pismo nekega državljana: pošiljatelj se pritožuje nad tem, da je njegov sin po petih letih prekinil študij filozofije in sedaj svojo srečo našel pri pouku slikarstva. Zakaj, se sprašuje oče, se fant ni takoj odločil za zanesljivo poklicno izobrazbo - bržkone nekaj ni v redu »v sistemu«.

Takšnega mnenja je parlamentarni državni sekretar Lammert, 43, že dolgo časa. Po nemških visokih šolah se po njegovem mnenju preganja vse preveč študentov, ki niso za študij. Takšnemu razvoju hoče sedaj konzervativec z ministrstva za izobraževanje napraviti konec z izpiti usposobljenosti.

S svojim načrtom, ki bi v prihodnje presejal študente, pa Lammert ni osamljen. Šolski politiki, kot je predsednik Visokošolske rektorske konference (HRK) Hans-Uwe Erichsen, sedaj priporočajo, da bi »začeli z izbirnimi postopki«. V HRK naj bi glede tega že vladal »pretežni konsenz«.

Tudi nekdanji predsednik Konference kulturnih ministrov (KMK) in berlinski senator za znanost Manfred Erhardt je za selekcijo »primernih prosilcev po ameriškem zgledu«.

CDU-politiki: »matura ne zadošča več«.

Dejansko danes za zanemarjeno situacijo na visokih šolah komajda še lahko krivimo profesorje in študente. Od leta 1977 se je število študirajočih povečalo za 75 odstotkov, medtem ko je število osebja ostalo skoraj nespremenjeno. Pri rekordni številki 1,72 milijona trenutno vpisanih študentov je kvaliteta pouka in raziskovanja postala dvomljiva (Spiegel 50/1991).

V Hamburgu je minuli teden 509 profesorjev protestiralo zaradi stanja na univerzi. V ostri peticiji (»Ustavite propad univerze«) so opozorili mestne oblasti, naj ne obljublajo pravic do izobraževanja, če jih nočejo zagotoviti.

Čeprav se medtem na vsakem rednem študijskem mestu drenjata dva študenta, povečanja kapacitet zaradi kočljivega finančnega položaja ni na programu. Vse to pa gre na roko konzervativnim šolskim politikom, ki že dlje časa delajo načrte, kako bi univerze ponovno spremenili v elitne institucije za izbrane študente.

Polemika se je zaostрила v lanskem novembru, ko je Visokošolska rektorska konferenca sklenila opustiti dolgoletno odprto politiko univerz. V strahu, da bi

slednjič v morju študentov potonila tudi sama univerza, so vodstva univerz uvedla pristopne omejitve v celi vrsti strok, kar je bilo doslej običajno le na visokih strokovnih šolah.

Pohvale za takšne zareze prihajajo predvsem iz gospodarstva, ki je že sedaj zaskrbljeno zaradi zadostnega števila strokovnjakov. To pa zlasti zato, ker je bilo l. 1990 prvokrat več študentov (1,59 milijona) kot pa tistih, ki naj bi se izučili za posamezno stroko (1,48 milijona) (p.s. gre za razliko med Studenten in Auszubildende).

Za nekatere šolske politike pa je v nevarnosti ravnovesje med razredi. Berlinski senator za znanost sviri pred podmladkom proletariata: »Poklicni izobraževalni sistem, kateremu smo dolžni hvalo za naše blagostanje, ne sme trpeti«. Vendar ni razlogov za paniko: Razmerje med bodočimi akademiki in strokovnjaki se v zadnjih letih ni bistveno spremenilo. V letu 1990 je še vedno v uk stopilo dvakrat toliko mladih ljudi, kot pa jih je začelo s študijem. Pred desetimi leti je bilo to razmerje tri proti ena.

Tako Zvezna republika v evropskih ozirih s kvoto akademikov 12,8 odstotka že dolgo ni več na vrhu, ampak neke v sredini. Ob tem se Švedi s 13,6 odstotki visokošolskih absolventov ali Norvežani z 22,4 odstotki ne pritožujejo zaradi presežkov umskih delavcev.

Potreba po akademikih bo prejkone vedno večja: Nedavno so izobraževalni eksperti EGS v memorandumu visokošolski politiki zahtevali več kvalificiranih inženirjev in naravoslovcev za bodoči notranji trg EGS.

Vendar pa zaradi takšnih ohrabrujočih zahtev delo na prenatrpanih univerzah ni nič lažje. Zato šikanira že načelna sodba ustavnega sodnika iz Karlsruhe-ja: Najvišje sodišče je pozvalo utrujene visokošolske učitelje k »bolj izčrpnim izrabi zmogljivosti«.

Dva prosilca za študij medicine sta nedavno tožila nad tem, da so izobraževalne kapacitete na zobnih klinikah postavljene prenizko. Imela sta prav, kajti danes so univerze dokončno »na poti v pogubo« (predsednik HRK Erichsen).

Kot posledica takšnih sodb bi dejansko lahko nastopil val pravičnikov, ki hočejo študirati. V bodoče naj bi namreč univerze prikaz svojih prostorskih zmogljivosti uskladile glede na numerus - clausus posameznih strok.

Osnova za ta prikaz pa konec koncev niso želje profesorjev, ki bi po možnosti najraje delali s čim manj študenti. Sedaj bo mogoče preveriti, če so visokošolski učitelji dejansko izčrpali vse možnosti.

Izboljšanje pogojev za študij, na kar je načrtovalce univerze opozorilo zvezno ustavno sodišče, oznanja tudi zvezni minister za izobraževanje Rainer Ortleb (FDP), ki je

doslej vsak predlog za omejitev pristopa do študija dosledno zavračal (»To je osebno mnenje parlamentarnega državnega sekretarja Lammerta«).

Vendar se je po sklepu dežel istočasno 1992/93 pojavil nekakšen poskusni model že za zimski semester, ki univerzam prvič omogoča, da del študentov izberejo po individualnih kriterijih - vsakič 15 odstotkov za stroki politične ekonomije in informatike. Eksperiment naj bi podpiral zlasti tekmovanje med študenti in univerzami. Vanje je doslej privločilo dober ducat visokih šol.

Po kakšnih postopkih in kriterijih bodo potemtakem izbrani ustrezni prosilci, še vedno ni povsod povsem jasno. Trenutno se razpravlja o sledečem:

- forsiranje maturantskih spričeval določenih tipov šol, ki pripravljajo na študijske stroke - matematično-naravoslovnih gimnazij na primer;
- izbirni razgovori s profesorji;
- specifični strokovni testi, ki bi »omogočali predvidevanje uspeha pri študiju« (Erhardt);
- bonus točke za »dobre študente« iz drugih zveznih dežel, o čemer je bilo

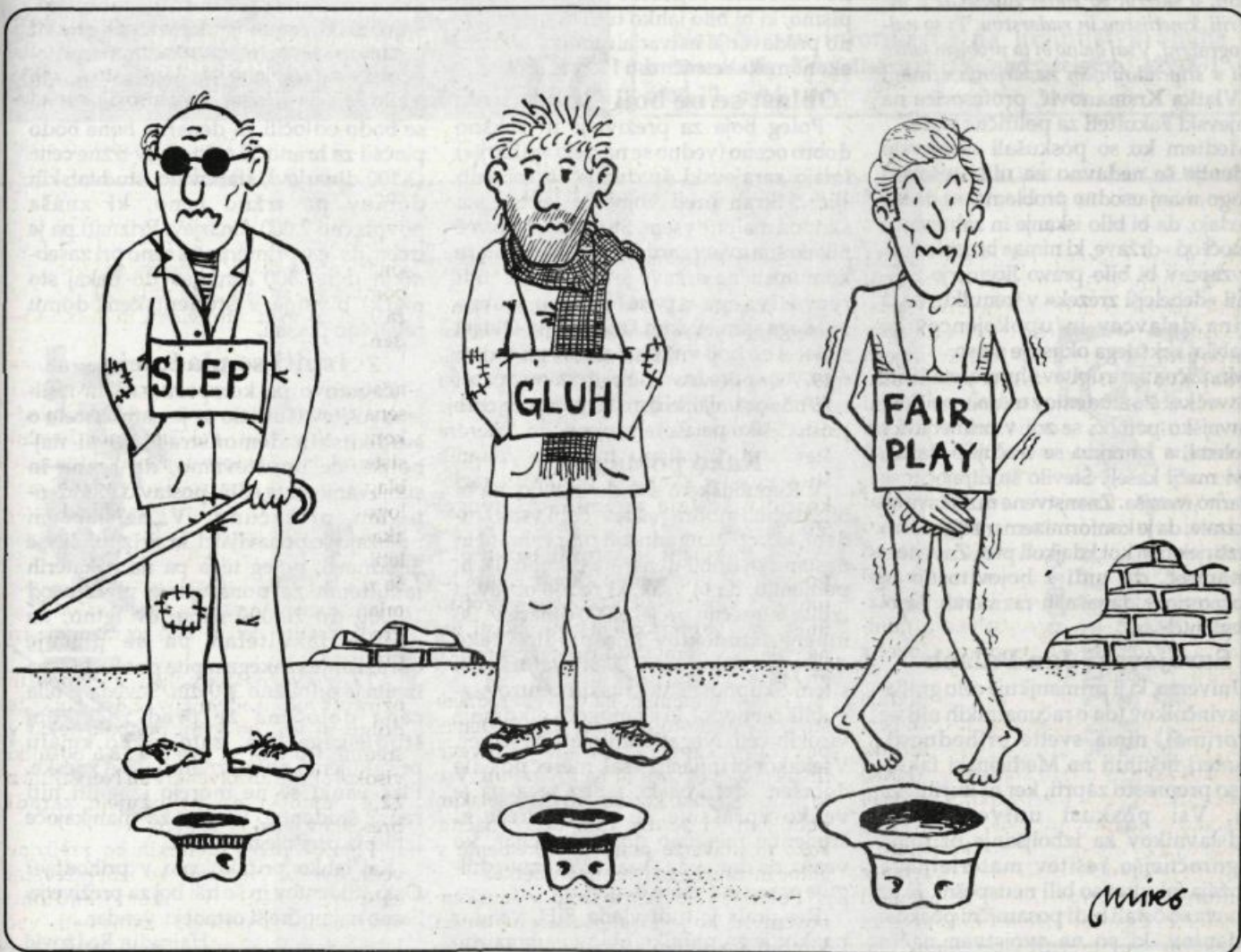
govora na Ludwig-Maximilians-Universität v Münchnu.

Liberalni šolski politiki imajo pomisleke pri podpori takšnim načrtom. Mnogi se bojijo, da bi se na ta način »posebni izbirni kriteriji« preveč razbohotili, kot je dejal posarski minister za znanost in sedanji predsednik KMK Diether Breitenbach (SPD).

Nasprotniki testov primernosti in izbirnih postopkov se zavzemajo za skrajšanje študija in izgradnjo visokih strokovnih šol. Ker 20 odstotkov neuspešnih študentov požre neizkoriščene kapacitete, visokošolski eksperti že na začetku študija priporočajo posvet o dolžnostih in dokazih o uspehih ter marljivosti. Tako bi študenti kaj hitro lahko spoznali, če ustrezajo zahtevam stroke in če so se pripravili dovolj angažirati.

Takšnih metod doslej ni bilo mogoče uveljaviti, ker navsezadnje stanejo precej denarja. Nasprotno pa so cenene elitistične izjave šolskega politika Lammerta: »Pot od gimnazije do visoke šole ne sme postati izobraževalno-politično 'opotekališče' naroda«.

Der Spiegel, 5/1992

NIKOLI SLABŠE!

Bosansko-hercegovske študente tare revščina. Uspešnost študiranja se meri z iznajdljivostjo študenta, da sploh preživi. Ocene v indeksih so postale nepomembne. Zato nikogar ne presenečajo dolge vrste fantov in deklet, ki pred mladinskimi servisi čakajo na kakršnokoli delo. Glede na to, da študentje delijo usodo celotne družbe, so tudi to populacijo doletele mnoge spremembe. Ena od teh je plačevanje šolnine celo za redne študente, kar naj bi v prihodnje postalo splošna praksa.

Štipendiranje nadarjenih?

»Mislim, da smo na pragu časov, ko bodo mladi sledili tradicionalnim družinskim poklicem. Republika namreč nima več možnosti, da bi prispevala k višji življenjski ravni študentov, kot se je dogajalo v preteklosti. Za študij je potrebno vedno več denarja in mnogi tega bremena ne bodo zmogli. Ne pozabite, da 45 odstotkov študentov izhaja iz družin, v katerih so starši zaposleni v industriji, kmetijstvu in rudarstvu. Ti so najbolj ogroženi. Vsaj delno bi ta problem lahko rešili s štipendiranjem nadarjenih,« meni dr. Vlatka Kršmanović, profesorica na sarajevski Fakulteti za politične vede.

Medtem ko so poskušali sarajevski študentje še nedavno na ulici reševati mnogo manj usodne probleme, se danes zavedajo, da bi bilo iskanje in zahtevanje pomoči od »države, ki nima« brezplodno. Pravzaprav bi bilo pravo licemerje zahtevati »debelejši zrezek« v trenutku, ko je večina delavcev in upokojencev že pozabila, kakšnega okusa je meso.

Množična zastrupitev s hrano leta 1988, ko je več kot sto študentov moralo poiskati zdravniško pomoč, se zdi v primerjavi s problemi, s katerimi se srečujejo danes, pravi mačji kašelj. Število študirajočih se nevarno manjša. Znanstvene raziskave so pokazale, da je konformizem med študenti razširjen bolj kot kdajkoli prej. Zavedajo se namreč, da tudi z bojevitostjo in odločnostjo v današnjih razmerah ne bi dosegli ničesar.

Sarajevski Jan Palach

Univerza, ki ji primanjkuje celo grafitnih svinčnikov (da o računalnikih niti ne govorimo), nima svetle prihodnosti. Nekateri inštituti na Medicinski fakulteti so preprosto zaprti, ker ni kurilnega olja. Vsi poskusi univerzitetnih predstavnikov za izboljšanje oziroma dolgoročnejšo rešitev materialnega položaja fakultet so bili neuspešni. Brez odmeva so ostali tudi posamični poskusi študentov, ki so na svojstven način

poskušali opozoriti na svoje težave. Malo je danes tistih, ki se še spominjajo imena absolventa Prometne fakultete, ki je, potem ko se je polil z bencinom, na dvorišču omenjene ustanove izvedel spektakularni samosežig. Nevedoč, kaj bo z diplomo prometnega inženirja, je sarajevski Jan Palach storil najmanj, kar je mogel. Za njim je ostalo le nekaj novinarskih reportaž in poslovilno pismo, ki bi bilo lahko tudi danes solidno predavanje ustvarjalcem politične in ekonomske resničnosti Herceg-Bosne.

Oblast se ne boji študentov

Poleg boja za preživetje in kakšno dobro oceno (vedno se najdejo »piflarji«) imajo sarajevski študentje še cel kup skrbi. Strah pred vojno in lakoto sta skupna malone vsem. Študentje niso več nikakršna avantgarda. Z ukinitvijo stare komunistične države je bilo konec tudi represivnega aparata, tako dobro znanega sarajevskim študentom. Oblast se torej ne boji več študentov, pa tudi ti niso več »poredni«. Če bi državni aparat sploh še obstajal, bi do napetosti verjetno prišlo. Tako pa...

Kako pomagati?

V Republiškem skladu menijo, da bi bila najbolj modra rešitev, če bi vsak študent, ki koristi ugodnosti pri prehrani in nastanitvi, dobil denar na pomoč. To bi pomenilo, da bi vsak, ki redno opravlja izpite, mesečno prejel 5.000 dinarjev. Po mnenju študentov ima predlog tako dobro kot slabo stran. Dobro zato, ker bi s tem Skupnost študentskih centrov izgubila monopol, ki ji omogoča diktiranje visokih cen. Negativnih plati pa je več. Vsekakor bi inflacija vsak mesec pojedla dobršen del kolača, poleg tega pa je veliko vprašanje, iz katere vreče bi študentje mesečno dobivali denar, ko vemo, da danes že »vsak vsakemu« dolguje ogromne vsote denarja.

Reagirala je tudi vlada BiH, vendar pa, kot je za politiko običaj, suhoparno

in brez konkretnih potez. Sicer pa večina študentov danes niti ne ve več, kdo je minister za izobraževanje. Eden odgovornih v tem ministrstvu je nedavno izjavil: »Proračunsko financiranje bo mogoče šele takrat, ko se sredstva ne bodo zlivala v različne sklade, ampak neposredno v proračun. Vlada bo, kot se za tržne pogoje spodobi, upoštevala zgolj kvaliteto in uspešnost študentov, tako da socialni cenzus ne bo več igral pomembne vloge. Študentom bo na njihovo zahtevo omogočeno koriščenje participacije na dva načina - z izplačilom denarja ali pa z denarnimi boni, kot je že zdaj v veljavi. Višina mesečne participacije bo 5.000 dinarjev, višjo (5.600 din) bodo imeli le nosilci srebrne značke univerze, torej študentje, ki imajo povprečno oceno 9,5 in več.«

To pa še ne pomeni, da se bo materialni položaj študentov izboljšal. Študentski center je namreč že objavil nove cene prehrane (8.100 din mesečno) in bivanja (od 905 za petposteljne do 3.157 za dvoposteljne sobe). Študenti, ki se bodo odločili za denarne bone bodo plačali za hrano 38 odstotkov tržne cene (3.100 dinarjev), stanovalci študentskih domov pa tržno ceno, ki znaša povprečno 2.000 dinarjev. Priznati pa je treba, da je v primerjavi s ceno pri zasebnikih (od 1.500 dinarjev do nekaj sto mark) bivanje v študentskem domu relativno poceni.

Izpiti se plačujejo

Zagotovo pa kompromisna in izsiljena rešitev (šušljalo se je namreč celo o študentskih demonstracijah) ni najboljša, če upoštevamo, da hrana in stanovanje nista edini postavki v študentovem proračunu. V najslabšem položaju so ponavljalci, ki so izgubili vse ugodnosti, poleg tega pa na nekaterih fakultetah za ponavljanje plačajo od 10.000 do 20.000 dinarjev letno, na drugih fakultetah pa se plačuje opravljanje vsakega izpita posebej. Cena izpita je približno 300 din. Seveda je bila cena določena že pred začetkom študijskega leta, zato lahko kmalu pričakujemo nove, znatno višje zneske. Plačevanju se ne morejo izogniti niti redni študentje, ko gre za manjkajoče izpite iz prejšnjega letnika.

Kaj lahko pričakujemo v prihodnje? Osip študentov in še trši boj za preživetje. Samo najmočnejši ostanejo, vendar...

Hajrudin Redžović

TRADICIONALNI KARATE DO

ZEN V GIBANJU

DRUŠTVO ZA BORILNE
VEŠČINE ZMAJ LJUBLJANA
PRIREJA ZAČETNIŠKI TEČAJ
TRADICIONALNEGA
KARATEJA. TEČAJ SE
PRIČNE 20. FEBRUARJA 1992.

INFORMACIJE IN VPIS:
VSAK PONEDELJEK IN
SREDO OD 19³⁰ - 20³⁰ V
TELOVADNICI GIMNAZIJE
POLJANE V LJUBLJANI IN PO
TELEFONU (061) 556-024 OB
ISTIH URAH.

STUDIA HUMANITATIS

obveščajo vse svoje stalne bralce in naročnike ter
vabijo nove, da se naročijo 6. letnik zbirke. V njej bodo
po znano dostopni ceni tale dela:

F. Braudel: *Materialna civilizacija, ekonomija in
kapitalizem, XV.-XVIII. stoletje* (zadnji del
trilogije, v 2 zvezkih)
H. Belting: *Podoba in njeno občinstvo v srednjem
veku*
Ph. Ariès: *Otrok in družinsko življenje v starem
režimu*
G. Deleuze: *Podoba-gibanje*
K. Blaukopf: *Glasba v družbenih spremembah*
E. Durkheim: *Incest-Samomor*

Cena letnika je 5.000 tolarjev. Plačate lahko v 1 ali 2
obrokih. Cena za poznejše naročnike se bo ravnala po
nemški marki.

Pohitite, štiri imenitne knjige so že natisnjene!

Naročila in informacije na uredništvu Studia
humanitatis, Kersnikova 4, IV. nad., telefon: 129-231,
med 12. in 14. uro.

TRIBUNA

TRIBUNA PARTY

sreda 26.2.1992

ob 22⁰⁰

KLUB B-51
GERBIČEVA 51a
LJUBLJANA
61000

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

predstavljajo

akcijsko komedijo

PREDMESTNI KOMANDOS

(Suburban Commando)

Intergalaktični plačanec, ki beži pred lovci na glave, si najame sobo pri predmestni ameriški družini.

Režija: Burt Kennedy.

V glavni vlogi: HULK HOGAN, zvezdnik »catcha«.

Igrata še: Christopher Lloyd, Shelley Duvall.

Vinci Vogue, ki je »že od malih nog vedel, da hoče delati filme«, torej ni veliko premišljal, preden se je odločil za vpis na AGRFT. Tam je naredil dva kratkometražnika (MOIRA, JANEZ PAVAROTI-POJOČA ŽABA), za druga dva kratka filma - v režiji Mihe Hočevarja - pa je zložil glasbo (na čisto glasbeno področje spada njegovo delovanje v bendu Markus 5 v zgodnjih osemdesetih letih). V filmu USODNI TELEFON (1987) Damjana Kozoleta je igral eno od obeh glavnih vlog.

Da je BABICA GRE NA JUG dejansko »medijsko najbolj promoviran slovenski film desetletja« in da je tako agresivna reklama tudi učinkovita, je postalo očitno ob slavnostni premieri tega filma, 17. decembra lani v Cankarjevem domu, ko je bila Srednja (Linhartova) dvorana razprodana že teden dni pred predstavo. Razen napovedane možnosti za nominacijo za Oscarja (in polemik, kijihje sprožila prijava za kandidacijo, pri čemer je bilo sporno prav vse, kar je pri tem moglo biti sporno: Slovenijašenibilapriznana kot neodvisna država /ZDA nas še zdaj ne priznavajo/; film ni bil predvajan na rednem sporedu naših kinematografih; komisija, ki je sprejela to odločitev, naj ne bi imela ustreznih pooblastil) je svoje prispevalo tudi zlovešče opozorilo, da BABICA morda sploh ne bo prišla na redni spored v slovenske kinematografe. Uresničila se ni ne prva ne druga napoved: BABICA ne bo kandidirala za Oscarja, v drugi polovici februarja pa naj bi bila njena premiera v ljubljanskem kinu Komuna. Slednja novica bo seveda najbolj razveselila vse tiste, ki so hoteli dobiti vstopnico za predstavo v Cankarjevem domu, a jim to ni uspelo, koftudi tiste (in teh gotovo ni malo), ki se sicer niso zapodili v Cankarjev dom, a bi se jim vseeno zdelo lenokolikopreneumno, da bi ravno slovenskega filma, ki je po dol-

BABICA GRE NA JUG

Grandma Goes South

Proizvodnja: Vogue and Kline/Tokuma Japan Corp., 1991.

Režija in scenarij: Vinci Vogue Anžlovar.

Fotografija: Peter Bratuša.

Glasba: Vinci Vogue Anžlovar.

Igrajo: Majolka Suklje, Bojan Emeršič, Nataša Matjašec, Marko Derganc, Gojmir Lešnjak, Andrej Rozman, Robert Prebil, Alojz Svete, Igor Korsič, Draga Potočnjak, Aljoša Rebolj.

Vinci Vogue Anžlovar, 28-letni (rojen 28. oktobra 1963) avtor filma BABICA GRE NA JUG (bil je ne samo režiser, temveč tudi producent filma, poleg tega je zanj napisal scenarij in glasbo), je nekaj svoje ljubezni do te umetnosti gotovo podedoval po materi, Hildi Anžlovar, ki je pred štiriindvajsetimi leti ob Maksu Furijanu, Miri Danilovi, Janezu Rohačku in Igorju Koširju zaigrala v znanem kratkometražniku Karpa Ačimovića-Godine PIKNIK V NEDELJO (1968).

gemčasu vzbudil tolikšno zanimanje pri nas, ne mogli videti v kinematografih. Odločitev »predvajati ali ne predvajati« pa tokrat ni bila odvisna od volje katerega od naših distributerjev oziroma

porabijo slovenski filmski izdelki), Slovenija ni udeležena niti s tisto minimalno vsoto, ki bi zagotavljala razpolaganje z njim vsaj na našem tržišču.

Igor Kernel

prikazovalcev filmov, temveč je bila v celoti v rokah založniške hiše Tokuma Japan Corporation, ki je BABICO financirala in sedaj razpolaga z vsemi pravicami zanj. Popolnoma naravno je seveda, da bodo vsi naši avtorji, ki imajo voljo do ustvarjanja in obenem ustrezne sposobnosti, tudi v prihodnje delali za partnerje, ki bodo njihove projekte pripravljali denarno podpreti, značilno (in po svoje tudi zabavno, če hočemo biti cinični) za nered na vladni in zakonodajni ravni na tem področju pa je, da je odločitev o tem, ali smemo videti najnovejši slovenski film (ki jih nikoli nismo ravno množično proizvajali in jih tudi v bodoče ne bomo), prvi po priznanju Slovenije kot neodvisne države, prepuščena modri poslovni politiki nekakšnih »Japoncev«. Njim moramo biti nato še hvaležni za to uslugo (v naših razmerah to niti ni nujno najslabše, kajti če bi bila usoda BABICE kakorkoli odvisna od dobre volje ministrstva za kulturo, potem ta film pač nikoli ne bi bil posnet.) Vinci Vogue je torej storil tisto, kar je bilo v njegovem položaju edino pametno, paradoksalno pa je, da prav tisti, ki bi morali biti sposobni definirati naše globalne interese na filmskem področju v odnosih do drugih držav, v tem smislu neprimerno močnejših od nas, namesto tega raje govoričijo o »tržnosti«, kar so znali že prejšnji oblastniki v letih agonije boljševiskega sistema. Princip stoodstotnega pokrivanja stroškov proizvodnje slovenskih filmov s strani države, kar je bilo še pred nekaj leti v veljavi, se sicer ni izkazal za najboljšega, po drugi strani pa je - milo rečeno - prav gotovo nesmotno, da pri celovečercu, kakršen je Anžlovarjev BABICA GRE NA JUG (posnet naj bi bil za četrtno vsoto, kijo običajno

SPORED LJUBLJANSKE KINOTEKE

17.02.92

PREBUJENJA
(AWAKENINGS), ZDA,
1990. Režija: Penny Mar-
shall. Igrajo: Robin Wil-
liams, Robert De Niro,
Julie Kavner, Ruth Nelson,
John Heard, Penelope
Ann Miller.

18. - 20.02.92

MOŽ IZ CADILLACA
(CADILLAC MAN), ZDA,
1990. Režija: Roger
Donaldson. Igrajo: Robin
Williams, Tim Robbins,
Pamela Reed, Fran Dres-
cher, Zack Norman, An-
nabella Sciorra, Lori Petty,
Paul Guilfoyle.

**REVIJA FILMOV DUS-
TINA HOFFMANA**

21. - 24.02.92

TOOTSIE, ZDA, 1982.
Režija: Sydney Pollack.
Igrajo: Dustin Hoffman,
Jessica Lange, Teri Garr,
Dabney Coleman, Charles
Durning, Bill Murray, Syd-
ney Pollack, George
Gaynes, Geena Davis.

25. - 26.02.92

DIPLOMIANEC (THE
GRADUATE), ZDA, 1967.
Režija: Mike Nichols.
Igrajo: Anne Bancroft,
Dustin Hoffman, Katharine
Ross, Murray Hamilton,
William Daniels, Elizabeth
Wilson, Brian Avery, Wal-
ter Brooke.

27. - 29.02.92

RAIN MAN, ZDA, 1988.
Režija: Barry Levinson.
Igrajo: Dustin Hoffman,
Tom Cruise, Valeria
Golina, Jerry Molden, Jack
Murdock, Michael D.
Roberts.

Prosimo občinstvo, da
ne zamuja predstav.

BISERI ZA OGRILICO

MALI VÉLIKI MOŽ

S filmom **Prebujenja** in **Mož iz cadillaca** (prvič predvajan v Ljubljani!) se v Kinoteki izteka ciklus, posvečen *Robinu Williamsu*. V petek, 21. februarja, pa se že začneja revija, ki se navezuje na film **Billy Bathgate** (1991, r. Robert Benton) in na **Dustina Hoffmana**, ki v njem nastopa v glavni vlogi. Ta ameriški filmski, gledališki in TV igravec, ki je v nekem intervjuju prostodušno izjavil, da je začel igrati, ker je na ta način hotel preseči kompleks manjvrednosti zaradi svoje nizke rasti, je svojo prvo filmsko glavno vlogo dobil v **Diplomirancu** Mikea Nicholisa, prinesla pa mu je nominacijo za Oscarja in čez noč je postal filmska zvezda. Igral je mladeniča, ki je sicer diplomiral, a nima nikakršnih ciljev v svojem življenju, tako da postane lahek plen privlačne pohotnice srednjih let (A. Bancroft) in se reši šele s pomočjo njene hčerke (K. Ross). Ta vloga mladega izgubljenca je več kot značilna, saj je Hoffman tudi kasneje upodabljal izrazite antijunake, nevrotične mladeniče, ljudi, ki izstopajo iz svojega okolja in se mu nikoli v resnici ne prilagodijo: lahko preprosto pustijo, da jih življenjski tok nosi, kot se mu zahoče (**Diplomiranec**; **Alfredo, Alfredo**); včasih to okolje poskušajo spreminjati (**Lenny**) ali ga razkrinkati (**Vsi predsednikovi možje**); spet drugič jih to okolje izobči (**Polnočni kavboj**; **Metulj**) oziroma so se mu proti svoji volji prisiljeni upreti z nasiljem (**Slamnat psi**; **Maratonec**; **Vlomilec na prostosti**); kjer vse to ni

mogoče, pa Hoffmanovi junaki postanejo tisto, kar niso (oče, ki prevzame vlogo matere v **Kramer proti Kramerju**; možki, ki je - da bi preživel - prisiljen »postati ženska« v **Tootsie**), oziroma se popolnoma zaprejo vase (**Rain man**). Zdi se torej, da Hoffman s svojo na prvi pogled iskreno izjavo o »zdravljenju kompleksov« ni povedal vsega in da gre pri njem za nekakšno bolešno »iskanje samega sebe«, le da je po petindvajsetih letih igranja v filmih še vedno tam, kjer je bil v **Diplomirancu**: ko se je po številnih nominacijah za Oscarja, ki ga je za vlogo v **Kramerju proti Kramerju** tudi dobil (ostalih nagrad in priznanj nima smisla naštevati), že zdelo, da se je Hoffman dokončno »našel« in se nikoli več ne bo mogel »izgubiti«, si je privoščil neverjeten »flop« z **Ishtarjem**; naslednjega leta je sicer zablestel z **Rain manom**, nato pa je - kot bi se ustrašil tega uspeha - do nespoznavnosti skril svojo identiteto pod masko Mumblesa v **Dicku Tracyju**. Tako kljub nekaterim izvrstno naštudiranim igralskim stvaritvam Dustin Hoffman ne daje vtisa »tehnika«, temveč nekoga, ki so zanj njegove vloge »življenje samo«, ker mu - v večji meri kot večini njegovih poklicnih kolegov - igra pomeni »preživetje« v smislu osebnostnega poistovetenja z liki, ki jih upodablja.

Igor Kernel

Uspelo mi je, ker sem postal tisto, kar nisem: Dustin Hoffman v filmu *Tootsie*.

OD TOD DO VEČNO STI?

Pred pari številkami sem imel v recenziji Kraljevega ribiča Terryja Gilliam. Fino, porečete, film smo si že ogledali in je čisto kul, loti se raje česa novejšega. Toda stvar je v tem, da sem ob tisti priliki zapisal nekaj, s čimer se po ponovnem ogledu filma ne bi čisto strinjal.

Pisati recenzijo filma, ki ste ga videli pred par meseci, po možnosti čisto mimogrede, ni preveč hvaležen posel. Precej detajlov človeku uide iz spomina, ostane samo splošni vtis, ki pa zna biti precej varljiv. Ker računam, da ste si v Kinoteki ogledali *Brazil*, se bom najprej malo posul s pepelom (javna samokritika, kaj hočemo), nato bom povlekel nekaj paralel med obema filmoma ter na koncu dodal še par besed o stvari, v kateri se oba filma razhajata - razpletu zgodbe.

Kraljevi ribič ima več skupnega z *Brazilom* kot pa z njegovim predhodnikom, *Pustolovščinami barona Münchausna* (ki mu z malo zlobe kar privoščim polom, saj v filmu poleg Gilliamovega stila res ni ničesar, čeprav je ob prvem gledanju fascinanten). *Brazil* je Gilliamovo videnje totalitarizma, ki spotoma parodira totalitarizem, sci-fi filme in samega sebe. Ne brez razloga je Lawrence G. Paull, scenograf dve leti prej nastalega filma *Blade Runner* (Ridley Scott, 1983), dojel *Brazil* kot zavesten posmeh »slabemu okusu *Blade Runnerjevega* postmodernizma.« Nekaj podobnega bi lahko rekli

za Kraljevega ribiča ter cinizem in hladnost eighties New Yorka.

Če za hip naredimo vizualno primerjavo *Brazila* in Kraljevega ribiča, takoj opazimo, da imamo še vedno opravka s starim »širokokotnim« Gilliamom, čemur konec koncev botruje Roger Pratt, direktor fotografije pri obeh filmih. Gilliam ima zanimivo uporabo širokokotnega objektiva, katerega cilj ni globinska ostrina (kar sta počela Orson Welles in Laurence Olivier v štiridesetih), temveč prikaz utesnjenosti junaka v svetu, ki ga ne razume (Jonathan Pryce alias Sam Lowery v *Brazilu*) ali pa, kombiniran s kamero iz roke in subjektivnim pogledom, prikaz nerealnega dožemanja stvarnosti (pijani Jeff Bridges alias Jack Lucas v *Kraljevem ribiču*). V nobenem izmed obeh filmov ni niti sledu o kakšnem teleobjektivu, ki bi svet naredil izčiščen in lep.

Tudi dialogi so v obeh filmih nepozabni (npr. De Nirovo nakladanje o mamljivosti serviserskega posla v *Brazilu* ali pa Bridgesova replika »A suicidal paranoiac will do anything to get laid« Mercedes Ruehl v *Ribiču*). Zakaj se mi je torej

zapisalo, da je Gilliam začel delati samo še filme in nič več?

Kot se spomnite, je konec *Brazila* na prvi pogled tragičen: Sama Loweryja sesujejo na zaslišanju, izgubi žensko svojih sanj, za razsuvaški konec se izkaže, da je bil samo Loweryjeva sanjarija, s katero bi zasliševalcem izdal Tuttlovo skrivališče. Toda Samu se kljub temu uspe izogniti pasti z bebastim ponavljanjem *Brazila*, popevke, ki jo je pobral od Tutla. Pri *Ribiču* pa gre za najbolj klišejski happy end, nevreden Gilliam. Seveda bi lahko ugovarjali, češ da je Gilliam samo režiral in ni bil avtor scenarija, toda zaradi klišejskega konca pade cel film.

Simptom prilepljenih srečnih koncev seveda ni

nov. Očitno diskrepanco med filmom in njegovim koncem se je dalo opaziti npr. v *Usodni privlačnosti* (Adrian Lyne, 1987) in *Ruski hiši* (Russia House, Fred Schepisi, 1991 - pri nas je še nismo videli, toda fani Michelle Pfeifer in Seana Conneryja si ju lahko ogledate na sliki). Pri zadnjem filmu je stvar najbolj očitna: gre za zvesto filmanje Le Carrejeve knjige, ki ji je na koncu dodan prizor prihoda Michelle Pfeifer iz Rusije k Seanu Conneryju.

Ko sem ravno pri Michelle Pfeifer, bi omenil Čudovita brata Baker (Steve Kloves, 1989) kjer v eni glavnih vlog nastopa tudi Jeff Bridges, čigar vloga je podobna tej v *Ribiču*. Kloves za razliko od Gilliamu pusti odprt konec, kar naredi film za spodobno melodramo, Gilliam pa se je ujel na kliše in popackal sicer brezmadežen film. Happy end je sicer čisto OK, toda ne kakršenkoli in ne povsod. V teatru je dolgo časa prevladovala tragedija, ki je v filmu s prevlado hollywoodskega principa izpolnjevanja želja skoraj izumrla. Veljalo bi jo obuditi od mrtvih. Več tragedije, prosim.

U.P.

LET 3 - EL DESPERADO (HELIDON)

Nekoč up, sedaj že etablirani rokerji reške scene. Od Let 2 pa do Let 3 bi fantje dandanašnji bili vsekakor ena najmočnejših rokarskih zasedb v Jugoslaviji, če bi le-ta še obstajala. Skupina se lahko pohvali z odličnim pedigreejem, saj je del te aktivno oblikoval reško sceno v punk Termiilih. Temu dejstvu lahko pripišemo tudi predelavo klasike taistih Termitov Vjeran Pas na plošči El Desperado; ta poleg tega ponuja še nekaj potencialnih hitov, sicer pa več o plošči v sosednji rubriki. Zelo dobro.

RAZLIČNI - THE DEF US DO PART (DEF AMERICAN)

Kompilacija založbe Def American, ki pravzaprav odseva vizijo ameriškega rocka, kot ga vidi mesija Rick Rubin. Gre za izdelke zadnjih dveh, treh let, ki jih je producersko požegnal omenjeni možakar. Najbolj znano ime so vsekakor Slayer, pa takoj za njimi Black Crowes, Wolfsbane in Danzig. Mogoče malo manj razvpiti, pa še vedno pošteni rokerji so Masters Of Reality, za katerimi so tu še Trouble in AC/DCjevski The Four Horsemen. Dober izbor, dobri bendi, dobra plošča.

THE CLASH - THE SINGLES (COLUMBIA)

Enojni CD na katerem je zbranih 18 skladb, seveda kot že naslov pove - singlov, zame najboljšega, punk benda. Seveda manj popoln izbor kot na dvojni The Story Of The Clash, vendar za nove fane dober začetek za spoznavanje benda, ki naj bi se po nekaterih govoricah spet zbral; seveda proti tehtnemu denarnemu nadomestilu. Sicer pa zbirka, pri kateri ne moreš zgrešiti. Zelo dobro.

THE JAM - GREATEST HITS (POLYDOR)

Skupina, ki je v burnih punkovskih časih skrbela za oživljanje mod tradicij, po drugi strani pa skušala stopati v korak s kolegi na okopih punka. Bilanca '77-'82: sedem plošč in nekaj singlov; zadnjih vsekakor manj kot devetnajst - toliko je namreč skladb na Greatest Hits. Plodna kariera, ki se je nadaljevala s solo projekti šefa Paula Wellerja; resda manj učinkovitimi, kajti s projekti, kot je bil npr.: Style Council, je močno pobrcal v temo belega soula sredi osemdesetih. Pa nič ne de; bili so The Jam in Greatest Hits je korekten pregled petletne kariere. Zelo, zelo dobro.

II

(PO)LET 3

Pred dobrimi štirimi leti, natančneje novembra 1987, se je v trgovinah pojavila plošča Rijeka - Paris - Texas; na njej so se predstavili mladi reški bendi, njen pomen za reško glasbeno sceno pa je bil približno takšen, kot ga je imel l. 1981 beograjski Paket Aranžman, torej odlična predstavitev neke scene. Med sodelujočimi skupinami so se pojavili tudi Let 3, ki so, kot se je kasneje izkazalo, ostali tako in drugače najbolj angažirani. Rezultat kontinutete njihovega dela je tudi nova plošča El Desperado.

Prvi podatki o skupini so znani z začetka leta 1986, ko naj bi skupina nastala in kmalu nato nastopila na YURM-u, v Zagrebu. Aktivno delo jih je kot Let 2, ki so se v začetku naslednjega leta preimenovali v Let 3, peljalo navzgor relativno hitro; kot že rečeno, je, po še enem YURM-u in festivalu v Subotici, ob koncu isega leta, izšla Rijeka - Paris - Texas, sledila pa je serija koncertov Forza Fiume, ko so se prvič predstavili tudi v LJ. V naslednjih dveh letih so se vzpenjali še bolj strmo: nastopili so na Novem Rocku '88 in nanizali vrsto koncertov po Avstriji, Madžarski in Italiji ter izdali ploščo Two Dogs Fuckin'. To so predstavili na promocijski turneji po YU in z energičnim scenskim nastopom, v katerem so poleg muzike demonstrirali še velike količine perja, priložnostno domačo žival, blato za mazanje ali kakšno drugo bizarno scensko pomagalo. Let 3 so torej v tistem času bili nekakšen koncertni hit brez velikega hita. Kot naročen se je nato prijel štiklc Izgubljeni in močno markiral pot, po kateri so se Let 3 gibali naprej. Koncertno izredno aktivni so lani končali na Novem Rocku in rutinirano pobrali smetano, malce tudi po zaslugi os-

talih sodelujočih. Po tem so v Ljubljani igrali še dvakrat in na koncu je v začetku letošnjega leta izšla njihova druga plošča El Desperado.

Ta pravzaprav izraža dvojnost, ki je za Let 3 nova. Gibljejo se namreč med tipičnim Let 3 odštekem in nagibi k varnim okvirom sredinskega rocka. Na srečo prevladujejo, glasbeno sicer manj, zato pa skoraj po pravilu tekstovno tipične Let 3 formule. Vsekakor je hit prva polovica plošče, kjer so naslovna El Desperado, pa priredba disko hita Lady Marmelade - Voules Vous, zatem Fuck Famiglia, priredba Termitov Vjeran Pas in Pokvarena Žena. Druga polovica plošče je bolj tipično drveča, odstopa tehtna Pogibe. Ob vseh podatkih morda še ta, da je El Desperado prvi reški CD, na katerem Let 3 v maniri zahodnih vzornikov dodajajo še štiri bonus skladbe; dve res stari, Sam U Vodi in U Rupl Od Smole, ter dve s Two Dogs Fuckin', Ne Trebam Te in We Are Lost, angleška priredba mega hita Izgubljeni.

Na plošči El Desperado, ki je več kot korekten izdelek, kljub nekaterim pop faktorjem torej še zmeraj prevladuje tipični Let 3 zvok, ki je seveda predvsem izhodišče za žive Let 3. V živo so namreč uspeli in predvsem kot taki lahko funkcionirajo; to jim glede na aktivno preteklost in seveda sedanost teoretično ne bi smelo povzročati težav. Ob vsem tem je sooblikovanje reške scene potemtakem nujni vsakdan Let 3, ki koncertirati pravzaprav morajo, če hočejo ostati kjer so ali, bolje, stopiti korak naprej. Upam, da se tega res zavedajo in tako res živijo; v nasprotnem primeru bomo namreč izgubili pošten rokenrol bend.

Igor Ivanič

STATIS- TIKA

Statistika je načelno duhamorna zadeva, ki se gnusi vsem poštenim rokerjem. To je tudi predmet, s katerim sem se najdlje (pretežno neuspešno) ukvarjal v svoji sicer blesteči akademski karieri. Tisti, ki si ne drznejo priznati, da statistike sploh ne štekajo, so si izmislili stopnjevanje »laž - velelaž - statistika«. Vsemu temu navkljub bom danes začel s statistiko. Takole: Koliko prebivalcev ima Ljubljana? Menda kakih 300.000. Potem je tu še lep kos Slovenije (samostojne in suverene države), ki gravitira k prestolnici, pa naj gre za službo in šolo ali kino in teater. Verjetno bom dovolj skromen, če zapišem, da je gravitirajočih državljanov vsaj 200.000. Če seštejemo ene in druge, dobimo okroglega pol milijona. To bodi spremenljivka x.

Za drugo spremenljivko se je potrebno sprehoditi po ljubljanskih nočnih lokalih, ki naj bi zadovoljevali potrebe prej seštete populacije, in sicer nekje na začetku tedna. Denimo, da je v Turistu srednje obiskan jazz večer, kar pomeni nekaj deset ljudi, da je podobno v K4, večina klubov pa je tako ali tako zaprta. V Drami bo le nekaj gostov, v Kantini enako, ampak če se boste zares potrudili, bo vsota vseh ponočnjakov za ljubljanskimi šanki morda dosegla številko 200. To bodi spremenljivka y.

Naš račun je takle:

$(Y : X) \times 100 = \% \text{ ponočnjakov v populaciji}$

oziroma:
 $(200 : 500.000) \times 100 = 0,04\%$

oziroma, če hočete bolj po domače, med deset tisoč statističnimi potencialnimi obiskovalci, ki so jim nočni klubi namenjeni, se bodo tam znašli le štirje. Takorekoč ima vsak Ljubljčan statistično gledano več možnosti, da ga povozi tramvaj ali popapa morski pes, kot da se v ponedeljek znajde v lajfu. Kar je, morate priznati, turobna perspektiva.

Da lastniki tukajšnjih klubov, diskotek in beznic, pa najsi gre za študentsko organizacijo ali jugo-mafioze, niso ravno v najboljših odnosih s statistiko, kažejo njihovi napor v zadnjem času: namesto da opustijo nerentabilen posel, iščejo nove in nove načine, da bi ljudi zvalili za svoje šanke. V K4 jim je padla sekira v med z balkansko-ciganskimi večeri, sesuli pa so tudi dogmo, da se ob petkih ne izplača pripravljati posebnega programa. Folk naj bi ta dan ne glede na vse trumoma hodil ven in je zato vsak strošek odveč. Pa se je

IN

pokazalo, da so *Psihomodo pop* privabili bistveno več ljudi, kot bi jih sicer prišlo na tisto petkovo pivo. Gotovo bo enako z Miladojko in če bodo v tem stilu nadaljevali, bodo petki v K4 počasi spet in.

Še bolj norega projekta so se lotili v Palmi, kjer skušajo reanimirati nedeljo s preizkušeno blagovno znamko *Junior Design*. No, štimunga nikakor ne gre mešati s petkom, saj je vse skupaj zelo coll & jazzy. Še najbolj bizarno pa je, da zadeva štarta že zgodaj popoldne in smo se sicer zagrizeni after midnight tipi na premieri srečali v času tv dnevnika. Bomo videli, kako bo stvar stekla, vsekakor pa šefi že sedaj za pomlad napovedujejo športne aktivnosti na prostem & podobne čudeže.

Iz Turista pa sem prav danes dobil prijazen dopis, ki dokazuje, da tam že mislijo na naslednje stoletje. Očitno so mnenja, da rock'n'roll + pir + čaše lomim + fuzbal niso zadosten garant za svetlo prihodnost, zato so si omislili sredin *video show party*.

Video zato, ker ga bodo prenašale in snemale vse mogoče in nemogoče slovenske televizije, za nameček pa bodo dogajanje besno prenašali tudi iz diskoteke v diskoteko (taisto), na dveh velikih in kupu manjših ekranov. Reportaže o vsem boste potem lahko poslušali na radiu in brali v časopisih. Kako bo zadeva zares izpadla, bom verjetno lahko poročal že v naslednji Tribuni.

Skratka, fantje in dekleta se trudijo, čeprav je njihov končni cilj pretežno nizkoten: profit, profit & profit.

Ampak brez panike! Tudi če ciganom in videu spodleti, bo poslej za svecki imidž Ljubljanke skrbela policija, ki je je v nočnih urah vse več po naših ulicah. Minuli ponedeljek sem v centru naletel na pet patrulj, kar pomeni, da je na dvajset ponočnjakov prišel en policaj. Spodbudno. V lokalih se več ne počutiš varnega zaradi racij, na cesti pa te na vsakem vogalu čaka zaseda.

Taisti ponedeljek so mi tako vročili plačilni nalog, na katerem je bil lep logo logo -10%. V denarnici, seveda. Da ne bo pomote, ničesar nisem napihnil (komu hudiča pa se ljubi zapijati ob ponedeljkih!), ampak kakšen razlog se vedno najde. Za -10%, namreč.

In tako ni čudno, da se ljudje tako radi pridružijo tihi (in tudi smrčči) večini; zakaj bi se trapili z roko pravice, ko pa je alko tako drag, da se je edino pametno zapiti doma, horsa si je itak treba šibati v žile na kakšnem skritem kraju, sex pa se v razvitem svetu dogaja po telefonu.

Gary Gray

MI

K N J I G E K N J I G E

MARCEL ŠTEFANČIČ, JR.: FILMSKI ALMANAH 91

Avtor *Najboljših let našega življenja*, *Vrnitve najboljših let našega življenja* in *Prekletstva najboljših let našega življenja* je udaril ponovno, tokrat s filmskim almanahom 91, *Leto v življenju najboljših let našega življenja*. Knjigo, ki noče biti nič, kar je nad spominom, in nič, kar je pod spominom, knjigo, ki je točno filmski zgodovinski spomin preteklega leta. Na več kot dvesto straneh almanaha lahko najdete vseh 137 filmov, ki so bili v lanskem letu premierno prikazani v kinu (izvzeti so porniči in retrospektive). Vsi so opremljeni s precej bogato najavno špico (poleg režije, scenarija in igralcev še kamera, scenografija, glasba in - kjer pride v poštev - avtor specialnih efektov), komentarjem ter skoraj vsi s sliko.

Komentarje sestavljajo Štefančičevi članki ali deli člankov, objavljeni v glavnem v Mladini, tako da lahko v njih najdemo že znane ideje, sistematično zbrane skupaj in urejene po abecedi od *Air America* do *Žrela 3-D*. Nekateri izmed filmov se dičijo z nazivom filma ali kulta leta, osem lanskih filmov je bilo krahov, nekateri komentarji pa so posvečeni posameznim

obrazom, ki smo jih lani najraje videvali na filmskih platnih. Navedene so tudi morebitne nagrade.

Filmom sledijo filmografije režiserjev, opremljene z bogatimi opombami. Te opombe se lahko bere tudi same zase in bi kot samostojen tekst lahko nosile naslov »Kdo česa ni naredil: režiserji soimenjaki«. Zelo priporočljivo branje, če ste npr. sveto prepričani, da je Paul *Total Recall* Verhoeven sin Michaela *Das Schreckliche Mädchen* Verhoevena ali pa, da je dr. George *Mad Max* Miller režiral *The NeverEnding Story II*. Da pa se tudi bolj izvedeti posvetne trače, denimo, kdo je spal s sestro Garryja *Pretty Woman* Marshalla. Na koncu je dodano še kazalo originalnih filmskih naslovov za tiste med nami, ki jim prevedeni naslovi prehitro izpuhtijo iz spomina.

Če torej potrebujete kakšen podatek iz najavne špice obskurnega lanskega filma, če ste MŠJ-ev fan ali pa če se hočete poučiti o utripu filmskega sveta v preteklem letu izpod peresa največjega poznavalca Hollywooda v Sloveniji in okolici, pohitite. Za naslednje leto je namreč obljubljen nov almanah.

U.P.

K N J I G E K N J I G E

SLOVAR SLOVENSKEGA KNJIŽNEGA JEZIKA - I.-V., Državna založba Slovenije, Ljubljana 1970-1991.

I'm just a boy whose intentions are good, oh, Lord, please don't let me be misunderstood.

Slovar slovenskega knjižnega jezika je izdan. Kdo ga je izdal, ne izdam, ker je že tako ali tako dovolj izdanega. Sam slovar izdaja izdanost (in hkrati dvojno izdajanje, kot bo skušano biti izdano nekoliko nižje), izdajajoči pa izdajamo (jasno, hlinimo) pisno pokorščino, čeravno nujno zgrešimo Izdano. Izdajalec, bereš.

Cela veriga bi lahko prijetno počila, če bi Izdani (pa tudi izdani) lahko (uspel) izdal (izdati) samega sebe. Tako pa (se zdi) lahko izdaja poteka le zunaj njega (zgolj posredno, preko izdajajočega). Sam lahko izdaja le izdajajoče. Živa beseda napada mrtev jezik in obratno.

Jezik je potreben, da je govorjenje razumljivo. Govorjenje je potrebno, da se jezik oblikuje. To je nujna (ničta) točka njunega navideznega premirja, dogovora, sodelovanja, sopripadanja, soodvisnosti, ki se v nenehnost ponavlja skozi izdajanje. Izdajanju ne konca, ne zvonca...

Čisto lahko pa, da ti deklica (o oprijeti majčki in tistim spodaj kdaj drugič), ob tem, ko ti prinese jabolko, dva, prišepne, da je slovar morda roman o jeziku, da je v njem jezik obsežen samo na način pisave - v pisavi, pisanju. In v takem trenutku lahko

začutiš, da se znotraj tega nekaj vendarle premika, na način izdajanja, seveda, toda (torej) nujno zunaj Izdanega. Začutiš dvojno izdajanje Izdanega (torej slovarja nasploh in Slovarja slovenskega knjižnega jezika posebej). Navzdol izdaja izdajajočega (vsak posamezen govor), navzgor pa izdani izdajalec izdaja Logos jezika kot jezika - gramatiko...

Izid te promiskuitete izdajanja ne more biti izdan (pogled od zunaj ni možen) in če je pri vsem tem kaj lepega, je to prav to. Naj ti izdam. Ne vem natanko, kaj izdajam...

Kakorkoli, ideja slovenske pismenosti je po enaindvajsetih letih bravurozno skomponirana v petih nepregledno preglednih stavkih. Postavljen je dom, spomenik in nagrobnik hkrati. Nekaj slednjih je bilo žal potrebnih tudi za sodelavce, ki so preminuli pred pragom grajenega doma - (na nek način) na tujem, čeprav so ga poznali bolje od tistih, ki naj bi v njem domovali.

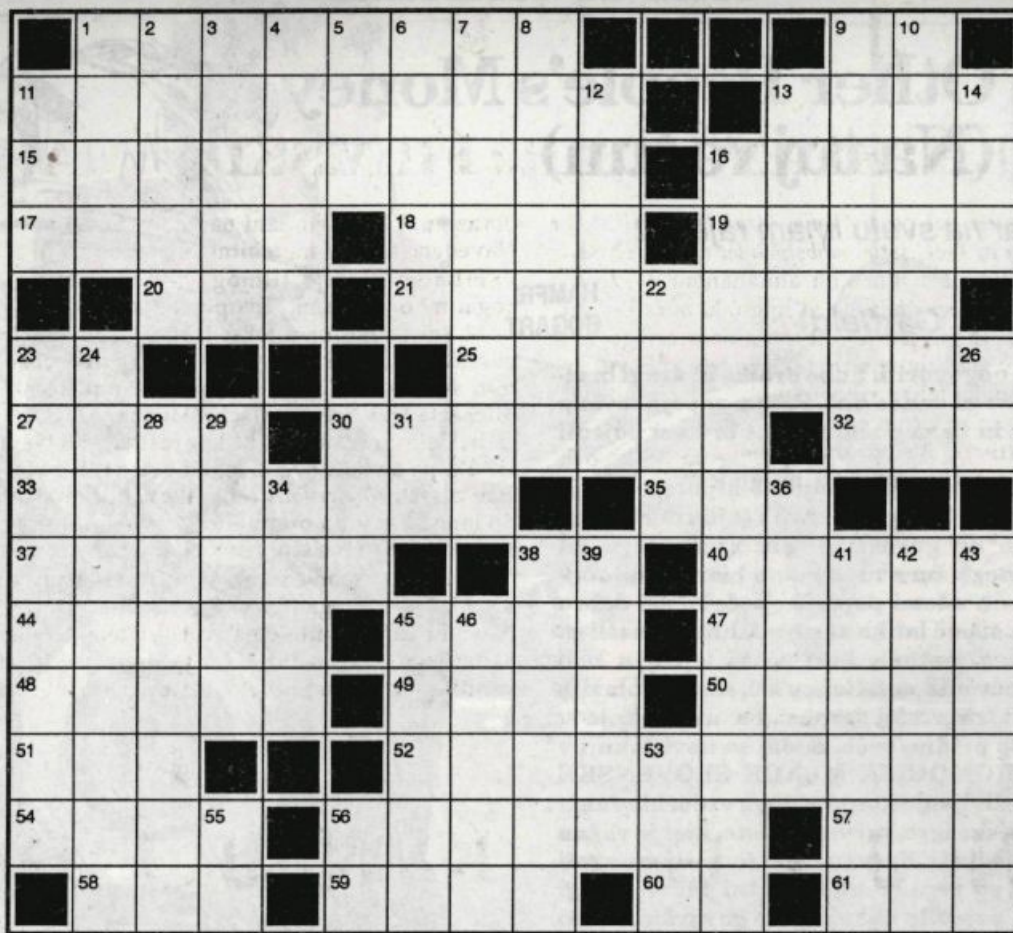
S povprečno slovensko plačo lahko poskusiš preživeti mesec ali pa pustiš vse skupaj in si kupiš še peto poglavje SSKJ-a. Zunaj jezika tako ni ničesar. Umreti znotraj jezika - umreti doma.

Borges? Letos se še nisva srečala...

Vlado Škafar

K N J I G E K N J I G E

NAGRADNA KRIŽANKA

Vodoravno: 1. špansko pristaniško mesto ob Sredozemskem morju, luka za izvoz vina, 9. okrajšava za televizijo, 11. veda o imenih, imenoslovje, 13. mesto v severozahodni Franciji s poznogotsko katedralo, 15. muzej voščenih lutk, 16. redkejšo žensko ime, 17. antična nagrobna plošča ali steber iz kamna z napisom ali reliefom na sprednji strani, 18. ime srbskega pisatelja Kaporja, 19. povišani bralni oder pred kornimi klopami v starokrščanski in romanski arhitekturi, 20. ruski vladarski naslov, 21. nemški filozof, ob Machu utemeljitelj empiriokriticizma (Richard), 23. začetnici slovenskega pisatelja Zidarja, 25. začetnica, začetna črka v tekstu, 27. bivši nizozemski kolesar, 30. strasten, zanesenjaški privrženec, 32. prebivalec antične Beocije, 33. kraška vodna oblika, ki postane ob visoki vodi izvir, ob upadanju vode pa požiralnik, 35. ribiška mreža, 37. nekdanji voditelj Sovjetske zveze, ki je nasledil Lenina (Josip Visarionovič), 38. zadnja in prva črka abecede, 40. trajna zelika zlatičevka s strupeno koreniko, ki v prah zdrobljena povroča kihanje, 44. tvorec sikhizma (Guru, 1469-1538), 45. stil zabavne glasbe, popularen zlasti v šestdesetih letih, 47. reka v Bosni, ki teče skozi Teslić, 48. ime slovenske slikarke Kobilca, 49. slavnostna dvorana, 50. oborožen tat, 51. del nekaterih iger z žogo, 52. vsak od treh ali več podatkov, ki skupaj določajo lego točke v koordinatnem sistemu, 54. kislina, 56. igranja na piščal večši Silen v grški mitologiji, ki ga je Apolon v tekmi premagal, ga obesil in mu odril kožo, 57. trenje, 58. pogan, 59. starogrški didaktični pesnik, 60. skrajni konec polotoka, 61. švedsko zimskošportno središče.

Navpično: 1. feničansko-kanaanska boginja ljubezni, 2. posoda valjaste oblike za kuhanje, 3. italijansko mesto vzhodno od Bologne, znano po avtomobilskem dirkališču, 4. krpar, cunjar, 5. nemški meščanski filozof (Georg Friedrich), 6. mesto v Čadu, 7. tikov les, 8. naseljeno, obljubljeno področje, 9. Grumova junakinja iz drame Dogodek v mestu Gogi, 10. kraj v Hrvaškem Primorju, 11. rimska boginja plodnosti, 12. izumrli glavonožec, podoben sipi, 13. pošast z žensko glavo in prsmi ter kačjim telesom v starogrški mitologiji, 14. izvorni krak reke Menam, 16. risar karikatur, 22. Galatejin ljubimec v grški mitologiji (ena od pisav), 23. surova krma, zlasti korenje, krompir in repa, 24. kos tkanine določenih barv, ki predstavlja simbol države (pomanjš.), 26. avtomobilska oznaka Ancone, 28. aleksandrijski škof, eden najhujših nasprotnikov arianizma (ok. 295-373), 29. francoski general, eden od vodij desničarske teroristične organizacije OAS, 30. sušilnik za lase, 31. kemijski znak za aluminij, 34. ime slovenske politične delavke Potočnikove, 36. spodaj odprta velika posoda za dela pod vodo, 38. čustvo, ki ga povzroča doživljanje česa bolečega, 39. vrsta računalnikov, 41. orodje za premetavanje sipkega materiala, 42. govorilnik, 43. glavno mesto Zimbabveja, nekdanji Salisbury, 45. kraj blizu Reke, 46. portugalsko mesto v pokrajini Alto Alentejo, 53. poklon, darilo, 55. začetnici ameriške igralk Day, 56. avtomobilska oznaka Makarske.

Simon Bizjak

Med reševalci, ki bodo poslali pravilno rešeno križanko na naš naslov (Tribuna, Beethovnova 9, Ljubljana) do 4. marca 1992, bomo izžrebali 5 nagrajencev, ki bodo prejeli knjižno nagrado.

Other People's Money (Na tuj račun)

Samo eno stvar na svetu imam raje kot denar:

TUJ DENAR! (Mr. Garfield)

HAMFRI
BOGART

»Pa kaj!«, boste odgovorili, ljube bralke in dragi bralci. Da, pa kaj! Dokler ni denar Vaš. Potem zapoje seveda neka druga pesem in že se počutite, kot bi Vam pojedli mamo.

Nikakor pa ne boste uspeli spodbiti hipoteze, da je zares dober posel mogoče spočeti zgolj s tujim denarjem, da o zabavi sploh ne govorimo: nič ni slajšega od kakšnega perverzega žura na kakšno bianco naročnico. Kaj se je včasih s temi papirčki počelo, vsi dobro vemo, kaj se danes, si pač lahko samo mislimo. Iznašli so nove oblike in nove metode, žuri so še lepši in bolj atraktivni. Ko je komunizem h koncu šel, smo se tolažili, da bo tega enkrat za vselej konec. Pa ni! Luknja v državnem žaklju se pridno veča. Sedaj se novi luknji v žargonu reče: **PROMOCIJA MLADE SLOVENSKE DRŽAVE**. Kar nudi življenje konkretnega v tem hladnem času, so pač Olimpijske igre, saj vemo: tiste, kjer je važno sodelovati, ne pa zmagati. Sprva je bilo to mišljeno zgolj za športnike, sedaj so tega veselja deležni pač še mnogi drugi. Sprva so se pojavile neke čudne govorice, da bo olimpijske igre obiskala vsaj polovica najbolj enotne vlade na svetu, sledil je odločen demanti s Kacinovega privatnega ministrstva: da bo OTVORITEV spremljana s strani štirih vladnih predstavnikov in da so si ti novinarski prasci spet vse skupaj izmislili. Smo, pa kaj! Na otvoritev so res prišli samo štirje, se bo pa v tekmovalnih dneh zato tam zvrstila skoraj cela vlada. Med drugim smo lahko v neposrednem televizijskem prenosu biatlona izvedeli, da general Slapar že nekaj dni pozorno spremlja slovenske biatlonce in še vsake toliko časa kakšno cvetko, ki sodi v zgodbo »Other People's Money«. Takšnih kavljev smo sicer vsega hudega vajeni Kekci še kako vajeni. Pa naj, če jim paše. Še vedno bolje, da Lojze moli za Petka na licu mesta, kot da bi v kliničnem centru ne vedeli kam z insulinom.

Bolje Lojze v Albertvillu kot Stane Dolanc z Learjetom v Barceloni na kavi. Helikopterski turizem je pač demokratska bolezen in vsaka oblast stakne kak virus, ki davkoplačevalce nekaj stane. In tako so čenče tudi tipična novinarska bolezen. Ena takih je med novinarji spet prerasla v epidemijo: v goreči želji za kvalitetno promocijo naše mlade države so se na neuradnem in prijateljskem obisku v Češki in Slovaški republiki mudili trije demokrati, ki so tam zastopali slovenske zunanje politične, notranje politične in informacijske zadeve, z državnim letalom, soprogami in čez vikend seveda, da bi uspešno preverili, če Čehi slučajno čez vikend ne lenarijo in če so pelci tam res pol cenejši. Časi streljanja slonov in prevažanja zamrzovalnih skrinj s helikopterjem očitno še niso mimo. Zadeve so samo bolj sofisticirane in pod drugo firmo: **DEMOKRACIJO**. Narod sicer trpi za kronično sklerozo in vse te, takšne in sploh finte pridejo kljub temu na dan: v predvolilnem

boju. Tam bo pa Olimpijada čisto ta prava in tudi vsi bodo zraven. Po povsem neolimpijskem načelu: vsi bodo hoteli zmagati. Toda to bo čas letnih in ne zimskih olimpijskih iger, kjer so na sporedu tudi bolj zanimive discipline od biatlona: rokoborba, boks, seveda nogomet, za katerega vemo, da slovenski vladi zelo leži. In zakaj na žuru v Pragi ni bilo Janše? Ker je že nekaj »časa« v Avstraliji. Včasih smo temu rekli: »neuvrščeni turizem«, sedaj bomo na vse kriplje iskali novo ime! Kako se sliši »Other People's Money«?

Pa lep pozdrav in sto olimpijskih medalj Vam želim!

Vaš Hamfri Bogart

V Ljubljani, 17. februarja 1992

PS. Glede na čveke v kuloarjih se nam obeta res zabaven predvolilni golaž: na jedilniku je baje vse od pankrtov, štirih poceni kupljenih družbenih kvartirjev, deleži v divje privatiziranih podjetjih, pod pritiskom nastavljeni direktorji, nelojalna konkurenca privatnih firm, last raznih ministrov, mega nakupi pri takšnih in drugačnih firmah, do tega, da se je nek celovški trgovec javno hvalil, da je samo on potegnil milijon dolarjev od tistih »kalašnikov«, pa ni on tisti, ki bi imel največ od tega. Če že kruha, ljube bralke in dragi bralci, ne bo v izobilju, vsaj duševne hrane ne bo manjkalo. In olimpijsko načelo bo imelo svoj obratni pomen: **VAŽNO (BOLJE) BO (NE) SODELOVATI**. Tako vsaj ne boste ničesar krivi.

Sicer pa: v normalnem svetu ljudje brezpogojno sprejmejo tri stvari: psa, krofe in denar. Glede na pogoje, v katerih živimo, bomo brezpogojno požrli pač še marsikaj drugega.

Jaz jih imam,
kaj pa ti?

West

Evropejci so preudarni ljudje...

NISSAN

Evropski avto leta 1991 – drugo mesto; Danska – Avto leta na Danskem 1990; Nemčija: Zlati volan Bild Zeitung 1990; Avto za okolje, Status, revija za medicino in farmacijo, 1990; Finska: Izbira leta 1990, avtomobilistična revija Tuulilasi; Portugalska: Avto leta – kristalni volan, avtomobilistična revija Volante; Norveška: Najboljši novi avto leta 1990, bralci revije Motor; Avto leta 1990, časopis Dagbladet; Združeno kraljestvo: Naš avto leta 1991, Auto Expres; Italija: Avto Evropa 1991, združenje italijanskih avtomobilističnih novinarjev; Nagrada za najnovejši avto, revija Motor; Španija: Ljudski avto leta 1990, Ljudski radio; Nizozemska: Avto za vleko 1991, revija ANWB – Kampeer & Caravan Kampioen; Belgija: družinski avto leta 1991, VTB – VAB (zveza avtomobilistov).

NISSAN PRIMERA – EVROPSKI ŠAMPION

NISSAN